

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret ORF
Møtested: Kristiansand 4. etg. Fylkeshuset Kristiansand
Dato: 02.05.2019
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 91888050. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 9/19	Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.		
ST 10/19	Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder		
ST 11/19	Orienteringssaker		
RS 1/19	Referat saker		
RS 2/19	Mandal kommune - svar på Kystverkets anmodning om å få endre farge på fortøyningsbøyer fra sort/grå til oransje - Ryvingen fyrstasjon gnr/bnr 23/7		2018/6591
RS 3/19	Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet i verneområdene		2019/3400
ST 12/19	Styresaker		
ST 13/19	Søndre Vassøy gnr/bnr 42/24 - Søknad om dispensasjon for ombygging av brygge i Søgne kommune		2018/8052
ST 14/19	Søknad om dispensasjon for brygge/ akter fortøyning/ driftsbygning på Boda, Søgne kommune		2018/8489
ST 15/19	Sognvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat - klage på vedtak om dispensasjon fra ferdselsforbudet - 2019-2020 - Sognvaar fyrs venner		2019/2418
ST 16/19	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde sjøfuglreservater - dispensasjon fra ilandstigningsforbudet i perioden 2019-2021		2019/4010
ST 17/19	Flekkerøy - Søknad om dispensasjon - transport av varer og materialer til hytte ved Skålviga - Gunvor Tønnesen		2019/2768
ST 18/19	Mønstromyr - Søknad om oppføring av koie i landbruket - Roar Svindland		2019/3213
ST 19/19	Eventuelt		

ST 9/19 Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.

ST 10/19 Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder

ST 11/19 Orienteringssaker

RS 1/19 Referat saker

Fra: Sørensen, Bjarne T.[BjarneT.Sorensen@vaf.no]

Sendt: 3.apr 2019 14.35.19

Til: 'Belinda B. Pedersen'

Kopi: Solstrand, Maria-Victoria; Skansen, Ronny; 'Harald.Oyslebo@mandal.kommune.no'; 'Øystein Steinsvåg'; 'Jens Erik Holmquist'; 'RIKSANTIKVAREN'

Tittel: Mandal kommune - svar på Kystverkets anmodning om å få endre farge på fortøyningsbøyer fra sort/grå til oransje - Ryvingen fyrstasjon gnr/bnr 23/7

Fylkeskommunens saksnummer: 18/06796

Vi viser til henvendelse fra Kystverket Sørøst i mail av 1.4.2019 med ønske om å få bruke oransje farge på fortøyningsbøyer i publikumshavna på det fredete Ryvingen fyr.

Med hjemmel i lov om kulturminner § 19 tredje ledd fattet Vest-Agder fylkeskommune 9.10.2018 følgende vedtak:

Det gis med dette tillatelse til nedsetting av inn til 10 bolter som fortøyningsfeste for fritidsbåter i vestre havn på Ryvingen fyrstasjon som omsøkt. Tilsvarende gis det tillatelse til reetablering av kjetting/wire som feste for fortøyning av inn til 5 fritidsbåter i østre havn.

Et av vilkårene knyttet til tillatelsen var at bøyene med bunnfeste i moringene skal ha en mest mulig nøytral farge: sort eller grå.

Fylkeskonservatoren er kjent med at styret for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde også har hatt Kystverkets søknad om bedre tilrettelegging for besøkende til Ryvingen til behandling. I styrets vedtak av 14.3.2019 gis det aksept for at fortøyningsbøyene etableres, men at de av sikkerhetsmessige hensyn må ha en signalfarge, og at denne bør være oransje.

Av vilkårene knyttet til tillatelsen gitt fra fylkeskommunen i vedtaket av 9.10.2018 følger at *mindre endringer/avvik kan klareres med fylkeskommunen. Større endringer i forhold til hva som er omsøkt, krever ny søknad til fylkeskommunen.*

Fylkeskommunen anser endringen av fargen på fortøyningsbøyene fra sort/grå til oransje å være en mindre endring som i dette særlige tilfellet kan aksepteres. Dette dog under forutsetning av at bøyene vil bli tatt inn om vinteren for lagring i naustet. I det øvrige anses tiltaket å være reversibelt. Besøkshavna ligger mer enn 400 meter fra selve fyrstasjonen, og de oransje bøyene vil ikke påvirke opplevelsen av denne som autentisk i vesentlig grad.

Med vennlig hilsen

Bjarne Tresnes Sørensen
antikvar

Vest-Agder Fylkeskommune
Regionalavdelingen - Fylkeskonservatoren
Postboks 517 Lund
N-4605 Kristiansand
Mobil: +47 976 36 417
bts@vaf.no
www.vaf.no

Vest-Agder
fylkeskommune
– EN DRIVKRAFT FOR UTVIKLING

Vest-Agder fylkeskommune

– EN DRIVKRAFT FOR UTVIKLING

6

Adressater ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

18/700-5

3. april 2019

Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet får enkelte henvendelser vedrørende Forsvarets virksomhet i verneområdene. Det gjelder både ferdsel og motorferdsel på bakken og lavtflyging, bl.a. med helikopter. Henvendelsene har synliggjort et behov for å klargjøre hvordan verneforskriftene skal tolkes når det gjelder militær virksomhet, særlig på bakgrunn av at Forsvaret har endret sin definisjon av hvilke aktiviteter som regnes som "militær operativ virksomhet".

Verneforskriftene for det enkelte verneområde er avgjørende for hvilke aktiviteter som er tillatt i verneområdene. Forskriftene og forarbeidene, dvs. foredraget til kongelig resolusjon, er noe ulikt utformet for ulike verneområder når det gjelder Forsvarets aktivitet. Dette skyldes ulike verneformål, ulikt behov for Forsvaret til å benytte de ulike verneområdene, endringer i Forsvarets behov over tid, og at verneområdene er opprettet over en lang tidsperiode hvor det er skjedd en utvikling i utforming av forskriftene og foredraget til kongelig resolusjon. Som en følge av utfordringene Forsvaret står overfor, har også Forsvarets egne definisjoner og begrepsbruk for ulike aktiviteter endret seg, og vil fortsatt kunne komme til å endre seg, over tid. Som følge av dette, kan det oppstå uklarheter om hvordan Forsvarets aktiviteter skal kunne foregå innenfor verneområdene.

I verneområdene vil Forsvarets aktivitet primært kunne innebære ferdsel til fots, motorferdsel og lavtflyging med jagerfly og med helikopter. Hvordan dette skal håndteres innenfor det enkelte verneområde avhenger av hvordan verneforskriften er utformet, om det er en planlagt aktivitet, eller om det er en aktivitet som skjer som følge av akutte behov i gitte situasjoner.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Ingunn Iversen
22 24 58 61

Forsvarets aktivitet skjer i form av operasjoner, øving og trening. Forsvaret legger til grunn at begrepet operativ virksomhet omfatter operasjoner og øving. Det vises til at operativ virksomhet planlegges, ledes og gjennomføres i fred, krise og væpnet konflikt i og utenfor Norge, alene eller i allianse. Trening gjennomføres for å kunne oppnå operativ status, og defineres ikke som del av den operative virksomheten.

Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet har drøftet de ulike problemstillingene. Forsvarsdepartementet presiserer at det ikke har vært deres intensjon å endre Forsvarets aktivitet innenfor verneområdene som følge av endret begrepsbruk eller endrede definisjoner på ulike aktiviteter. Det skal fortsatt være en god balanse mellom forvaltning av verneområdene slik at verneverdiene opprettholdes, og Forsvarets nødvendige aktivitet som i noen tilfelle også vil berøre verneområdene.

I praksis er det særlig verneforskriftenes regulering av motorferdsel på bakken og i luften som har praktisk betydning for Forsvarets virksomhet. Noen forskrifter har også regulering av organisert ferdsel, som vil kunne omfatte forsvarets ferdsel til fots og ulike former for opphold i disse verneområdene. Reguleringene innebærer at de nevnte aktivitetene gjennomgående er søknadspliktige i store verneområder.

Verneforskriftene har som hovedregel et unntak for "militær operativ virksomhet". Dette innebærer at den del av Forsvarets virksomhet som anses som "operativ virksomhet" etter verneforskriftene er unntatt fra søknadsplikt til myndigheten som forvalter verneområdene. Hvordan dette begrepet har blitt tolket i forbindelse med vedtakelse av verneforskrifter, fremgår av ulike dokumenter.

I *St.meld. nr. 62 (1991 -92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* er begrepet definert i pkt. 5.6 militære interesser. Det fremgår av denne at «*militær operativ virksomhet omfatter i fredstid all militær virksomhet som er nødvendig for å planlegge, forberede og gjennomføre:*

- *Overvåkning av land-, sjø- og luftterritoriet*
- *Forsvarsplaner herunder feltbefestninger, anlegg for installasjoner og stridsmidler*
- *Beredskapstiltak herunder utrykningsøvelser med militære styrker*
- *Rene militære operasjoner i spesielle situasjoner herunder søk og redningstjeneste.»*

Det fremgår videre at vanlige øvelser ikke omfattes av unntaket, men det forutsettes at der sivil virksomhet eller trafikk er tillatt, kan tilsvarende militær virksomhet uten videre finne sted.

Dette er lagt til grunn i brev av 07.01.1997 fra Forsvarets overkommando, som anses å ha vært gjeldende retningslinje også ved utarbeidelse av nye verneforskrifter. Det er i dette brevet understreket at programmerte øvelser samt trening som ikke tar i bruk faste stridsanlegg, i denne sammenheng er å regne som vanlige øvelser.

I NOU 2001:15 "Forsvarets områder for lavflyging" er operativ flyging definert som flyging iverksatt som følge av en reell hendelse, i motsetning til trening og øvelser (kap. 5.5.6.1 Unntaket for militær operativ virksomhet i verneområder).

Når det gjelder tolkning av begrepet "Militær operativ virksomhet" i verneforskrifter, og spørsmål om hvilke tiltak som er søknadspliktige, er det fortsatt denne forståelsen som skal legges til grunn. Dette innebærer at det kun er "utrykningsøvelser med militære styrker" som er unntatt fra søknadsplikt. Øvrige øvelser er etter verneforskriftene ikke å anse som "militær operativ virksomhet".

Forsvarets operative hovedkvarters bruk av begrepet operativ virksomhet har imidlertid på grunn av utviklingen i samfunnet, endret seg. Det kan derfor ha oppstått uklarheter om hvilke aktiviteter som er søknadspliktig innenfor verneområder. Klima- og miljødepartementet vil presisere at det som regnes som operativ virksomhet etter verneforskriftene ikke endres som følge av Forsvarets interne endring av dette begrepet. Klima- og miljødepartementet legger til grunn at forvaltningsmyndigheten og Forsvaret oppretter dialog om all planlagt aktivitet som vil kunne berøre verneområder. Forvaltningsmyndighetene skal vurdere om det er behov for å søke tillatelse eller ikke avhengig av hvordan den enkelte verneforskrift er utformet. I noen verneforskrifter er det tatt inn særskilte unntaksbestemmelser knyttet til spesielle behov i bestemte områder.

Aktiviteter i regi av Forsvaret som ikke faller inn under søknadsbestemmelser i forskriftene, vil det kunne søkes dispensasjon for etter naturmangfoldloven § 48. Dersom det er aktuelt å søke dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, må det i det enkelte tilfelle vurderes om hvilket av vilkårene i bestemmelsen aktiviteten skal vurderes etter. Unntak for vesentlig samfunnsinteresse omfatter tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. I andre tilfeller vil Forsvarets virksomhet normalt være å anse som et viktig samfunnshensyn som skal tilleggs vekt i vurderingen av om dispensasjon skal gis, dersom vilkårene i § 48 er oppfylt, og dersom det er nødvendig at aktiviteten eller tiltaket skjer innenfor verneområdet. I nødvendighetsvurderingen må det bla. vurderes mulighet for alternativ lokalisering. Det vises for øvrig til Miljødirektoratets veiledning om skjønnsutøvelse ved dispensasjon pkt 8: <http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M106/M106.pdf>

Forsvarets lavtflyging med jagerfly er regulert i de verneområdene det er aktuelt. Det vil si at det er gitt helt eller delvis unntak fra forskriftenes forbud mot lavtflyging. Slike reguleringer er mest utbredt for nasjonalparker, og forbyr flyving under 300 meter over bakken. Unntak for lavtflyging med jagerfly varierer mellom områdene ut fra både forsvarets behov og ut fra de konkrete verneverdiene.

Lavtflyging med helikopter er oftest ikke gitt tilsvarende unntak. Dette skyldes primært at det ikke har vært en relevant problemstilling når vernevedtaket er blitt fattet, og at behovet for unntak derfor ikke har blitt vurdert. I enkelte områder kan imidlertid dette ha endret seg over tid. I nyere verneområder som bla. i Raet nasjonalpark og i utvidelsen av de Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark er bestemmelser om dette innarbeidet i verneforskriftene. I nyere skogvernforskrifter er det tatt inn generelt unntak for landing og start med Forsvarets luftfartøy. I verneområder hvor dette ikke er spesifikt omtalt og regulert, forutsettes som omtalt over, at det er en dialog mellom forvaltningsmyndigheten og Forsvaret om planlagt helikopterflyging og hvordan dette mest hensiktsmessig bør behandles gjennom eventuelt søknad om tillatelse/dispensasjon. Ved ikke-forhåndsplanlagt lavtflyging knyttet til f.eks. krisesituasjoner og vanskelige værforhold o.l. vil det være å anse som en nødrettssituasjon

som vil kunne gjennomføres. Flyving som ledd i militær operativ virksomhet i forbindelse med akutte hendelser er gjennomgående unntatt søknadsplikt etter forskriftene.

Klima- og miljødepartementet vil for øvrig vurdere om det er behov for en ytterligere presisering i verneforskriftene knyttet til Forsvarets nødvendige aktivitet, spesielt innenfor nasjonalparkene. Dette vil skje i forbindelse med andre planlagte endringer av nasjonalparkforskriftene.

Dette brevet er utarbeidet i et samarbeid mellom Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet.

Vi ber fylkesmennene distribuere dette brevet videre til de kommunene som har forvaltningsansvaret for mindre verneområder.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingunn Iversen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adressater: Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Fylkesmennene

Kopi: Forsvarsdepartementet
Miljødirektoratet

Fra: Torvik Marita[Marita.Torvik@kld.dep.no]

Sendt: 3. apr 2019 08.19.30

Til: FMAV Post

Tittel: 18/700 Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet

Se vedlagte saksdokumenter.

Denne e-posten er sendt på vegne av Klima- og miljødepartementet. Vennligst ikke svar direkte til avsender. Dersom du har behov for å svare på denne e-posten eller har andre henvendelser til departementet, kan du sende en e-post til postmottak@kld.dep.no.

ST 12/19 Styresaker

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/8052-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 25.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	13/19	02.05.2019

Søndre Vassøy gnr/bnr 42/24 - Søknad om dispensasjon for ombygging av brygge i Søgne kommune

Forvalters innstilling

Verneområdestyret gir med hjemmel i Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.3, dispensasjon fra verneforskriften for å ombygge bryggen som tilhører eiendommen Gnr 42, Bnr 24 i Søgne kommune. Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- 1) Søgne kommune godkjenner ombyggingen av bryggen jfr PBL.
- 2) Den nye bryggen blir minst mulig synlig i landskapet som den nåværende bryggen er og skal være samme størrelse som dagens brygge.
- 3) Endelige tegninger og materialbruk/konstruksjon blir godkjent av verneområdeforvalter og Søgne kommune før ombygging begynner.

Saksopplysninger

Den nåværende brygge som tilhører Gnr. 42, Bnr. 24 på Søndre Vassøy i Søgne kommune er ikke lenger i trygg tilstand. Den er av trekonstruksjon som stadig er satt ut for stormflo og bølger i et vær og vindhardt område. Se bildene.

Tiltakshaver ønsker å sikre adkomsten og vil endre utførelse til betong. En betongbrygge som det søkes om, blir lagt på samme sted, og blir av samme størrelsen som eksisterende brygge.

Bryggen søknaden gjelder er ikke ny konstruksjon, men er en ombygging av en brygge som har stått i mange generasjoner.

Verneområdeforvalter og SNO dro ut på befaring den 27. september 2018 for å se på saken og ta bilder. Bilder fra befaringen er vedlagt.

Verneområdeforvalter hadde et møte med grunneieren den 6. november 2018 hvor bildene samt tegningen ble diskutert. Grunneieren bekreftet at tegninger var ikke riktig i forhold til lengden og at lengden blir ikke lengre enn eksisterende brygge. Bryggen blir bygget ut til samme bredden som fjellet.

Følgende ble vedtatt på siste styremøte:

14.03.2019

Styrets behandling:

Saken utsettes til neste styremøte på bakgrunn av nye opplysninger i saken de siste dagene.

Styrets vedtak – enstemmig

Saken utsettes til neste styremøte

Juridisk grunnlag

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder. FOR-2005-04-29-388

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: e. Ombygging og mindre utvidelse av eksisterende brygger.

Miljøprinsipper §§8-12

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

§8 (kunnskapsgrunnlag)

En undersøkelse av registreringer i Artsdatabankens artskart og Naturbase bekrefter at det ikke foreligger registrerte viktige naturtyper eller arter innenfor tiltaksområdet.

Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8, vises det til at tiltaksområdet i hovedsak i liten grad berører naturmangfoldet. Er

det likevel foretatt en utsjekk i Naturbasen og i Artsdatabankens artskart, jf. at tiltaket og økt tilgang berører naturen. Det framkommer at det ikke er registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter på Norsk rødliste, utvalgte naturtyper, truede eller nær truede naturtyper. Det er heller ikke framkommet opplysninger i saken som skulle tyde på at det kan befinne seg arter eller naturtyper i prosjektområdet, som ikke er fanget opp av ovennevnte registreringer. Dermed er det heller ikke påvist mulige effekter av tiltaket på naturmangfoldet. Kravet i § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt.

§9 (føre-var prinsippet) I og med at naturmangfoldet i liten grad berøres av planforslaget, og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legger verneområdeforvalter til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–10. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert å være tilstrekkelig og det foreligger ikke betydelig risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet. § 9 er dermed ivaretatt.

§10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) Tiltaket er av en slik karakter at det ikke vil ha en betydelig samlet negativ belastning for økosystemet i henhold til § 10.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Det er ikke aktuelt å vurdere alternative lokaliseringer av bryggen. Det er heller ikke aktuelt å vurdere ulike miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12 for det aktuelle tiltaket.

Vurdering

Den nåværende brygge er ødelagt og er ikke lenger trygg for bruk.

Basert på befaringen og prat med grunneieren er verneområdeforvalter positiv til ombygging av den ødelagte bryggen. Det har vært en brygge på den øy i mange generasjoner og det finnes ingen momenter i saken som sier det kan ikke fortsette. Tiltaket berører i liten grad naturen.

Det er fornuftig å bruke betong siden historikken viser at vær og vind harde forhold har ødelagt de tidligere bryggene. Flere i området bruker også betong.

Verneområdeforvalter anbefaler derfor at verneområdestyret vedtar dispensasjon for å ombygge bryggen med følgende vilkår:

1) Søgne kommune godkjenner ombygging av bryggen jfr PBL.

2) Endelige tegninger og materialbruk/konstruksjon blir godkjent av verneområdeforvalter og Søgne kommune før gjenoppbygging begynner.

I forhold til nye opplysninger i saken (jfr. vedlagt mail) er det henvist til en sak på Kappeløy i Søgne kommune, der det er tolket som at det er vedlikehold av brygge og dermed ikke søknadspliktig. Denne saken vil uansett, slik verneområdeforvalter tolker det juridiske falle inn under ombygging av brygge, ettersom det er snakk om å bytte ut trekonstruksjon med betong. Saken er ikke som vanlig vedlikehold å regne, der du eksempelvis har skiftet ut noen ødelagte bord. Søknaden må derfor behandles etter § 3 punkt 1.3 i verneforskriften.

Ettersom bryggen skal oppføres i samme størrelse som den gamle ser verneområdeforvalter som helt kurant at det aksepteres en brygge med betongplatt med noen bord i forkant. At fargevalget er noenlunde likt med omgivelsene vil være mer viktig for å sikre at ikke landskapsbildet blir forringet. Men det må være klart at det ikke skal etableres et massivt betongelement som bygges helt fra bunnen og opp til toppdekket. Det forutsettes at det er bare dekket som er i betong og selve konstruksjonen blir bygd opp på en annen og mindre massiv måte.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Besøksadresse
Tordenskjoldsgate 65
4614 Kristiansand

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Kontakt
Sentralbord +47 37 01 75 00
Direkte 370 17 843
fmavpost@fylkesmannen.no

Møvik byggetjenester

Saksbehandler Ronny Skansen

Vår ref. 2018/8052 - 432.2

Dato 29.03.2019

Melding om vedtak- Søndre Vassøy Gnr/Bnr 42/24 - Søknad om dispensasjon for å gjenoppbygge brygga

Med vennlig hilsen

Ronny Skansen
seniorrådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Agder

NOF Vest-Agder

Statens naturoppsyn

Naturvernforbundet i Agder

Søgne kommune

Postboks 788 Stoa 4809 ARENDAL

Pb 525 4605 KRISTIANSAND S

Postboks 1051 4682 SØGNE

Arkivsaksnr: 2018/8052-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 02.03.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	6/19	14.03.2019

Søndre Vassøy Gnr/Bnr 42/24 - Søknad om dispensasjon for å gjenoppbygge brygga - Søgne kommune

Vedlegg

1

SØKNAD pdf

14.03.2019

Styrets behandling:

Saken utsettes til neste styremøte på bakgrunn av nye opplysninger i saken de siste dagene.

Styrets vedtak – enstemmig

Saken utsettes til neste styremøte

Forvalters innstilling

Verneområdestyret gir med hjemmel i Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §3-1.3 dispensasjon fra verneforskriften for å gjennombygge bryggen som tilhører eiendommen Gnr 42, Bnr 24 i Søgne kommune. Dispensasjon gis med følgende vilkår:

- 1) Søgne kommune godkjenner gjenoppbygging av bryggen jfr PBL.
- 2) Den nye bryggen blir minst mulig synlig i landskapet som den nåværende bryggen er.
- 3) Endelige tegninger og materialbruk/konstruksjon blir godkjent av verneområdeforvalter og Søgne kommune før gjenoppbygging begynner.

Saksopplysninger

Den nåværende brygge som tilhører Gnr. 42, Bnr. 24 på Søndre Vassøy i Søgne kommune er ikke lenger i trygg tilstand. Den er av trekonstruksjon som stadig er satt ut for stormflo og bølger i et vær og vindhardt område. Se bildene.

Tiltakshaver ønsker å sikre adkomsten og vil endre utførelse til betong. En betongbrygge som det søkes om, blir lagt på samme sted, og blir av samme størrelsen som eksisterende brygge.

Bryggen søknaden gjelder er ikke ny konstruksjon, men er en gjenoppbygging av en brygge som har stått i mange generasjoner.

Verneområdeforvalter og SNO dro ut på befaring den 27. september 2018 for å se på saken og ta bilder. Bilder fra befaringen er vedlagt.

Verneområdeforvalter hadde et møte med grunneieren den 6. november 2018 hvor bildene samt tegningen ble diskutert. Grunneieren bekreftet at tegninger var ikke riktig i forhold til lengden og at lengden blir ikke lengre enn eksisterende brygge. Bryggen blir bygget ut til samme bredden som fjellet.

HJEMMEL:

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder. FOR-2005-04-29-388

- 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:
- e. Ombygging og mindre utvidelse av eksisterende brygger.

Miljøprinsipper §§8-12

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

§8 (kunnskapsgrunnlag)

En undersøkelse av registreringer i Artsdatabankens artskart og Naturbase bekrefter at det ikke foreligger registrerte viktige naturtyper eller arter innenfor tiltaksområdet.

Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8, vises det til at tiltaksområdet i hovedsak i liten grad berører naturmangfoldet. Er det likevel foretatt en utsjekk i Naturbasen og i Artsdatabankens artskart, jf. at tiltaket og økt tilgang berører naturen. Det framkommer at det ikke er registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter på Norsk rødliste, utvalgte naturtyper, truede eller nær truede naturtyper. Det er heller ikke framkommet opplysninger i saken som skulle tyde på at det kan befinne seg arter eller naturtyper i prosjektområdet, som ikke er fanget opp av ovennevnte registreringer. Dermed er det heller ikke påvist mulige effekter av tiltaket på naturmangfoldet. Kravet i § 8 om at saken skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, er dermed oppfylt.

§9 (føre-var prinsippet)

I og med at naturmangfoldet i liten grad berøres av planforslaget, og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legger verneområdeforvalter til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–10. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert å være tilstrekkelig og det foreligger ikke betydelig risiko for

alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet. § 9 er dermed ivaretatt.

§10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Tiltaket er av en slik karakter at det ikke vil ha en betydelig samlet negativ belastning for

økosystemet i henhold til § 10.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Det er ikke aktuelt å vurdere alternative lokaliseringer av bryggen. Det er heller ikke aktuelt å vurdere ulike miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12 for det aktuelle tiltaket.

Vurdering

Den nåværende brygge er ødelagt og er ikke lenger trygg for bruk.

Basert på befaringen og prat med grunneieren er verneområdeforvalter positiv til gjenoppbygging av den ødelagte bryggen. Det har vært en brygge på den øy i mange generasjoner og det finnes ingen momenter i saken som sier det kan ikke fortsette. Tiltaket berører i liten grad naturen.

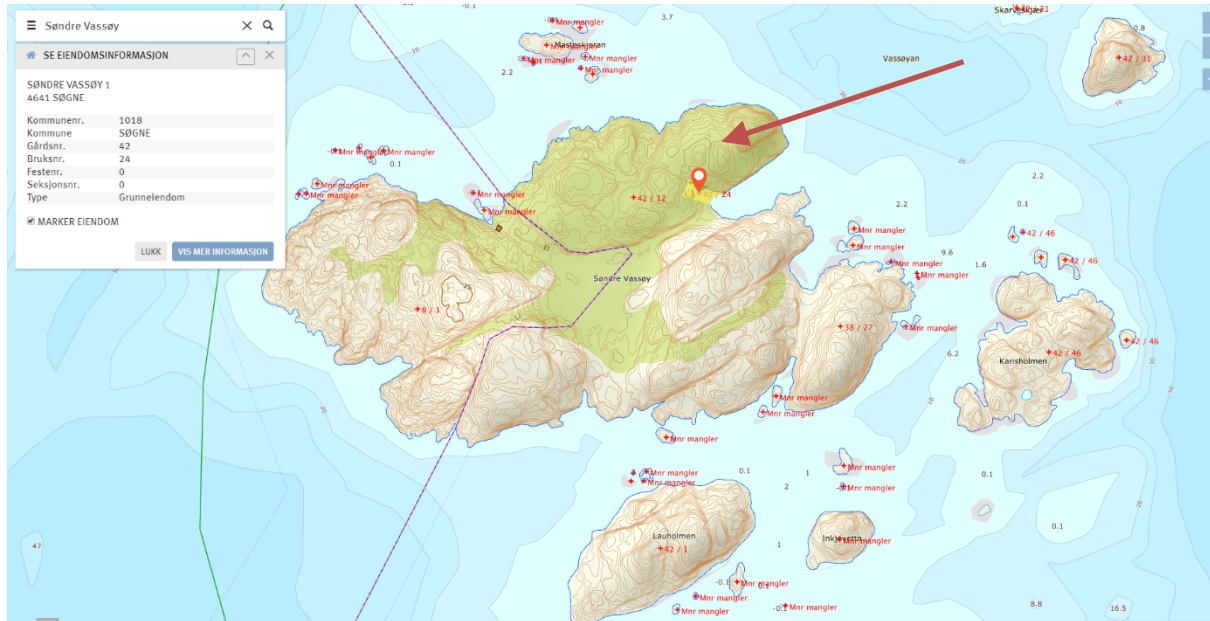
Det er fornuftig å bruke betong siden historikken viser at vær og vind harde forhold har ødelagt de tidligere bryggene. Flere i området bruker også betong.

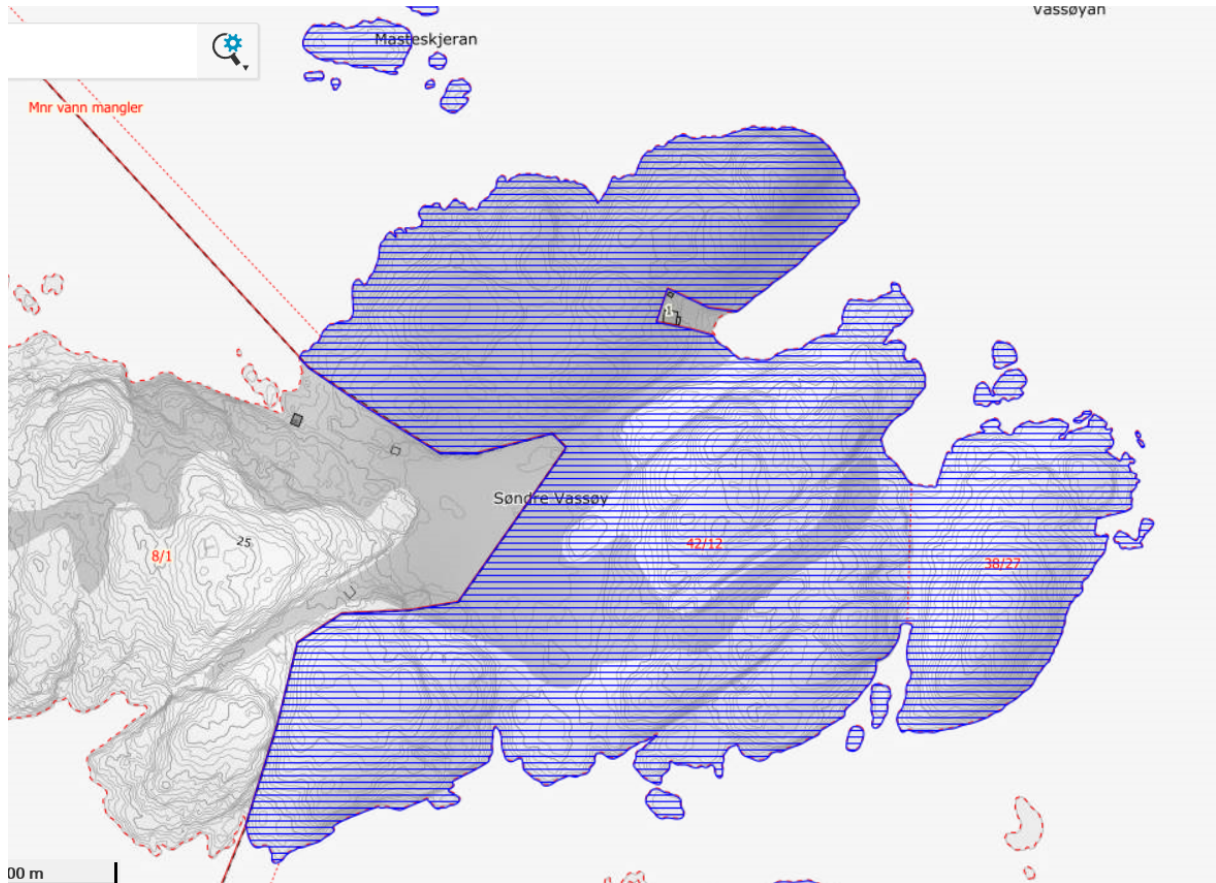
Verneområdeforvalter anbefaler derfor at verneområdestyret vedtar dispensasjon for å gjenoppbygge bryggen med følgende vilkår:

- 1) Søgne kommune godkjenner gjenoppbygging av bryggen jfr PBL.
- 2) Endelige tegninger og materialbruk/konstruksjon blir godkjent av verneområdeforvalter og Søgne kommune før gjenoppbygging begynner.

VEDLEGG 1: Kart som viser eiendom Gnr 42, Bnr 24 i Søgne kommune

Eiendommen ligger utenfor statlig sikra friluftsområdet.

VEDLEGG 2: Bilder fra befarung

Bilde 1

Bilde 2

Bilde 3

Bilde 5

Bilde 6

Bilde 7

Bilde 9

Bilde 10

Bilde 11

Bilde 13

Bilde 14

Fra: Astrid Margrethe Hilde[amh@p.sogne.kommune.no]
Sendt: 13.mar 2019 14.06.15
Til: Solstrand, Maria-Victoria
Tittel: VS: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Og her er info.

Mvh
Astrid

Fra: Paal Kristensen <paal.kristensen@sogne.kommune.no>
Sendt: 13. mars 2019 13:56
Til: Astrid Margrethe Hilde <amh@p.sogne.kommune.no>
Kopi: Einar Linga Larsen <einar.larsen@sogne.kommune.no>; Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>
Emne: SV: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei

Vedlagt følger relevante dokumenter ift Kapelløya – disse + flere finnes i sak 2012/2187.

Informasjon om tiltak på Kapelløya finnes fra side 11 i forvaltningsplanen.

I vedtak fra VO i sak 13/14 står det å lese:

Vurdering

Omsøkte tiltak vurderes i to grupper:

- A. Skånsom tilrettelegging som kan gjennomføres uten ytterligere søknad. Dette er tiltak som vurderes til ikke å innebære merkbar påvirkning av det biologiske mangfoldet eller den samlede belastningen på økosystemet.
- B. Tyngre tiltak som krever egen søknad.

Rehabilitering av brygge og skifting av toalett-tak med beskrevet materialbruk vurderes som skånsomt, nøytralt for biologisk mangfold og en miljøvennlig løsning som reduserer belastningen på landskapet jf naturmangfoldloven §§ 8-12. Disse tiltakene kan tillates uten ytterligere søknad.

Administrasjonen tolker dette som at rehabilitering av brygge på Kapelløya ikke skal søkes.

Hilsen Paal M. Kristensen - Ingeniørvesenet

Fra: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>
Sendt: onsdag 13. mars 2019 13:36
Til: Astrid Margrethe Hilde <amh@p.sogne.kommune.no>
Kopi: Paal Kristensen <paal.kristensen@sogne.kommune.no>
Emne: VS: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei. Viser til kommentar fra byggesaksleder.

Paal ettersender relevante dokumenter om ønskelig

Vh Steinar

Fra: Mette Erklev <Mette.Erklev@sogne.kommune.no>
Sendt: onsdag 13. mars 2019 13:17
Til: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>
Emne: SV: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Rehabilitering av brygge anses som tiltak som er unntatt fra søknadsplikten, jfr. PBL § 20-5 g). Skal man for eksempel bytte dekke på en eksisterende brygge, eller skifte ut bygningsdeler på grunn av råte/elde, vil ikke dette kreve søknad og tillatelse.

Det forutsettes at den opprinnelige brygge er godkjent oppført (brygger som er beviselig oppført før 1982, anses som godkjent), og at denne ikke utvides som følge av rehabiliteringen.

Mvh

Mette Erklev

Fagleder byggesak

Søgne kommune | Postboks 1051 | 4682 Søgne

Telefon: 38 05 55 55 | Direktnummer: 979 90 338

mette.erklev@sogne.kommune.no

Søgne kommune

Fra: Paal Kristensen <paal.kristensen@sogne.kommune.no>

Sendt: fredag 8. mars 2019 09.40

Til: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Emne: SV: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei

Vi bygger ikke ny brygge, vi rehabiliterer den gamle + at vi bygger nytt toalett og en betongsti for rullestol.

Dette jf forvaltningsplanen for skjærgårdsparken som verneområdet har godkjent.. masse dokumenter i sak 12/2187

Tiltakene er søkt til Fylkesmannen i Agder og vi har fått midler fra Miljødirektoratet. Disse antar jeg ikke gir til penger til ikke godkjente tiltak iht forvaltningsplan.

Hilsen Paal M. Kristensen - ingeniørvesenet

Fra: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Sendt: fredag 8. mars 2019 09:24

Til: Paal Kristensen <paal.kristensen@sogne.kommune.no>

Emne: VS: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Bygger vi brygge på Kapelløya?

Fra: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Sendt: fredag 8. mars 2019 09.23

Til: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Emne: Re: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Jeg er i et møte nå. Men ved siden av toalettet.

Med vennlig hilsen,

Maria-Victoria Solstrand

Verneområdeforvalter

Office: [+47 38 17 62 20](tel:+4738176220)

Mobile: [+47 40 81 79 88](tel:+4740817988) fmavmso@fylkesmannen.no

8. mar. 2019 kl. 09:19 skrev Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>:

Kan du vise på et kart?

Fra: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Sendt: fredag 8. mars 2019 09.16

Til: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Emne: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei

Olavssundet.

Med vennlig hilsen,

Maria-Victoria Solstrand

Fra: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Sendt: 8. mars 2019 09.13

Til: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Emne: SV: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei. Hvor på Kapelløya er dette?

Vh Steinar

Fra: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Sendt: torsdag 7. mars 2019 11.24

Til: Steinar Sunde <Steinar.Sunde@sogne.kommune.no>

Emne: Brygga på Kappeløy - verneområdestyret har ikke fått en søknad om det

Hei Steinar,

Jeg var ute på befaring på Kystfortet to dager siden og ble litt overasket å se at noen holder på å bygge en ny brygga på Kapelløya.

Er det kommunen som holder på å bygge den nye brygga? Vi aldri fikk en søknad om det og jeg lurar på om du vet noe om prosjektet.

Med vennlig hilsen

Maria-Victoria Solstrand

verneområdeforvalter

Telefon: 38 17 62 20

Mobil: 408 17 988

E-post: fmavmso@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/av

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/8489-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	14/19	02.05.2019

Søknad om dispensasjon for brygge/ akter fortøyning/ driftsbygning på Boda, Søgne kommune

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven, jfr. § 48, gis det tillatelse til etablering av fortøyningsbolt med tilhørende ankerfeste. Tillatelsen gjelder i tre år og gis på følgende vilkår:

- Verneområdestyret underrettes når arbeidet er gjennomført.
- Plassering på vestsiden av øya i henhold til søknad.

Det gis avslag på søknad om driftsbygning. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriftens § 3 punktet 1.1. Det vises for øvrig til klagesaksbehandling fra Direktoratet for naturforvaltning datert 28.09.2012.

Saksopplysninger

Vidar Jacobsen og Borre Johannessen ønsker å starte opp med felles sauehold i jordsameiet bnr. 28/668 på Boda (Borøy i Søgne kommune). Det søkes om dispensasjon fra verneforskriften til oppsetting av driftsbygning på Boda i Søgne kommune og etablering av brygge (eventuelt etablering av fortøyningsbolt med ankerfeste). Det søkes om en driftsbygning på 15 m² og det planlegges å ha 3 sauer og 3 lam på øya.

Søknaden er nesten helt identisk med sak som ble behandlet av Fylkesmannen datert 25.05.2010, med omgjøring 04.10.2011. Saken ble så endelig klagebehandlet av Direktoratet for naturforvaltning datert 28.09.2012.

Juridisk grunnlag

Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde ble opprettet 29. april 2005. Formålet med verneområdet er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, jf § 2 i verneforskriften for området. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, herunder oppføring av bygninger, brygger og andre anlegg, jf § 3, pkt 1.1, i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde.

Bestemmelsene i § 3, pkt 1.1 er ikke til hinder for:

- Jordbruksdrift som ikke er i strid med verneformålet på eksisterende og tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått, beiting og bruk av gjeterhund.
- Nødvendig gjerding og vedlikehold av gjerder for husdyrhold, herunder anlegg av sanketrøer.

Beite er tillatt. Direktoratet for naturforvaltning kan ved forskrift regulere eller forby beite som skader landskapets art og karakter, jf § 3.2.2, i verneforskriften for området.

I følge § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8 til 12 i samme lov legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen. Vurderingen skal skje i forhold til det følgende: kunnskapsgrunnlaget, føre- var- prinsippet, samlet belastning på økosystemet, tiltakshaver betaler for eventuell miljøforringelse og bruk av miljøforsvarlige teknikker.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene

nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Dette jfr. § 48 i naturmangfoldloven.

Vurdering

Saken som nå fremmes av søker er veldig mye lik den som ble behandlet av Fylkesmannen tidligere og stadfestet ved klagebehandling av Direktoratet for naturforvaltning den 28.09.2012. I forhold til driftsbygning er det ikke kommet noen nye momenter i saken som tilsier annet utfall. Søknaden må derfor avslås. I forhold til søknad om brygge (eventuelt fortøyningsbolt med ankerfeste) ble det gitt tillatelse til fortøyningsbolt med ankerfeste.

Båtfeste:

Som et ledd i driften på Boda søkes det om tillatelse til oppføring av en mindre brygge på 3-4 m² på vestsiden av øya. I utgangspunktet finnes det ikke hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse til nyoppføring av brygger. Men forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jfr. § 48 i naturmangfoldloven. Ved transport av sau og utstyr, ukentlig tilsyn og øvrig arbeid på øya ser vi behovet for bedret atkomstmulighet. Samtidig mener vi at det ikke er nødvendig med permanent brygge for å ivareta disse oppgavene. Vurdert ut ifra de naturgitte forhold på Boda anses det som tilstrekkelig med fortøyningsbolt og bøye til ankerfeste. Vi er kjent med at andre husdyrholdere i skjærgården bruker transportabel lasterampe ved forflytning av dyra. Vi mener derfor at det er tilstrekkelig med fortøyningsbolt og bøye til ankerfeste, og at det kan gis tillatelse til dette i henhold til vedlagt kart i søknaden på vestsiden av øya.

Tillatelsen gis med hjemmel i naturmangfoldloven, jfr. § 48. Vi mener at etablering av en fortøyningsbolt med tilhørende bøye til ankerfeste er å anse som beskjedent, reversibelt tiltak. Vi kan ikke se at dette vil være i strid med vernevedtakets formål og/ eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Etter en vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, kan vi heller ikke se at det er forhold her som skulle tilsi at tillatelse ikke bør gis.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg

- 1 Søknad om dispensasjon for brygge / akter fortøyning / driftsbygning på Boda, Søgne kommune
- 2 Dispensasjon 2010 Fylkesmannen i Vest-Agder
- 3 Klagebehandling Direktoratet for naturforvaltning 2012
- 4 Omgjøring av dispensasjonsvedtak for oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt på Bodøy i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - gnr 28 bnr 31, 40 og 45

Søknad om brygge/akterfortøyning/driftsbygning på Boda

Partene

Boda øy ligger i Søgne kommune. Øya består av følgende gnr. 28/31 Jacobsen og 28/40 Johannessen som er søkere i denne sak og har nyopprettet jordsameie i 28/668. I tillegg 28/647- fam. Andersen som består av 3 eiere, 28/45- Reisvaag og 28/30- fam. Repstad som består av 4 eiere. Alle partene har fått oversendt søknaden m/vedlagt nabovarsel. Det planlegges med befaring på Boda ???? , hvor også forvalter fra Fylkeskommunen vil være tilstede.

Foranledning til søknaden

Øya har tradisjonelt vært brukt til beite. Dette er noe man ønsker å gjenoppta. Man ser at vegetasjonen bærer preg av ikke ha vært beitet på flere generasjoner, samt at det har tilkommet øya fremmede vekster som er svartelistet i den norske faunaen. Å gjenoppta bruken av øya vil være i tråd med verneplanen i området.

Jacobsen driver i dag med sauehold, og har i dag ca. 140 sauer hvorav 64 stk. er voksne søyer, samt 2 avlsværrer. Det er ønskelig å starte opp med felles sauehold i jordsameiet bnr. 28/668. I denne søknad er det Vidar Jacobsen sitt foretak Stall Nyvoll med org. nr. 993.556 114 som brukes som grunnlag i søknaden.

Saueholdet

I tillegg til sameiet 28/668 består beiteområdet også av parsellen til 28/45-Reisvaag som er sør vest på øya. Denne parsellen er på 14,3 daa. Det ble etablert nytt brukssameie i sauebeite og laksefiske på Boda mellom bnr. 31, 40, og 45. Dette arealet utgjør til sammen ca. 36 daa.

Hver andel i sauebeite tilsvarer en voksen sau med ett eller flere lam jfr. det nylig opprettede jordsameie i jordskifteavgjørelse av 10.11.17 – 17-02612REN-JKRI Boda.

Driftsbygning

Ved opprettelse av sauehold vil det også være behov for en mindre driftsbygning som skjul og le for sauene, samt et sted det kan oppbevares fôr, og enkle redskaper kan stå trygt. Bygningen forutsettes å bli 15 m². Bygningen vil ha tre vegger og tak som sauene kan gå inn under. Den omsøkte bygningen vil bli satt opp utenfor hundremeters beltet i området som er merket på vedlagte kart, og det søkes derfor byggetillatelse fra Søgne kommune etter de ordinære reglene. Endelig plassering vil bli valgt i samråd med Søgne kommune. Bygningen plasseres så anonymt som mulig slik at landskapet ikke vil påvirkes i særlig grad. Selv om det bygges en mindre driftsbygning vil sauehold medføre små og lite synlige landskapsmessige inngrep og det anses å komme inn under tiltak som vernebestemmelsens §3 ikke er til hinder for, jfr§3 1.2.b. Se nærmere beskrivelse nedenfor.

Brygge/akterfortøyning

Det søkes om opprettelse av en mindre brygge for å kunne sette ut, se til og hente inn sau. Det er behov for et sted som er trygt året rundt i forhold til å legge til med båt/lekter. Dvs. et sted om ikke er værutsatt og som har riktig beskaffenhet i forhold til det å minimalisere inngripen i terrenget. Vi har vurdert flere plasser som vist nedenfor. Vi har kommet frem til at vest siden av øya har den tryggeste beliggenheten. I tillegg kan det bemerkes at området fra tidligere har vært brukt til ilandføring av dyr. Det finnes gamle pålemerker på stedet.

Alternativt søkes det om etablering av fortøyningsbolt med tilhørende ankerfeste. Se vedlegg 3.

Rydding/søppel/brenning

For å legge til rette for sauehold på øya er det også nødvendig å rydde øya slik at det blir bedre beiteforhold. På Boda har man oppdaget flere fremmede arter som ikke skal være en del av den Norske faunaen, blant annet Rynkerosen. I tillegg består øya av mye einer og kratt som det er ønskelig at fjernes/brennes før man begynner med saueholdet. Man ønsker å legge til rette for at kystlyngen skal få utvikle seg og komme tilbake. I tillegg er det ansamlet seg mye søppel/ plast på øya. Formålet med tiltaket er for å bedre utnytte arealene til beiting samt hindre gjengroing og holde hevd i gammel kulturmark og røsslyngbeite. Det søkes derfor om midler til dette rydde arbeidet.

Mink

Da man ønsker å ta i bruk øya`s ressurser for fullt vil vi også være med på å bekjempe minken. Det er ønskelig å lage en skjøtselavtale med forvaltningsmyndigheten mot mink på øya.

Tiltakene driftsbygning/akterfortøyning/brygge er tidligere omsøkt:

Vedlagt følger kopi av vedtaket til Miljøvern avd. hos Fylkesmannen – datert fra 2010. Vedtaket ble påklaget hva gjelder driftsbygning. Da klagerne fikk medhold ble tillatelse ikke gitt. Jacobsens bruk av øya til beite stoppet opp, og tillatelsen til gjerde og båtfeste er utløpt.

Vedtaket følger saken da vi mener vurderingen vil være den samme i forhold til dagens vilkår og regelverk.

Med vennlig hilsen
Jordsameiet 28/668-Jacobsen/Johannessen

Vedlegg 1: Plassering av driftsbygning

Vedlegg 2: Gjerding

Vedlegg 3: Plassering av brygge akterfortøyning – m/flere forslag

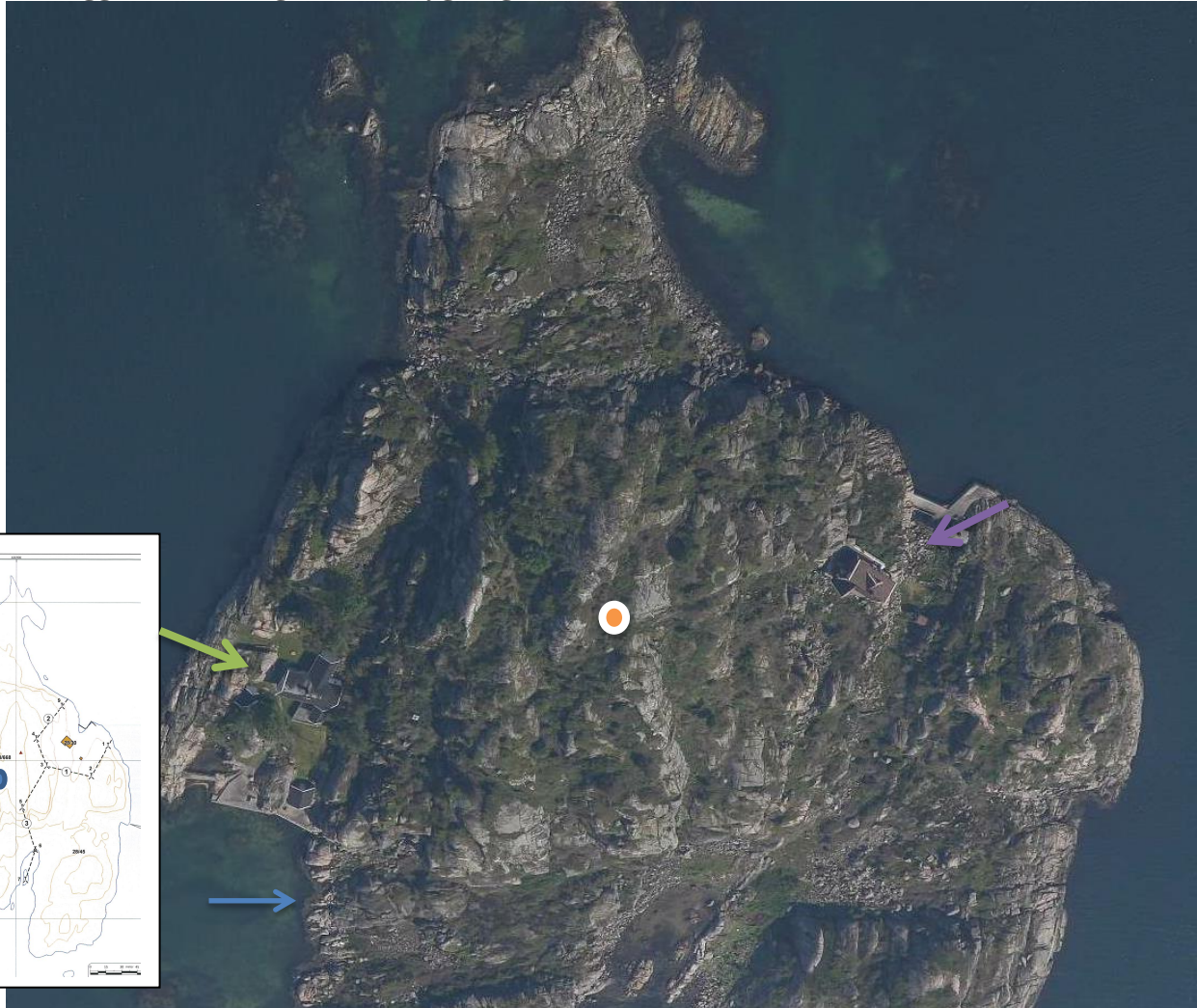
Vedlegg 4: Kartutsnitt fra Marnar jordskifte

Vedlegg 5: Tegning av driftsbygning

Vedlegg 6: kopi av vedtaket som ble trukket tilbake Miljøvern avd. hos Fylkesmannen dater

Vedlegg 7: bilder av forsøpling på øya

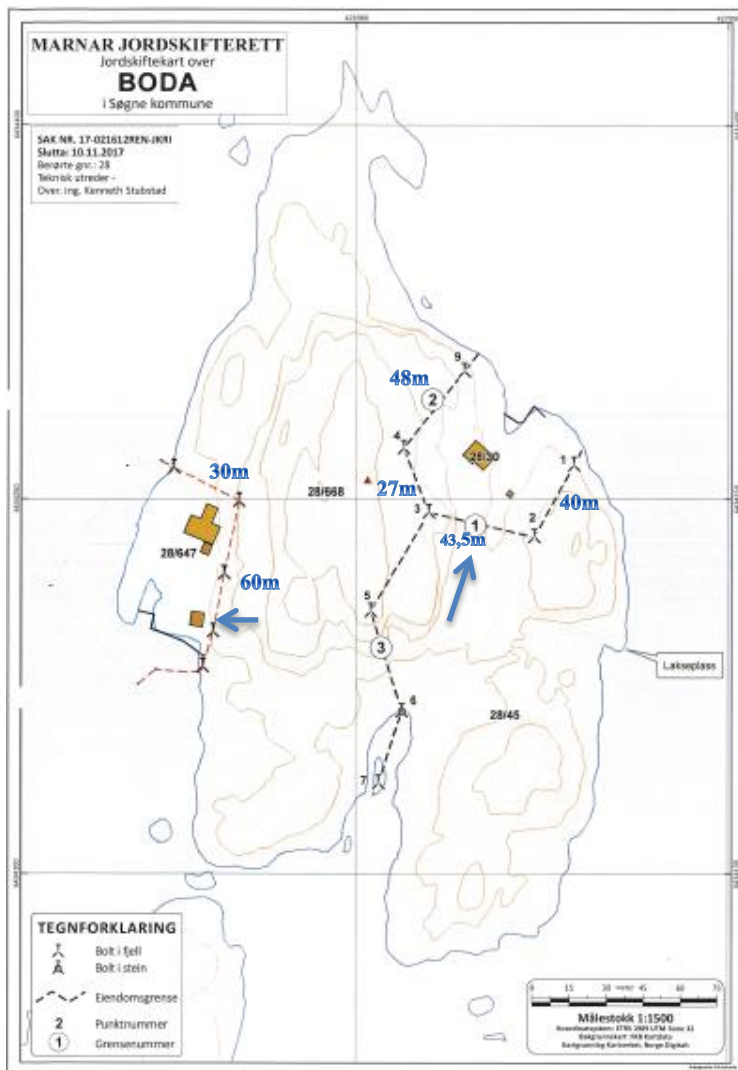
Vedlegg 1: Plassering av driftsbygning

Driftsbygningen er innafor det oransje merket du ser i bildet. Driftsbygningen er plassert i en naturlig dybde i landskapet. Bygningen vil plasseres slik at fam. Repstad og fam. Andersen ikke ville kunne se bygget fra sine eiendommer. Bygningen kan beskrives slik: grunnflate 3x3m, med 1,5m vegg som er helt åpen. I den ene delen blir det lagt opp til et rom m/dør på ca. 1,5x1,5m som skal brukes til å låse inn nødvendig utstyr etc. Grønn pil viser hytten til fam. Repstad, lilla pil viser hytten til fam. Andersen. Blå viser plassering av tiltenkte brygge/ akterfortøyning.

Vedlegg 2: Gjerding

Det vil bli søkt om offentlige midler/tilskudd til gjerding rundt hyttene til bnr. 28/30 og 28/647. Ifølge jordskifteavgjørrelsen av 10.11.17 har 28/30 selv ansvar for å sette opp gjerdet.

28/647- fam. Repstad

Dette utgjør omtrent 90m +- terrengets beskaffenhet. I tillegg 2500,- til port og man legger til grunn 550 kr pr. m gjerde. Totalt 52.000,-

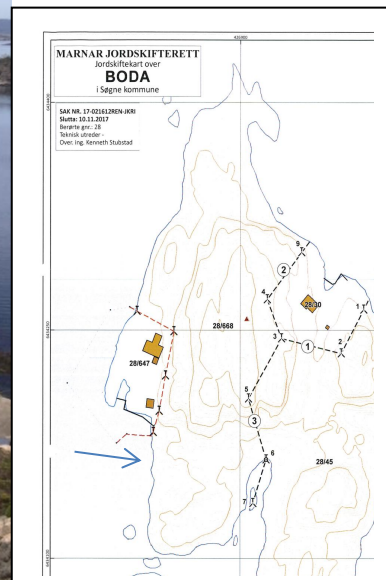
28/30- fam. Andersen:

Dette utgjør omtrent 159m +- terrengets beskaffenhet. I tillegg 2500,- til port og man legger til grunn 550 kr pr. m gjerde. Totalt 68.500,-. De blå pilene viser hvor det kan være hensiktsmessig å plassere en port.

For begge eiendommene totalt 120.500,-

Ved utregningen har man lagt til grunn at et gjerde vil bli satt opp i henhold til grensemerkingene.

Vedlegg 3: Vurdering av brygge/akterfortøyning - alternativ: 1 - vårt forslag

Grønn pil viser plassen som er tiltenkt. Plasseringen er vest på øya. Denne delen er den mest skånsomme. Det er inne i en bukt, samtidig som det er holmer rundt. Som man ser i bildet er det et skjær (blå pil). Ved å legge brygge/akter fortøyning lenger mot skjæret vil det medføre større inngrep i landskapet, og det vil være vanskeligere å ta seg i land, samt at det vil bli betydelig fare for grunnstøting i dårlig vær.

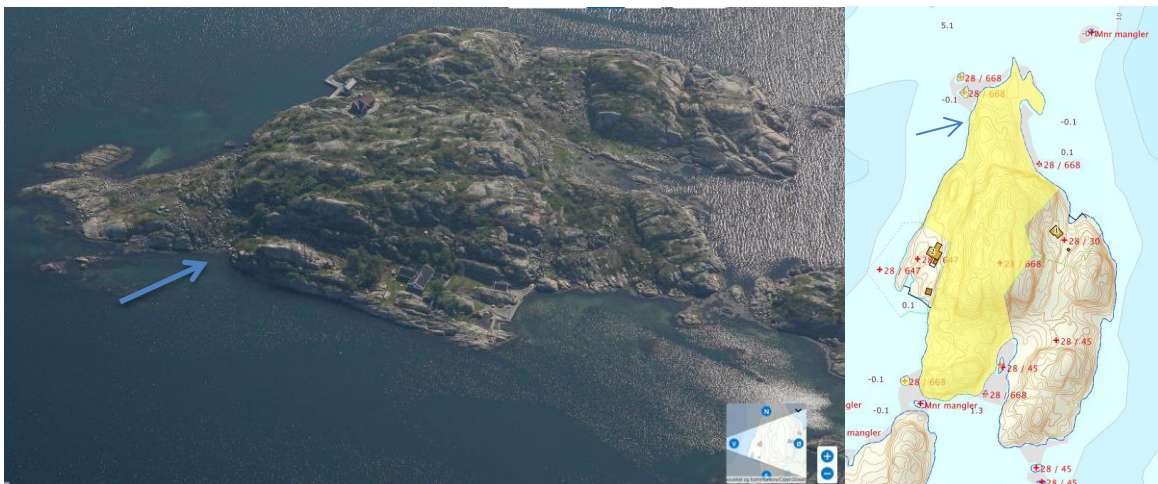
Båthuset til venstre i bildet tilhører 28/647-fam Andersen. Fra grensemerkingen i fjellet frem til steinen hvor man ønsker bryggen/båtfeste/akterfortøyning plassert, er det målt i luftlinje ca. 32m. Her er det ikke behov for å gjøre store inngrep i naturen. Dette vil også kunne være reversibelt. Det er trygg behandling av sauene som legger premisene for bryggen. Man ser for seg brygge på ca. 3-4 kvm. bygget i naturstein. Det bes vurdert om det kan tillates at det støpes en mindre såle på ca. 3-4kvm.

Oversiktsbilde over alternativ 2 & 3:

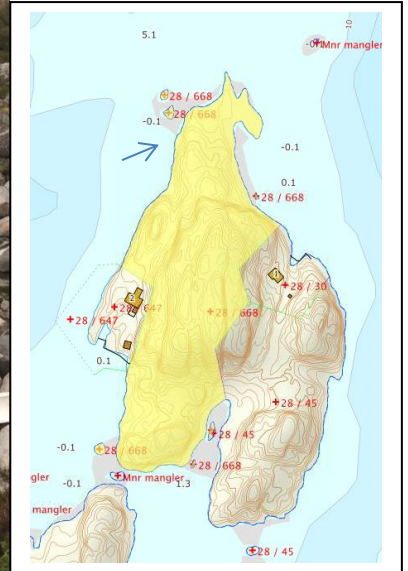
Alternativ 2: blå pil – alternativ:3 grønn pil. Som man kan se på bildet og kartutsnittet er det betydelig høydeforskjell, noe som vil gjøre det nærmest umulig å ta seg opp til hvor driftsbygningen er tenkt plassert.

Alternativ 2:

Blå pil viser alternativ 2 som er vurdert.

Alternativ 2

Alternativ 2 er meget værutsatt på høst/vinter. I tillegg vil det bli nærmest umulig å ta i land utstyr mm. da det er meget bratt og vanskelig å ta seg til toppen av øya. Vi har vurdert dette stedet som uaktuelt.

Alternativ 3:

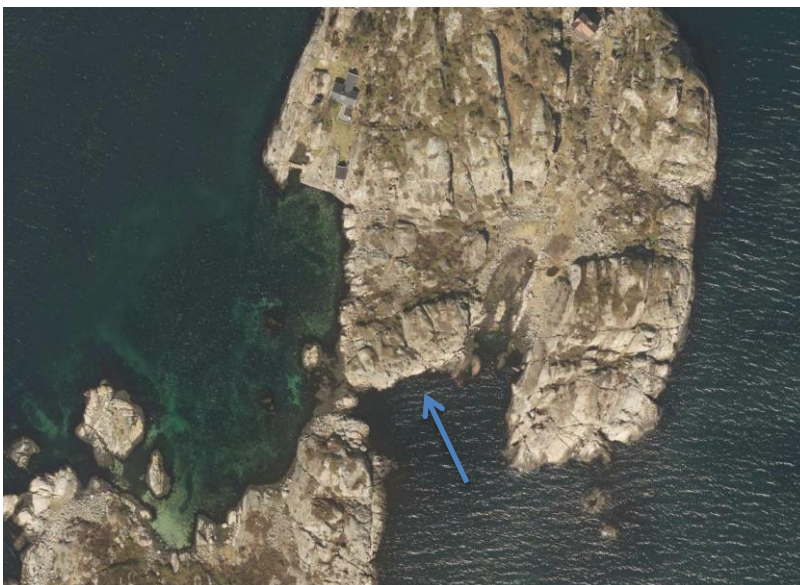
Alternativ 3 ligger på sør øst siden av øya.

Alternativ 3

Alternativ 3 – også denne delen av øya er meget værutsatt på høst/vinter. I tillegg har man grunner som ligger rett utenfor som ved lavvann kan bli utforende.

Alternativ 4:

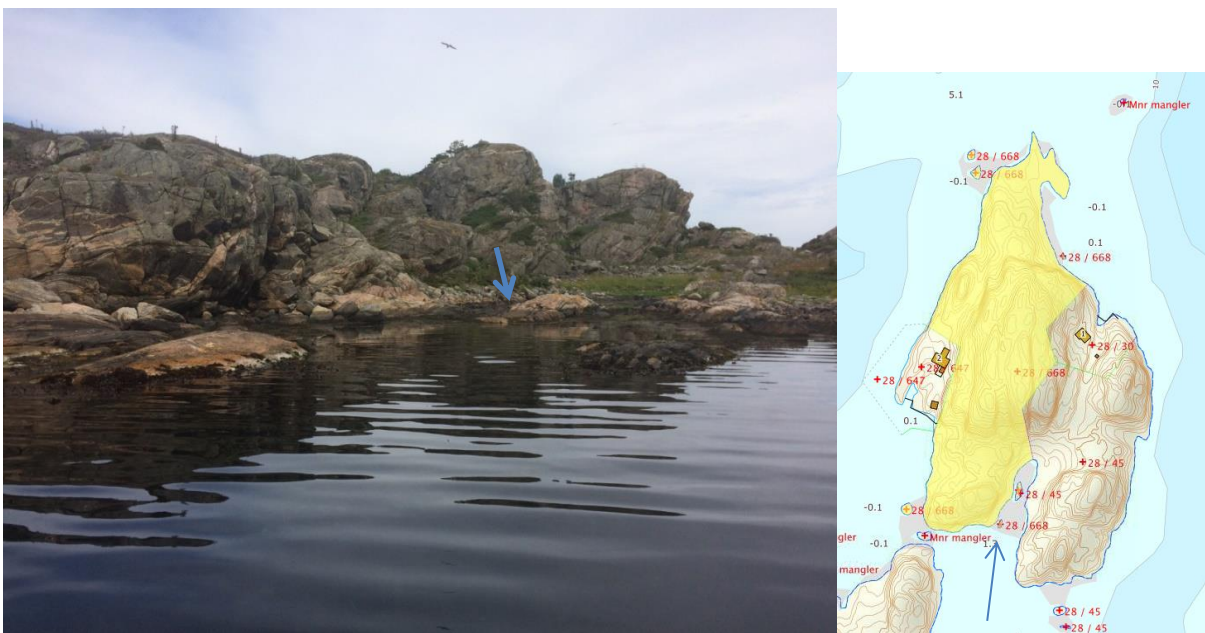

Alternativ 4 er på nord siden av øya.

Alternativ 4

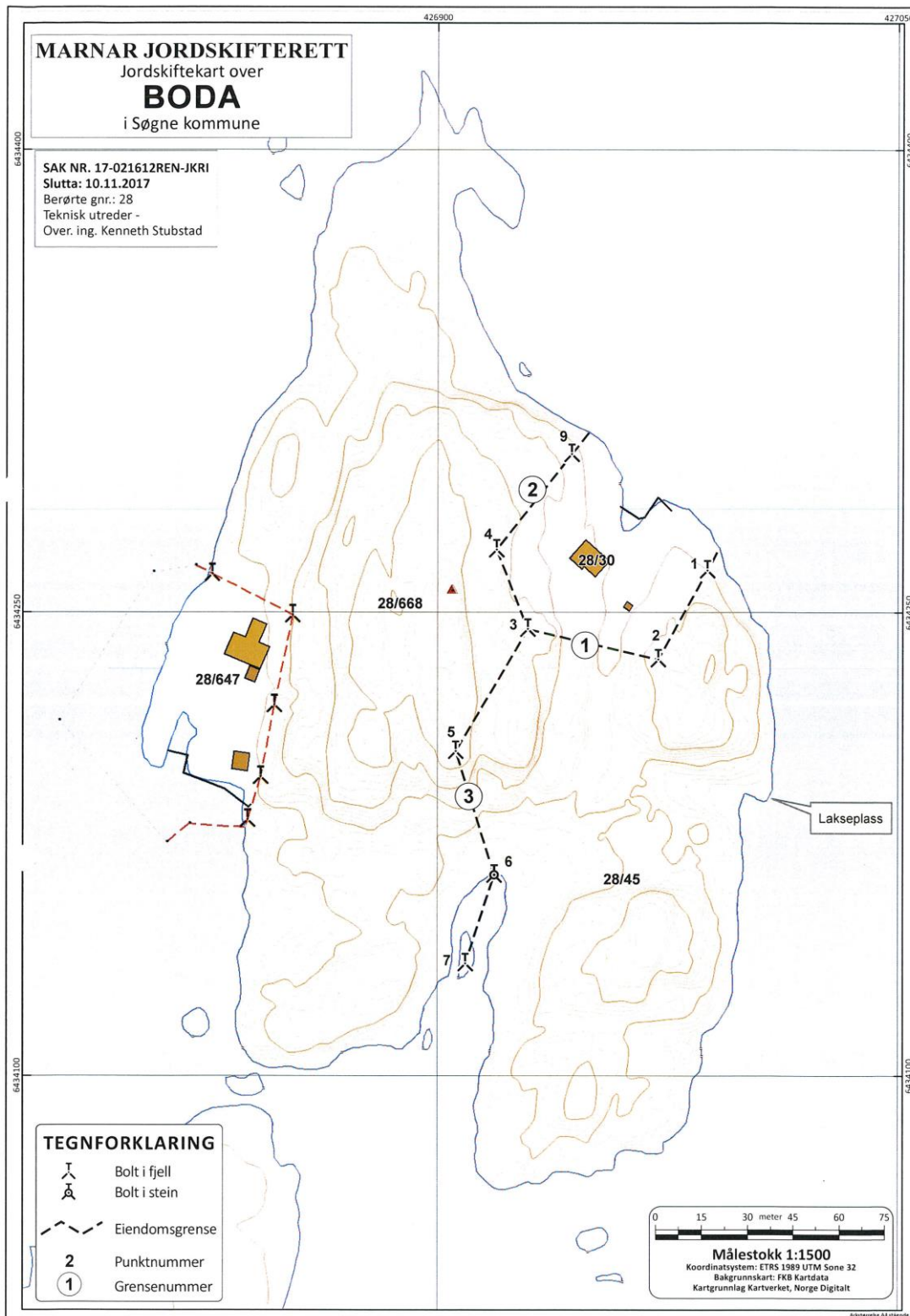

Alternativ: 4 på nord siden av øya er værutsatt. Det finnes ingen naturlige steder å skulle lage til brygge/båtfeste. Det vil kreve stor inngripen i landskapet.

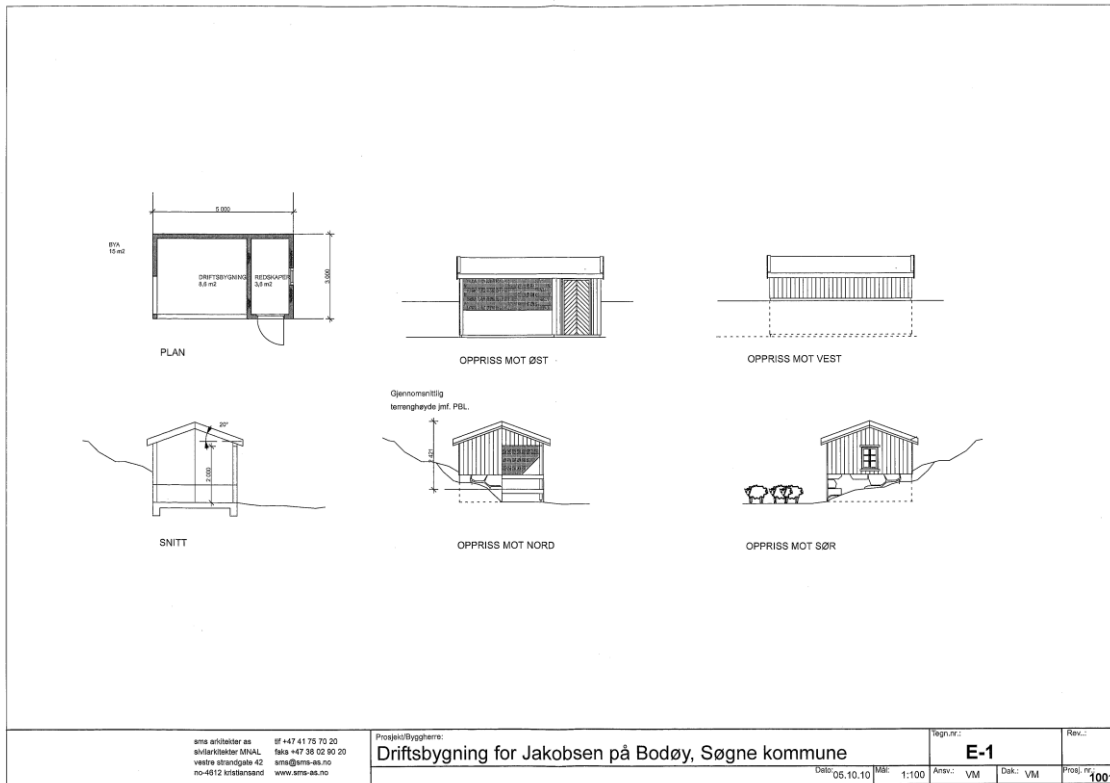

Bildet er tatt inn mot bukta i forlengelsen ifra forrige bilde. Blå pil viser grensemerkingen mot 28/45-Reisvaag. Heller ikke her vil det være hensiktsmessig å anlegge brygge/båtfestem/ankerfortøyning.

Vedlegg 4: Kartutsnitt Marnar jordskifte

Vedlegg 5: Tegninger over driftsbygning

Fylkesmannen i Vest-Agder
Miljøvernavdelingen

157896/12963

27/5-10 Jf.
KOPPI TIL KLIEN

2.

Saksbehandler: Torbjørn Danielsen
Tlf.: 38 17 66 78

Deres ref.: 01.02.2010
Vår ref.: 2010/739

Vår dato: 25.05.2010
Arkivkode: 432.2

Advokatfirma Wangensteen, Wigemyr & Co
Postboks 716
4666 Kristiansand S

MOTTATT
27 MAI 2010

Søgne kommune- Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde- Tillatelse til oppføring av sauegjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolter i forbindelse med sauedrift på Bodøy

Med hjemmel i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde og naturmangfoldloven gis det tillatelse til oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt med tilhørende ankerfeste.

Vi viser til søknad av 11. januar 2010, e-post av 1. februar 2010, samt vårt brev av 1. februar 2010. Det søkes om tilskudd og tillatelse til oppføring av driftsbygning, sauegjerde og brygge på Bodøy i Søgne kommune. Øya ligger inne i Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde. Tiltakene skal skje i forbindelse med planlagt skjøtsel og sauedrift på eiendommen til Vidar Jacobsen. I dette brevet vil omsøkte tiltak bli behandlet i forhold til verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde og naturmangfoldloven. Søknad om tilskudd vil bli behandlet i eget brev.

Hjemmelsgrunnlaget

Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde ble opprettet 29. april 2005. Formålet med verneområdet er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepte øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, jf § 2 i verneforskriften for området.

Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, herunder oppføring av bygninger, brygger og andre anlegg, jf § 3, pkt 1.1, i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde.

Bestemmelsene i § 3, pkt 1.1 er ikke til hinder for:

- Jordbruksdrift som ikke er i strid med verneformålet på eksisterende og tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått, beiting og bruk av gjeterhund.
- Nødvendig gjerdning og vedlikehold av gjerder for husdyrhold, herunder anlegg av sanketrøer.

Besøksadr. Tordenskjoldsgate 65
Postadr. Serviceboks 513, 4605 Kristiansand
Telefon 38 17 60 00 Telefaks 38 17 60 13

E-post postmottak@fmva.no
Hjemmeside <http://www.fylkesmannen.no/va>
Org.nr. NO974 762 994 Bankgiro 7694.05.01381

Vedlegg 7: forsøpling på øya

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Torbjørn Danielsen
Tlf.: 38 17 66 78

Deres ref.: 01.02.2010
Vår ref.: 2010/739

Vår dato: 25.05.2010
Arkivkode: 432.2

Advokatfirma Wangenstein, Wigemyr & Co
Postboks 716
4666 Kristiansand S

Søgne kommune- Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde- Tillatelse til oppføring av sauegjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolter i forbindelse med sauedrift på Bodøy

Med hjemmel i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde og naturmangfoldloven gis det tillatelse til oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt med tilhørende ankerfeste.

Vi viser til søknad av 11. januar 2010, e-post av 1. februar 2010, samt vårt brev av 1. februar 2010. Det søkes om tilskudd og tillatelse til oppføring av driftsbygning, sauegjerde og brygge på Bodøy i Søgne kommune. Øya ligger inne i Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde. Tiltakene skal skje i forbindelse med planlagt skjøtsel og sauedrift på eiendommen til Vidar Jacobsen. I dette brevet vil omsøkte tiltak bli behandlet i forhold til verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde og naturmangfoldloven. Søknad om tilskudd vil bli behandlet i eget brev.

Hjemmelsgrunnlaget

Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde ble opprettet 29. april 2005. Formålet med verneområdet er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, jf § 2 i verneforskriften for området.

Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, herunder oppføring av bygninger, brygger og andre anlegg, jf § 3, pkt 1.1, i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde.

Bestemmelsene i § 3, pkt 1.1 er ikke til hinder for:

- Jordbruksdrift som ikke er i strid med verneformålet på eksisterende og tidligere utnyttede jordbruksarealer, herunder åkerbruk, slått, beiting og bruk av gjeterhund.
- Nødvendig gjerding og vedlikehold av gjerder for husdyrhold, herunder anlegg av sanketrøer.

I følge verneforskriften for området, jf § 3.1.3, kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til:

- Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i forbindelse med stedegen fiskeri- og landbruksnæring som ikke er i strid med verneformålet.

Beite er tillatt. Direktoratet for naturforvaltning kan ved forskrift regulere eller forby beite som skader landskapets art og karakter, jf § 3.2.2, i verneforskriften for området.

I følge § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8 til 12 i samme lov legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen. Vurderingen skal skje i forhold til det følgende: kunnskapsgrunnlaget, føre- var- prinsippet, samlet belastning på økosystemet, tiltakshaver betaler for eventuell miljøforringelse og bruk av miljøforsvarlige teknikker.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Dette jf § 48 i naturmangfoldloven.

Vurdering

Gjengroing er i dag den største trusselen mot verneverdiene i Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde. Fylkesmannen har derfor satt i gang tiltak som hogst, rydding, beiting og sviing på en rekke offentlige eide områder inne i landskapsvernområdet. Da det er ønskelig få utført liknende tiltak på privat grunn, er grunneiere som kunne være interessert i tiltak på egen eiendom, bedt om å komme med innspill. Tiltakene som det her søkes om, ses i sammenheng med dette.

Gjerding:

Det er to mindre private eiendommer på Bodøy, i tillegg til Jacobsens (se vedlagte kart). Vi ser at det vil være behov for at disse eiendommene gjerdes inne, slik at sauene ikke kan beite her. Vi mener at det forslaget til gjerdestrase som foreslås i søknaden virker hensiktsmessig, og at dette kan tillates i forhold til verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde, jf § 3, pkt 1.1. Etter en vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, kan vi heller ikke se at det er forhold her som skulle tilsi at ikke gjerding bør gjennomføres. Vi antar at omsøkte gjerding er avklart med øvrige grunneiere på Bodøy.

Sauehold og antall sau i forhold til beitegrunnlag:

I følge søknaden legger Jacobsen opp til at ca 20 sau av en blandingsrase mellom sauerasene Ryggja og Teksel, skal beite ute hele året på Bodøy. Beregnet ut fra kartet vil det tilgjengelige beiteområdet etter gjerding være på ca 32 dekar. Deler av dette området er fjell i dagen og har således ingen beiteverdi. Mattilsynet beregner mellom 10- 20 dekar pr livdyr sau på helårsbeite. Dette for å unngå overbeite. I utgangspunktet skulle dette tilsi 2- 3 sauer på beite på Bodøy. Nå er vi kjent med at Store Geidøya og Østre Kuholmen skal inngå som en del av driften på Bodøy. Således kan nok dyreantallet økes noe utover 2- 3 sau. Dette fordi beitetrykket på Bodøy kan reduseres i enkelte perioder. Men vi anmoder likevel om at det planlagte saueantallet reduseres med minst 50 %. Med mindre det planlegges omfattende tilleggsforing, er det stor fare for overbeite hvis saueantallet ikke reduseres. Vi anbefaler å starte med et lavt saueantall, for så å øke antallet hvis beitegrunnlaget tilsier det.

Driftsbygning:

Fylkesmannen er i utgangspunktet svært restriktiv i forhold til bygging i verneområdene. Samtidig ser vi at oppføring av bygg i enkelte tilfeller kan være hensiktsmessig for å oppnå deler av verneformålet. I utkast til forvaltningsplan for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde står det følgende om oppføring av bygninger tilknyttet landbruket:

”Det kan gis tillatelse til oppføring av nødvendige driftsbygninger for å kunne utføre stedegen landsbruksdrift som ikke er i strid med verneformålet. Det er en målsetting å opprettholde den tradisjonelle utnyttelse av området. For å kunne stimulere til økt aktivitet innen landbruket med det formål å hindre gjengroing, vil det ved søknad ikke settes krav om at driften må representere hele inntektsgrunnlaget. Det vil bli satt krav om at bygningen kun skal brukes i landbruksnæring. Det må være et reelt behov for bygningen, og det vil kunne bli stilt vilkår om plassering, utforming og innredning av bygningen”.

Utformingen av bygget slik den er beskrevet i søknaden er i tråd retningslinjer som Mattilsynet gir for utforming av tjenelig oppholdsrom for hold av sau på helårsbeite. Det vil si tre vegger og tak. Grunnflaten på bygget må være så stort at alle sauene har plass til å ligge. I tillegg søkes det om at deler av bygget kan fungere som redskapsbod. Jacobsen har pr i dag ingen andre bygg på øya som kan fungere verken som skjul for sauene og/ eller til lagring av utstyr. Vi mener derfor det er reelt behov for en enkel driftsbygning på øya. Hvis bygget plasseres anonymt i terrenget inne på øya, kan vi ikke se at landskapet vil påvirkes i særlig grad. Således mener vi det ikke er i strid med § 3, pkt 1.1, i verneforskriften for området. Bygget er en forutsetning for at den planlagte ryddingen av vegetasjon og beitingen kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte. Derfor er dette med å ivareta deler av verneformålet som går på ivaretagelse av kystlynghei og et åpent landskap.

Vurdert i forhold til naturmangfoldlovens §§ 8 og 9, mener vi bygget kan tillates da det er av en så begrenset størrelse at det ikke vil forringe naturmangfoldet på Bodøy. Ved plassering av bygget er det tatt hensyn til eventuelle forekomster av sårbare eller truede planter. Beite på Bodøy har vært en del av bruken av- og samspillet med naturen på øya over lang tid. Vurdert ut i fra §§ 10 og 11 i samme lov, mener vi på grunn av byggets begrensede størrelse at det her ikke vil være snakk om forringelse av økosystemet eller naturmangfoldet på Bodøy. Vi kan derfor ikke se at det her vil være kostnader knyttet til eventuell miljøforringelse, som tiltakshaver burde dekke. Bygget skal legge til rette for beitedrift på øya. Så lenge øya tidligere er beitet, og beitetrykket er tilpasset beitegrunnlaget mener vi dette må anses som en miljøforsvarlig driftsmetode, jf § 12 i naturmangfoldloven.

Den omsøkte driftsbygningen har en grunnflate på 40 kvm. Vi antar at denne størrelsen er vurdert ut fra det planlagte saueantallet på 20 dyr. Vi mener som nevnt at dette at antallet er alt for høyt i forhold til beitegrunnlaget på øya og således kan være i strid med naturmangfoldlovens § 12. Ut i fra dette mener vi det kan gis tillatelse til oppføring av driftsbygg med grunnflate på maksimalt 15 kvm. Utformingen skal være som foreslått i søknaden. Det vil si tre vegger og tak. Maksimal høyde skal være 2,5 meter. En mindre del av bygget kan utformes slik at det er mulig å låse inn nødvendig utstyr. Det vil bli satt som vilkår at bygget kun skal benyttes i landbruksøyemed. Bygget skal plasseres så anonymt som mulig i landskapet innen den sonen som er avtegnet på det vedlagte flybildet. For øvrig skal følgende retningslinjer for utforming av nye bygg i Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde følges så langt mulig:

- Det bør brukes mørke naturtilpassede og ikke reflekterende farger og materialer.
- Materialer bør være av ikke- giftig kvalitet.

Båtfeste:

Som et ledd i driften på Bodøy søkes det om tillatelse til oppføring av en brygge på 1 x 5 meter. Jacobsen har pr i dag ikke brygge på øya. I utgangspunktet finnes det ikke hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse til nyoppføring av brygger. Men forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jf § 48 i naturmangfoldloven. Ved transport av sau og utstyr, ukentlig tilsyn og øvrig arbeid på øya ser vi behovet for bedret atkomstmulighet. Samtidig mener vi at det ikke er nødvendig med permanent brygge for å ivareta disse oppgavene. Vurdert ut i fra de naturgitte forhold på Bodøy anses det som tilstrekkelig med fortøyningsbolt og bøye til akterfeste. Vi er kjent med at andre husdyrholdere i skjærgården bruker transportabel lasterampe ved forflytning av dyra. Vi mener derfor at det er tilstrekkelig med fortøyningsbolt og bøye til akterfeste, og at det kan gis tillatelse til dette i det inntegnede området på vedlagte flybilde. Tillatelsen gis med hjemmel i naturmangfoldsloven, jf § 48. Vi mener at etablering av en fortøyningsbolt med tilhørende bøye til ankerfeste er å anse som beskjedent, reversibelt tiltak. Vi kan ikke se at dette vil være i strid vernevedtakets formål og/ eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Etter en vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, kan vi heller ikke se at det er forhold her som skulle tilsi at tillatelse ikke bør gis.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde, jf § 3, pkt 1.1 og § 3.1.3, gis det tillatelse til gjerding og oppføring av driftsbygning på Bodøy. Med hjemmel i naturmangfoldsloven, jf § 48, gis det tillatelse til etablering av fortøyningsbolt med tilhørende ankerfeste. Tillatelsen gjelder i tre år og gis på følgende vilkår:

- Grunnflaten på driftsbygningen skal ikke overstige 15 kvm. Øvrig utforming av bygget skal være i tråd med det som er beskrevet i søknad. Maksimalt tillatte takhøyde på bygget er 2,5 meter. For øvrige retningslinjer og vilkår for bygget se vurderingen i dette brevet.
- Bygget skal plasseres så anonymt som mulig innen den angitte sonen (se vedlagte flybilde).
- Driftsbygningen skal kun benyttes i landbruksøyemed. Suedriften skal være godkjent av Mattilsynet før bygging kan iverksettes. Ved eventuell avslutning på suedriften på Bodøy skal bygget fjernes.
- Ved eventuell gjerding skal hensyn til menneskelig ferdsel langs stier og gamle ferdselsveier skal ivaretas på en god måte. I den grad det er mulig skal gjerdet plasseres og utformes med hensyn til viltet.

Fylkesmannen underrettes når arbeidet er gjennomført.

Klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning, jf forvaltningsloven kapittel 4. Klagefristen er tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Merknad

Tillatelsen til oppføring av omsøkte driftsbygning er kun behandlet etter verneforskriften for Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde. **Vi gjør oppmerksom på at oppføring av bygget også krever byggetillatelse etter plan- og bygningsloven. Søknad må derfor også rettes kommunens byggesaksavdeling.**

Etter fullmakt

Ørnulf Haraldstad
sjefingeniør

Torbjørn Danielsen
overingeniør

Vedlegg:

Kart med forslag til gjerdetrase.

Flybilde med angitt plassering av enkel driftsbygning og båtfeste.

Kopi m/ vedlegg til:

Direktoratet for Naturforvaltning, Tungasletta 2, 7485 Trondheim

Naturvernforbundet Vest –Agder, Pb 718, 4666 Kristiansand

Søgne kommune, Postboks 1051, 4682 Søgne

Statens naturoppsyn Kristiansand- internpost

03 OKT. 2012

Ark. 432.2 Sak. 11/1263
Saksbeh. Dok.

Advokatfirma Wangenstein, Wigemyr og Co
Vestre Strandgate 23, postboks 716
4666 KRISTIANSAND S
Att. Solveig Løhaugen

KOPI

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2010/6249 NAT-NP-HL

28.09.2012

Arkivkode:

423.5/10

Vedtak i klagesak om driftsbygning i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Det vises til Fylkesmannen i Vest-Agders brev 25. mai 2012 med oversendelse av klagesak i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, samt foreløpig svar herfra 29. juni 2012.

Fylkesmannens vedtak 25. mai 2012 er truffet for Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder ble konstituert. Direktoratet for naturforvaltning (DN) er derfor klageinstans for fylkesmannens vedtak.

Bakgrunnen for saken

Det ble i brev 11. januar 2010 søkt om oppføring av driftsbygning mm på Bodøy i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde i forbindelse med sauedrift. Fylkesmannen gav i vedtak 25. mai 2010 tillatelse til oppføring av driftsbygning med tre vegger og tak på inntil 15 kvm på nærmere vilkår. Det ble blant annet stilt som vilkår at bygningen kun skulle benyttes i landbruksøyemed, og fjernes ved eventuell avslutning med sauedrift på Bodøy. Det ble også stilt som vilkår at saudriften skulle være godkjent av Mattilsynet før bygging.

I søknad til Søgne kommune søkes det om tillatelse til oppføring av en driftsbygning med fire vegger med et areal på 21,5 m² (BYA). Fylkesmannen frarådet i brev 19. august 2010 kommunen å gi tillatelse til tiltaket. Dette fordi omsøkte tiltak ikke var i samsvar med tillatelse som ble gitt av fylkesmannen etter verneforskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, samt at det gjelder strenge krav for dispensasjon i strandsonen.

Hytteiere på Bodøy har i brev 1. august 2010 kommet med innvendinger til antallet sau som skal beite på øya og utformingen av driftsbygningen. Grunneiere av gnr. 28/30 på Boda har i brev 4. april 2011 også innvendinger til oppføring av driftsbygningen. Sameiere til eiendommen der driftsbygningen er planlagt oppført, har i brev 11. mars 2011 uttalt at de ikke har gitt tillatelse til bygningen.

I brev 18. februar 2011 ber Søgne kommune fylkesmannen om å avklare hva som ligger i verneforskriftens begrep «stedegen landbruksnæring». Kommunen spør også om kommunen nå skal behandle saken i forhold til det tiltaket som fylkesmannen har gitt dispensasjon for.

Besøksadresse:

Tungasletta 2

Postadresse:

Postboks 5672 Sluppen

N-7485 Trondheim

Telefon:

73 58 05 00

Telefaks:

73 58 05 01

Videokonf:

73 90 51 40

Internett:

www.dirnat.no

E-post:

Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:

Hege Langeland

Telefon:

73 58 08 17

Fylkesmannen sendte i brev 1. juli 2011 varsel til tiltakshaver at fylkesmannen vurderte å omgjøre sitt tidligere vedtak i saken fordi vedtaket kunne være ugyldig. Fylkesmannen ville vurdere om det var tilstrekkelig hjemmel for vedtaket, samt om manglende varsling til sameiere, kunne hatt betydning for utfallet i saken.

Advokatfirmaet Wangenstein, Wigemyr & Co anfører på vegne av Vidar Jacobsen i brev 12. august 2011 at dispensasjonen er i tråd med forskriften og verneplanen, samt at tiltaket er med på å fremme verneformålet. Det er også påpekt at sameiere ble informert i forbindelse med byggesaksbehandlingen i Søgne kommune, og derfor har fått uttalt seg til saken.

Repstad og Reisvaag som representerer 50 % av sameiet ønsker ikke at driftsbygning skal oppføres. De viste bl.a. til at retten til sauebeite gjelder ca. 1 sau på vinterbeite og at dette ikke kan være tilstrekkelig i forhold til forvaltningsplanen som krever et «reelt behov for driftsbygning».

Marnar jordskifterett har hatt til behandling sak om fastsettelse av ny eiendom på Bodøy, og i saken har også de privatrettslige rettighetene i sameiet vært oppe til behandling. Saken ble avsluttet av jordskifteretten 27. september 2011. I saken er det konkludert med at det er fritt frem for de sameiere som ønsker det å ha en sau og ett lam pr. sjettedel i sameiet. Det er videre lagt til grunn at dette er ingen endring i «dagens tilstand» og slik det er bestemt i opprinnelig bruksordning. I jordskifterettens slutning er det fastsatt at dersom det gis tillatelse til oppsetting av uthus til en av partene, gis det også rett til det, samt at øvrige sameiere har rett til å kjøpe seg inn i prosjektet med rett til å bruke uthus for sau eller geit.

Fylkesmannens omgjøring, klage og klagebehandling

I vedtak 4. oktober 2011 omgjør fylkesmannen tidligere vedtak 11. februar 2010 om oppføring av enkel driftsbygning, slik at det ikke lenger foreligger tillatelse til oppføring av driftsbygningen. Fylkesmannen anser vedtak 11. februar 2010 som ugyldig fordi saken ikke var godt nok opplyst før vedtaket ble truffet (jf. forvaltningsloven § 17) og omgjør i medhold av forvaltningsloven § 35. Fylkesmannen legger til grunn at nye opplysninger om at tiltakshaver kun hadde rett til beite for to sau med lam, sannsynligvis hadde ført til et annet utfall av saken. Dette fordi det føres en svært restriktiv praksis mht. oppføring av nye driftsbygninger og at det da ikke var grunnlag for dispensasjon.

Advokatfirmaet Wangenstein, Wigemyr & Co påklaget vedtaket i brev 24. oktober 2011. I klagen bes det om at vedtaket 25. mai 2010 ikke omgjøres, eventuelt subsidiært at søknadsprosessen starter på nytt i lys av de privatrettslige avklaringene gitt i Jordskifterettens avgjørelse. I fra klagen siteres:

«Den driftsbygning som er omsøkt er nødvendig i følge Mattilsynet. Det er Mattilsynet som er den myndighet som avgjør hva som er nødvendig driftsbygning. Selv om det ikke var krav om driftsbygning for sauehold tidligere er kravene til dyrevelferd blitt strengere, og bygningen må nå anses nødvendig selv om praksis var annerledes tidligere.

Det vises videre til at Jacobsen seriøst forsøker å få til en drift med sau ute på øyene som er i tråd med verneforskriftens formål. Han har som vist til i Fylkesmannens vedtak leid beite på andre øyer i området. Store Geiderøy og Østre Kuholmene er leid i tillegg til beiterettighetene han selv har på Boda. Vedlagt følger også kopi av beiteavtale for den andel som tilhører gnr 28 bnr 40 eiet av Øystein Andersens på Boda, vedlegg 2. **Han har dermed rett til beite for 3 sauer og 3 lam på Boda.**

Som vedlegg 3 følger også kopi av saksdokument fra Søgne kommune som viser at Jacobsen leier jord og har planer om utvidelse av sin landbruksaktivitet i kommunen. Det fremgår også av kommunens saksfremstilling at Jacobsen har behov for mer beite enn det han i dag har. Det vises videre hva gjelder bygningen og plassering til at Jacobsen først hadde foreslått en plassering som lå utenfor 100- metersbeltet, men etter innspill fra fam Repstad ble plasseringen endret. Bygningen er også

gjort mindre etter innspill fra så vel Fylkesmann som naboer. Slik sett har Jacobsen søkt å imøtekomme de innvendinger til prosjektet som er kommet fra naboene.

Fra Fylkesmannen side stilles det spørsmål ved om helårsbeite er stedefen drift på Boda. Stedefen drift kan heller ikke være statisk. Driftsform endres i tråd med tiden og forholdene, og det må også være slik at driftsform kan endres over tid i forhold til bruk av beiterettigheter. Slik vi leser verneforskriften er hovedformålet med bestemmelsene å legge til rette for at naturressursene i verneområdet kan utnyttes på en bærekraftig måte, og at man hindrer den gjengroing som har vært i skjærgården den siste generasjonen og som har endret kulturlandskapet. Det er klart at det har vært drevet med sau på øya, og antallet måneder i året kan ikke være avgjørende så lenge driften er i tråd med det som er verneformålet og det ikke beites ut over det ressursgrunnlaget tillater.

Det anføres på denne bakgrunn at dispensasjonen som ble gitt både er i tråd med forskriften og fremmer formålet med forskriften.

--Jordskifteretten legger til grunn en bruksordning som er i tråd med det Jacobsen har anført at er hans private rettigheter, og slik de er lagt til grunn i Fylkesmannens vedtak.

Når rettskraftig avgjørelse foreligger må Fylkesmannen slik vi ser det legge denne avklaringen av de privatrettslige spørsmål til grunn for sin saksbehandling. Retten har kommet til at de øvrige sameiere og rettighetshaverne på Boda må akseptere bygging av en liten driftsbygning. Det blir da slik vi ser det feil når Fylkesmannen i sin vurdering synes å tillegge deres privatrettslige motforestillinger avgjørende vekt.»

Fylkesmannen har vurdert klagen og funnet å opprettholde omgjøningsvedtaket 4. oktober 2011. Saken ble oversendt DN ved fylkesmannens brev 25. mai 2012. Når det gjelder spørsmålet om nødvendigheten av driftsbygning i landbruksdrifta uttaler fylkesmannen:

«Erfaringene etter 7 års forvaltning av landskapsvernområde, med fokus på å stimulere til beiting, har vist at det ikke er nødvendig med oppføring av driftsbygninger for å lykkes. Av et areal på anslagsvis 12 000 da som vil ha fordel av å bli beitet, er det saubeiting på om lag 9 000 da. Det er en rekke bønder og hobbybønder som har startet opp med norsk utegangersau, og de fleste stedene er driftsformen helårsbeite. Ikke i noen av områdene har det vært behov for oppføring av driftsbygninger innenfor vernegrensen. Enten flyttes sauen om vinteren, eller så har det blitt gitt dispensasjon fra mattilsynet for kravet om oppføring av nødvendig skjul (med bakgrunn i at det har vært naturlige skjul for sauen i områdene).

Etter fylkesmannens oppfatning er oppføring av driftsbygning ikke nødvendig for at Jacobsen skal kunne utnytte beiteretten på Bodøy. Beitingen vil da begrense seg til sommerbeite. Det er kun for helårsbeite det er krav om enkelt husdyrrom, jf. § 23 i dyrevelferdsloven. Helårsbeite er ikke avgjørende for ivaretagelse av verneverdiene, og sommerbeite er den beitebruken som var vanlig i området tidligere. Det framgår at Jacobsen har mulighet til å ha sau på andre områder om vinteren, jf. tilleggsopplysninger om driftsopplegg.

Oppføring av driftsbygning vil etter en samlet vurdering ha større negative konsekvenser for verneområdet enn fordelene med tiltaket. Helårsbeite på denne lokaliteten, hvor det ikke finnes naturlig skjul, anses dermed ikke å være den miljøforsvarlig beste driftsmetoden, jf. § 12 i naturmangfoldloven.»

Fylkesmannen la til grunn at det forhold at Jacobsen har beiterett for tre, og ikke to sauer, ikke medfører store endringer for de vurderingene som ble lagt til grunn da vedtaket ble omgjort. Bodøy vil uansett ikke kunne fungere som «basestasjon» og slik gi grunnlag for et beiteopplegg som fremmer verneformålet ved at det stimuleres til beiting på flere holmer enn Bodøy. Fylkesmannen opplyste videre at det føres en svært restriktiv praksis for oppføring av bygninger i landskapsvernområdet. Det ble vist til at en tillatelse til oppføring av enkel driftsbygning for tre sauer på en liten holme ville kunne gi uheldig presedens for senere saker.

Etter fylkesmannens oppfatning er oppføring av driftsbygning ikke nødvendig for at Jacobsen skal kunne utnytte beiteretten på Bodøy. Beitingen vil da begrense seg til sommerbeite. Det er kun for helårsbeite det er krav om enkelt husdyrrom, jf. § 23 i dyrevelferdsloven. Helårsbeite er ikke

avgjørende for ivaretagelse av verneverdiene, og sommerbeite er den beitebruken som var vanlig i området tidligere. Det framgår at Jacobsen har mulighet til å ha sau på andre områder om vinteren, jf. tilleggsopplysninger om driftsopplegg.

Oppføring av driftsbygning vil etter en samlet vurdering ha større negative konsekvenser for verneområdet enn fordelene med tiltaket. Helårsbeite på denne lokaliteten, hvor det ikke finnes naturlig skjul, anses dermed ikke å være den miljøforsvarlig beste driftsmetoden, jf. § 12 i naturmangfoldloven.

Jacobsen har i møte med fylkesmannen kommet med nye opplysninger om hvordan det er ønskelig å benytte Bodøy som «isolasjonssted/karantenestasjon» for innføring av islandssau. Fylkesmannen har foretatt en vurdering av om en slik drift kan gi grunnlag for driftsbygningen. Fylkesmannen legger til grunn at kravene fra regelverket knyttet til innføring av islandssau er så omfattende at omsøkt driftsbygning trolig ikke vil tilfredsstillende kravene og det vil være nødvendig med en ny søknadsbehandling. Fylkesmannen vurderer Bodøy som lite egnet som isolasjonssted for sau tatt i betraktning de strenge kravene. Dersom fylkesmannen skal behandle en slik søknad, forutsetter fylkesmannen derfor at det foreligger godkjenning fra mattilsynet først.

Direktoratets vurdering

Fylkesmannen har omgjort sitt tidligere vedtak hvor det ble gitt tillatelse til driftsbygning i forbindelse med sauedrift. Fylkesmannen mener at saken ikke var godt nok opplyst i tråd med forvaltningsloven § 17 når vedtak ble fattet. Dersom saken var bedre opplyst mht. Jacobsens beiterett ville søknaden om driftsbygning sannsynligvis blitt avslått. Fylkesmannen anså derfor at vedtaket 25. mai 2010 var ugyldig.

Advokatfirmaet Wangenstein, Wigemyr & Co har på vegne av Jacobsen anført at vedtaket 25. mai 2010 ikke må omgjøres. Direktoratet vil i det følgende vurdere om fylkesmannens vedtak 25. mai 2010 er å anse som ugyldig på grunn av saksbehandlingsfeil.

Regelverket

Det følger av verneforskriften for Oksøy – Ryvingen landskapsvernområde 29. april 2005 nr. 388 § 2 at formålet med landskapsvernområdet er:

«-- å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjooverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene.»

Etter verneforskriften § 3 pkt. 1.1 er det et forbud mot oppføring av nye bygninger. Etter § 3 pkt. 1.3 c) kan det gis tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i forbindelse med stedegen fiskeri- og landbruksnæring som ikke er i strid med verneformålet.

Forvaltningsorganer kan omgjøre egne vedtak etter forvaltningsloven § 35 første ledd c) dersom vedtakene er ugyldig. Ikke enhver saksbehandlingsfeil fører til ugyldighet. Dersom det ikke er grunn til å regne med at feilen kan ha virket inn på vedtakets innhold, er vedtaket likevel gyldig, jf. forvaltningsloven § 41. Dersom det er gjort saksbehandlingsfeil som det er grunn til å anta at kan ha virket inn på vedtakets innhold, må det foretas en helhetsvurdering av om vedtaket må anses ugyldig. I

vurderingen skal det legges vekt på hva slags feil som er gjort, årsaken til feilen og hvilken betydning feilen har hatt for utfallet av saken, samt virkningen av at vedtaket anses ugyldig for tiltakshaver.

Vurdering av om vedtaket er ugyldig

Når fylkesmannen mottar en søknad om oppføring av en bygning i forbindelse med landbruksnæring, må det foretas en konkret vurdering av om omsøkte bygning er nødvendig i slik landbruksnæring. I denne vurderingen vil det måtte legges vekt på hva slags drift Jacobsen har og planlegger, samt om sauebeite gjør det nødvendig med en driftsbygning. I vurderingen må det også legges vekt på at det er et krav om tilholdssted for sau som er på helårsbeite etter lov om dyrevelferd § 26 annet ledd, samt at Mattilsynet kan gi dispensasjon fra kravet om tilholdssted når terreng og vegetasjon gir tilstrekkelig ly for dyra (og det foreligger et tilstrekkelig beitegrunnlag). Det er videre ikke krav om tilholdsrom når det ikke drives helårsbeite.

Når fylkesmannen i vedtak 25. mai 2010 vurderte at det var grunnlag for å gi tillatelse til driftsbygning var dette på grunnlag av en drift med ca. 20 sau på beite på Bodøy og flere omkringliggende øyer. Driftsbygningen på Bodøy skulle være et skjul for alle sauene om vinteren. Fylkesmannen uttalte i vedtak 25. mai 2010 at det generelt er en restriktiv praksis mht. etablering av nye bygninger i landskapsvernområdet, men at en her ville kunne få gjennomført beite i tråd med verneformålet og at dette gav grunnlag for å gi dispensasjon. Når det i etterkant av vedtaket har vist seg at søkers faktiske beiterett på Bodøy er knyttet til 3 sau med lam, mener fylkesmannen at de faktiske forutsetningene for vedtaket er endret. Fylkesmannen mener en drift med 3 sau med lam ikke kan gi grunnlag for en driftsbygning på Bodøy.

Fylkesmannen uttaler at det har vært en økning i bruk av norsk utegangersau, uten at det har vært behov for oppføring av nye driftsbygninger innenfor vernegrensen. Dette selv om driftsformen mange steder har vært helårsbeite. Det er vist til at sauene enten flyttes om vinteren eller at det er gitt dispensasjon fra Mattilsynet for kravet om oppføring av nødvendig skjul, med bakgrunn i at det har vært naturlig skjul i områdene. Fylkesmannen mener tiltakshaver kan gjennomføre beite på Bodøy uten en driftsbygning:

«Beitingen vil da begrense seg til sommerbeite. Helårsbeite er ikke avgjørende for ivaretagelse av verneverdiene og sommerbeite er den beitebruken som var vanlig i området tidligere. Det framgår at Jacobsen har mulighet til å ha sau på andre områder om vinteren, jf. tilleggsopplysninger om driftsopplegg.»

Direktoratet finner at spørsmålet om nødvendigheten av en driftsbygning må vurderes ut fra hvilket driftsopplegg som faktisk kan gjennomføres og om dette driftsopplegget gjør det nødvendig med oppføring av en driftsbygning. Direktoratet er enig med fylkesmannen i at antallet sau på beite vil ha betydning for om det bør gis en tillatelse til oppføring av en bygning. I tillegg vil antallet dyr ha betydning for hvilken utforming og størrelse en bygning eller konstruksjon bør ha. Det kan tenkes at en løsning med en gapahuk eller lignende kan gi tilstrekkelig skjul. Som fylkesmannen, finner direktoratet at en tillatelse til oppføring av driftsbygning for 3 sau med lam vil kunne gi uheldig presedens for senere saker. Direktoratet legger til grunn at vedtaket 25. mai 2010 ville fått et annet utfall dersom opplysningene om beiterett var kommet frem før saken ble avgjort.

Advokatfirmaet Wangenstein, Wigemyr & Co har i klagen hevdet at tiltaket er i samsvar med verneformålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Formålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er å ivareta et skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep. Det innebærer at det i forvaltningen av området skal legges vekt på å unngå nye innretninger og bygninger, og at det vil være en relativt streng vurderingen av om det er «nødvendig» med oppføring av en driftsbygning. I

tillegg har fylkesmannen lagt til grunn at Bodøy ikke er spesielt preget av gjengroing og at beitegrunnet på Bodøy er begrenset. Det synes da å være lite samsvar mellom verneformålet og en tillatelse til oppføring av en ny driftsbygning på Bodøy for et så lite antall sau.

Ettersom omgjøring av vedtaket 25. mai 2010 er en omgjøring til skade for Jakobsen, må det vurderes nærmere om hensynet til Jakobsen tilsier at vedtaket likevel ikke er ugyldig. Generelt sett skal allmenheten kunne stole på at forvaltningens vedtak er gyldige, og saksbehandlingsfeil kan derfor ikke uten videre føre at en tillatelse trekkes tilbake. Forvaltningsmyndigheten har ansvaret for at en sak er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17. Søker har også et ansvar for å opplyse saken, og søker har uansett ansvar for at de opplysningene som gis i søknaden samsvarer med faktiske forhold. I saken her har søker ikke i tilstrekkelig grad belyst hvilken beiterett han faktisk har på øya og søkt om en driftsbygning som forutsetter beite utover de rettigheter som foreligger på søknadstidspunktet. Det er i jordskiftesaken lagt til grunn at en sameieandel på 1/6 gir rett til beite med 1 sau med lam og at dette er i tråd med opprinnelig bruksordning og dagens tilstand. Selv om beiteretten kan utvides gjennom avtale, må de faktiske forhold som legges til grunn for saken være basert på hva som med en viss sikkerhet kan gjennomføres. Det må forventes at en søknad bygges på de rettigheter som søker har og at forholdene rundt dette i det minste belyses i saken. Fylkesmannen kan derfor ikke lastes for at saken ikke er godt nok opplyst her.

Direktoratet mener at vedtaket 25. mai 2010 burde vært omgjort tidligere. Det er uheldig når vedtaket står i så vidt lang tid før det blir kjent ugyldig. Dersom det er gått lang tid og parten har innrettet seg i tråd med vedtaket, er det et argument mot at vedtaket kjennes ugyldig. I saken her har det gått lang tid fra det ble gitt en tillatelse til vedtaket ble omgjort, ca. 1,5 år. Direktoratet er ikke kjent med på hvilket tidspunkt fylkesmannen ble klar over feilen. Det er ikke funnet nødvendig å undersøke hvor lang tid det gikk fra fylkesmannen oppdaget feilen til det ble sendt varsel om vurdering av omgjøring fordi Jakobsen i liten grad har hatt grunn til å innrette seg etter fylkesmannens tillatelse. Saken har vært under behandling i Søgne kommune og under behandling av fylkesmannen pga. innvendinger til driftsbygningen. Jakobsen er videre selv skyld i at det ikke er gitt tilstrekkelig opplysninger om beiteretten. Det bør derfor ikke legges for stor vekt på tiden som er gått mellom at vedtaket ble fattet og senere kjent ugyldig. Direktoratet mener at fylkesmannens vedtak 25. mai 2010 skal anses ugyldig i tråd med fylkesmannens omgjøringsvedtak 4. oktober 2011.

Direktoratet har i liten grad tatt hensyn til at eiendommen er i sameie og at sameierne ikke har fått uttalt seg til saken. Forvaltningen må i utgangspunktet kunne legge til grunn at den som søker representerer sameiet og derfor ikke være pålagt å henvende seg til øvrige sameiere. I behandlingen av saken etter verneforskriften foretas en vurdering av byggetiltaket opp mot verneformålet. Forholdet mellom sameierne er av privatrettslig karakter og har liten betydning i vurderingen av om tillatelse kan gis etter verneforskriften. Det er avtaler og sameieloven som regulerer forholdet mellom sameierne. (En tillatelse fra fylkesmannen griper ikke inn i rettsforholdet mellom sameierne, noe som betyr at bygningen ikke lovlig kan oppføres dersom den er i strid med rettsforholdene i sameiet.)

Ny drift med islandssau

Jakobsen har i forbindelse med sluttbehandling av klagen hos fylkesmannen ønsket at driftsbygningen skal vurderes med tanke på å benyttes som isolasjonssted for import av islandssau. Det fremgår av fylkesmannens vedtak at en slik driftsform forutsetter helårsbeite med tilhørende krav til enkelt husdyrrom. Fylkesmannen mener kravene til slik drift går utover aktuell søknad om driftsbygning og mener at Bodøy vil være lite egnet som isolasjonssted for sau. Fylkesmannen forutsetter at det foreligger en godkjennelse fra Mattilsynet først.

Dette er å anse som en ny sak og det foreligger ikke tilstrekkelig grunnlag for å behandle saken her. Direktoratet viser til fylkesmannens vurdering og anbefaler at driftsopplegget er avklart med Mattilsynet og øvrige sameiere før ytterligere behandling hos fylkesmannen og DN.

Miljørettslige prinsipper

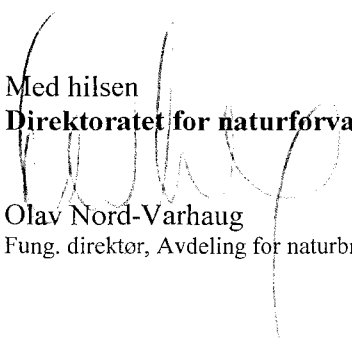
De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12, skal legges til grunn som retningslinjer i alle saker som berører natur, jf. naturmangfoldloven § 7. I klagesaken kommer prinsippene ikke til anvendelse ettersom klagebehandlingen er knyttet til vurdering av om fylkesmannens vedtak i 2010 er ugyldig. For øvrig nevnes at prinsippene skulle vært lagt til grunn i fylkesmannens behandling av saken, og at manglende bruk av prinsippene er en saksbehandlingsfeil. Det er ikke nødvendig å gå nærmere inn på dette spørsmålet her idet fylkesmannens vedtak allerede er vurdert som ugyldig pga. bristende faktagrunnlag.

Vedtak

Direktoratet stadfester fylkesmannens vedtak 4. oktober 2011. Klagen har etter dette ikke ført frem.

Direktoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages videre etter forvaltningsloven.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Olav Nord-Varhaug
Fung. direktør, Avdeling for naturbruk og vern

Hege Langeland

Kopi til:

Fylkesmannen i Vest-Agder	Serviceboks 513	4605	Kristiansand S
Søgne kommune	Postboks 1051	4682	SØGNE
Øystein Andersen	Grøvansveien 35	4640	SØGNE
Vidar og Edel Jacobsen	Grøvansveien 29	4640	SØGNE
Eli Repstad Kjelland	Kjellandsveien 25	4640	SØGNE
Gunhild Reisvaag	Eikeveien 45	4640	SØGNE
Tone Repstad	Skytterveien 12	4640	SØGNE
Verneområdestyret	Søgne kommune, pb. 1051	4682	SØGNE
Siri Repstad	Tangveien 37	4640	SØGNE
SNO	Tordenskjoldsgt 65	4605	KRISTIANSAND S

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler: Katrine Skajaa Gunnarsli
Tlf.: 38176687

Deres ref.:
Vår ref.: 2011/1263

Vår dato: 04.10.2011
Arkivkode: 432.2

Advokatfirma Wangnesten, Wigemyr & co
Postboks 716
4666 Kristiansand S

Omgjøring av dispensasjonsvedtak for oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt på Bodøy i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - gnr 28 bnr 31, 40 og 45, Søgne kommune

Fylkesmannen omgjør, med hjemmel i forvaltningslovens § 35, eget dispensasjonsvedtak datert 11.02.2010, gjeldene oppføring av sauegjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt på Bodøy i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Omgjøringen innebærer at dispensasjonen til oppføring av enkel driftsbygning frafalles. Dispensasjonen til oppføring av sauegjerde og fortøyningsbolt opprettholdes.

Bakgrunnen for omgjøringen er at dispensasjonsvedtaket vurderes som ugyldig basert på at saken ikke har vært tilstrekkelig opplyst, jf. § 17 i forvaltningsloven, og hvor de manglende opplysningene etter all sannsynlighet hadde ført til et annet utfall i vedtaket vedrørende oppføring av enkel driftsbygning.

Det vises til vårt brev datert 01.07.2011 hvor vi varsler at dispensasjonsvedtak datert 25.05.2010 vurderes omgjort. Vedtaket gjelder oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og fortøyningsbolt på Bodøyi Søgne kommune i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Fylkesmannen har mottatt kommentarer til varselet fra de andre sameierne på Bodøy og fra søker. Kommentarene er tillagt vekt i vurderingen..

Dokumenter som er relevante i saken:

- Søknad om tilskudd til tiltak på Bodøy fra Vidar Jacobsen fremmet via advokatfirmaet Wangensteen, Wigemyr & co datert 11.01.2010
- Fylkesmannens dispensasjon fra verneforskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (lvo) datert 25.05.2010
- Anmodning om uttalelse i forbindelse med søknad om dispensasjon fra plan- og bygningsloven vedr. oppføring av enkel driftsbygning, gjerde og landgang for sauer datert 09.07.2010 oversendt fra Søgne kommune
- Fylkesmannens uttalelse til søknad om dispensasjon for bygging i hundremetersbeltet datert 19.08.2010
- Brev fra Søgne kommune datert 18.02.2011 med spørsmål om tolkning av verneforskriften for Oksøy-Ryvingen lvo
- Innsigelse til nabovarsel ifm. søknad til kommunen fra grunneierne på gnr 28 bnr 30 (Tone Repstad, Siri Repstad, Eli Repstad Kjelland og Alv Repstad), datert 1. august. Mottatt som kopi. Samt tillegg til innsigelse datert 04.04.2011.

- Innsigelse til nabovarsel ifm. søknad til kommunen fra grunneierne på gnr 28 bnr 45 (Gunhild Reisvåg, også underskrevet Erik Reisvåg), datert 11.03.2011. Mottatt som kopi.
- Brev fra fylkesmannen datert 01.07.2011, varsel om omgjøring av dispensasjonsvedtak.
- Protokoll fra rettsmøtet i jordskifteretten datert 14.06.2011

Kommentarer etter varsel om omgjøring:

- fra grunneierne av gnr 28 bnr 30 og bnr 45 (Gunhild Reisvåg, Tone Repstad, Siri Repstad, Eli Repstad Kjelland og Alv Repstad), datert 03.07.2011, med følgende vedlegg:
 - § Innsigelse til nabovarsel fra kommunene (vist til over som relevant dokument)
 - § Protokoll fra rettsmøtet i jordskifteretten (vist til over som relevant dokument)
 - § Tegninger av driftsbygning
- fra advokatfirmaet Wangensteen, Wigemyr & co, datert 12.08.2011, med følgende vedlegg:
 - § Utskrift av pantebok nr. 5 for Torridal sorenskriveri.
 - § Protokoll fra rettsmøtet i jordskifteretten (vist til over som relevant dokument)

Øvrige dokumenter som har relevant innhold for vurdering:

- Søknad om beiteavtale fra Vidar Jacobsen fremmet via advokatfirmaet Wangensteen, Wigemyr & co datert 21.12.2009
- fylkesmannens brev datert 01.02.2010 med tilbud om beiteavtale på Store Geidøy

Bakgrunn

Fylkesmannen mottok den 11.01.2010 søknad fra advokatfirmaet Wangensteen, Wigemyr og Co., som på vegne av Vidar Jacobsen søker om tilskudd til tiltak på Bodøy. De omsøkte tiltakene er oppføring av gjerde, enkel driftsbygning og brygge (1 × 5 m). I søknaden ber man fylkesmannen også uttale seg om behovet for driftsbygning i forhold til forvaltning av øya, samt eventuell plassering av denne. Driftsbygningen som skisseres forutsettes å bli 40 m², ha tre vegger og tak, samt en redskapsbod. Fylkesmannen har, etter telefonsamtale og befaring med søker, forstått søknaden også som en dispensasjonssøknad etter verneforskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Det legges opp til en drift som innbefatter beiting på to andre øyer i tillegg til Bodøy (Store Geidøya og Østre Kuholmen).

I vårt svarbrev datert 25.05.2010 gis søker dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av gjerde, enkel driftsbygning, og en fortøyningsbolt. Vurderingen er at gjengroing er den største trusselen mot verneformålet i Oksøy-Ryvingen lvo og at tiltakene, inkludert oppføring av enkel driftsbygning, vil legge til rette for beiting som skjøtsel av kulturlandskapet. Bodøy har tradisjonelt vært beitet om sommeren. Det ble imidlertid, for dispensasjonen gjeldene driftsbygningen, kun gitt dispensasjon til oppføring av enkel driftsbygning med tre vegger og tak, med et areal på maks 15 m². Man har da lagt til grunn forventet beitegrunnlag på Bodøy og de to andre omsøkte øyer. Vilkårene i dispensasjonen som gjelder utforming av driftsbygningen er forøvrig i tråd med de retningslinjer som Mattilsynet gir for utforming av tjenlig oppholdsrom for hold av sau på helårsbeite.

Fylkesmannen får så den 09.07.2010 anmodning fra kommunen om å gi uttalelse til søknad fra Vidar Jacobsen, om dispensasjon fra plan- og bygningsloven for oppføring av enkel driftsbygning, gjerde og landgang. Det vises til at det er gitt dispensasjon fra verneforskriften.

Søknaden omfatter nå bygging av en enkel driftsbygning på 21,5 m², med fire vegger, og full grunnmur. Det økes også om oppføring av en landgang isteden for fortøyningsbolt. Miljøvernavdelingen presiserer i uttalelsen datert 19.08.2010 at foreliggende søknad ikke er i samsvar med tillatelsen som er gitt etter verneforskriften.

I brev datert 18.02.2011 ber så Søgne kommune fylkesmannen om:

- 1) å avklare hvordan verneforskriften skal tolkes i forhold til stedegen landbruksnæring
- 2) vurdere om gjeldene sak på gnr/bnr 28/31 skal behandles etter de dispensasjoner som er gitt.

I tillegg blir fylkesmannen gjort oppmerksom på at flere av sameierne på Bodøy har klaget / hatt innvendinger til nabovarsel datert 09.07.2010, som SMS Arkitekter AS har sendt ut i forbindelse med søknaden til kommunen. Fylkesmannen har på bakgrunn av begge disse henvendelsene sett nærmere på dispensasjonsvedtaket, og 01.07.2011 varslet vi at dispensasjonsvedtaket ville bli vurdert omgjort. Gyldigheten av vedtaket ville bli vurdert i forhold til hjemmelsgrunnlaget ved ordlyden «stedegen landbruksdrift», jf. § § 1.3, pkt. c. i verneforskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde og eller hvorvidt vedtaket er ugyldig på grunn av saksbehandlingsfeil.

Hjemmelsgrunnlag

Et forvaltningsorgan kan iht. forvaltningsloven § 35, 1. ledd, pkt. c omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom vedtaket må anses ugyldig. For at et vedtak skal anses ugyldig må det være begått saksbehandlingsfeil, og hvor denne eller disse ville hatt betydning for utfallet av vedtaket. I følge forvaltningsloven § 16 skal parter i en sak varsles og gis mulighet til å uttale seg før et vedtak fattes. Unnlattelse av dette kan medføre at saken ikke er tilstrekkelig opplyst jf. § 17 i samme lov. Et vedtak kan være ugyldig dersom det er sannsynlig at manglende opplysninger i saken har hatt betydning for utfallet av vedtak.

Naturmangfoldlovens § 67 understøtter forvaltningsloven gjeldene omgjøring i det det står at myndigheten etter denne lov kan oppheve eller endre vilkårene i en tillatelse gitt i medhold av loven, eller sette nye vilkår, eller kalle tillatelsen tilbake hvis det følger av ellers gjeldene omgjøringsregler, jf. første ledd pkt. e.

Fylkesmannens vurdering

Varsling av parter i saken – saken er ikke godt nok opplyst

Det er i søknaden opplyst at Bodøy tilhører gården gnr 28 bnr 31 i sameie med to andre gårder. I forvaltningslovens § 16 framgår det at part som ikke allerede ved søknad eller på annen måte har uttalt seg i saken, skal varsles før vedtak treffes og gis høve til å uttale seg innen en nærmere angitt frist. Dersom slik ikke er gjort, og det på et senere tidspunkt fremkommer nye opplysninger i saken som ville ha kunnet endret utfallet av vedtaket så vil saken kunne sies å ikke ha vært godt nok opplyst, jf. § 17 i samme lov. Saksbehandlingsfeil etter § 16 og 17 vil kunne medføre at vedtaket er ugyldig derom det er sannsynlig at saksbehandlingsfeilen har påvirket utfallet i vedtaket.

Fylkesmannen har i sin saksbehandling ikke varslet sameierne, og det går heller ikke fram av søknaden at disse har fått mulighet til å uttale seg. Dette er en saksbehandlingsfeil, jf. § 16 i forvaltningsloven. Partene er imidlertid i ettertid blitt varslet gjennom kommunens behandling av søknad om dispensasjon fra 100 meters beltet. Klagefrist på et vedtak vil gjelde fra partene ble gjort kjent med vedtaket, og sameierne har i så måte gitt uttalelse til tiltakene gjennom sine innspill til kommunen.

Etter fylkesmannens vurdering har det i denne saken framkommet nye opplysninger som er relevante for saken gjennom partenes innspill til kommunen og til fylkesmannen. Dette gjelder i første rekke opplysninger knyttet til beiteretten til Vidar Jacobsen. Han har ifølge sameierne ikke beiterett på Bodøy for mer enn 2 sau med lam. Dette stadfestes også i rettsprotokollen fra jordskifteretten datert 14.06.2011. Saken har dermed etter vår vurdering ikke vært tilstrekkelig opplyst, jf. § 17.

Videre vurderer fylkesmannen det slik at de opplysningene som har framkommet med stor sannsynlighet ville ha påvirket utfallet av vedtaket. Selv om forvaltningsmyndigheten ser det som formålstjenlig at Bodøy, på lik linje med flere andre øyer i landskapsvernområdet beites, så har man en svært restriktiv praksis når det gjelder oppføring av nye bygg i verneområdet. En dispensasjon for oppføring av driftsbygning ville etter vår vurdering ikke blitt gitt dersom man hadde kjent til at det var en reell mulighet for at driftsbygningen ble oppført for kun to sauer med lam. Forutsetningen om at Store Geidøya og Østre Kuholmen skulle inngå i driften på Bodøy faller med dette bort. Denne vurderingen styrkes av at flere av sameierne også tilkjenner at de er imot at driftsbygningen oppføres, og slik antakelig ikke ville ha akseptert at søker øker saueantallet utover det han har beiterett til.

Det er også et moment at det framgikk av søknaden at driftsbygningen ikke ville ligge i 100-metersbeltet, noe den faktisk gjør. Det er så langt vi kan vurdere, mindre enn 100 meter til kystlinjen, uansett hvor bygget plasseres på øya. Selv om dette forholdet i seg selv ikke ville ført til en annen vurdering av søknaden ut fra landskapsmessige hensyn, så er det ikke urimelig at det ville ha innvirket på den samlede vurderingen med blant annet presedenshensyn.

Basert på den vurderingen at de nye opplysninger som er fremkommet i saken med stor sannsynlighet ville ha påvirket utfallet i vedtaket, vil vedtaket måtte erklæres ugyldig. Med hjemmel i § 35 1. ledd, pkt. c kan fylkesmannen dermed omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget.

Kommentar

I denne saken oppheves vedtaket med bakgrunn i saksbehandlingsfeil ved at saken har vært for dårlig opplyst, jf. § 17 i forvaltningsloven. Det påpekes imidlertid at saken også kunne vært behandlet som en klagesak. Partene i saken fikk kjennskap til dispensasjonsvedtaket når de mottok nabovarsel i forbindelse med søknad til kommunen om oppføring av driftsbygning. Frist for å klage på et eventuelt vedtak ville dermed ha vært bestemt av dette tidspunktet. Kommunene mottok innsigelser til nabovarselet. Med bakgrunn i at innspillet til nabovarselet også inneholdt klare momenter mot, og opplysninger knyttet til innholdet i fylkesmannens vedtak, kunne denne vært oppfattet som en klage på vedtaket. Det er sannsynlig, jf. vurderingen over, at fylkesmannen i så fall ville tatt klagen til følge.

Hjemmelsgrunnlag jamfør stedegen landbruksdrift

Fylkesmannen finner det påkrevet og også gi en vurdering av hjemmelsgrunnlaget for vedtaket i og med at dette er etterspurt av kommunen og at det ble nevnt i varselet om omgjøring. I § 1.3, pkt. c. i verneforskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde står det at fylkesmannen etter søknad kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i forbindelse med stedegen fiskeri- og landbruksnæring som ikke er i strid med verneformålet. Vilårene om at bygningen må være nødvendig og at den må være knyttet til stedegen landbruksnæring, må begge være oppfylt for at dispensasjon skal kunne bli gitt. Uklarheten i saken er knyttet til begrepet stedegen landbruksnæring. Det framgår ikke klart av

forarbeidene hva som ligger i dette begrepet, og det er heller ikke så langt vi kjenner til rettspraksis som kan legges til grunn for en tolkning av begrepet. Den nærmeste tolkningen vil kanskje være tradisjonell landbruksdrift. I tilfellet her for Bodøy vil dette måtte sies å være sommerbeite med sau.

Spørsmålet blir da hvorvidt stedegen driftsform i landbrukssammenheng kan eller skal avgrenses til en av følgende: 1) beiting (uavhengig av art), 2) sauebeiting (uavhengig av rase), eller 3) helårsbeiting kontra sommerbeiting (med sau). Det er kun i tilknytning til oppføring av bygninger og anlegg at spørsmålet er aktuelt. Fylkesmannen finner det sannsynlig at det hadde latt seg forsvare, i sammenhengen skjøtsel av et landskapsvernområde, å trekke en grense ved sistnevnte basert på at driftsformene helårsbeite og sommerbeite vil kunne påvirke landskapet, og dermed formålet med vernet, relativt ulikt. I så fall ville vinterbeite med sau ikke kunne sies å være stedegen landbruksdrift da dette ikke har vært en tradisjonell driftsform på sørlandet. Imidlertid vil det også være slik at påvirkningene av helårsbeite kontra sommerbeite vil være stedsavhengig og eller vegetasjonstypeavhengig, slik at betydningen for landskapet om man har den ene eller den andre driftsformen vil variere. Fylkesmannen velger å ikke trekke en konklusjon vedrørende begrepet stedegen landbruksdrift for den aktuelle dispensasjonen med bakgrunn i manglende rettspraksis og juridisk tolkning av begrepet.

Vedtak

Med hjemmel i forvaltningsloven § 35, 1. ledd, pkt. c omgjøres med dette fylkesmannens vedtak datert 25.05.2010, gjeldene oppføring av enkel driftsbygning, sauegjerde og fortøyningsbolt. Omgjøringen innebærer at dispensasjonen til oppføring av enkel driftsbygning frafalles. Dispensasjonen til oppføring av sauegjerde og fortøyningsbolt opprettholdes.

Klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Direktoratet for Naturforvaltning, jf. forvaltningsloven kapittel 6. Klagefristen er tre uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Ørnulf Haraldstad (e.f.)
miljøverndirektør

Katrine Skajaa Gunnarsli
senioringeniør

Kopi til:

Vidar og Edel Jacobsen	Grøvansveien 29	4640	Søgne
Gunhild Reisvaag	Eikeveien 45	4640	Søgne
Statens naturoppsyn, avd. Kristiansand	Her		
Verneområdestyret v/Bjørn Vikøyr	Søgne kommune, pb 1051	4682	Søgne
Øystein Andersen	Grøvansveien 35	4640	Søgne
Eli Repstad Kjelland	Kjellandsveien 5	4640	Søgne
Siri Repstad	Tangveien 37	4640	Søgne
Alv Repstad	Ausvigheia 94	4640	Søgne
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Søgne kommune	Postboks 1051	4682	Søgne
Tone Repstad	Skytterveien 12	4640	Søgne

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/2418-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 24.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	15/19	02.05.2019

Sognvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat - klage på vedtak om dispensasjon fra ferdselsforbudet - 2019-2020 - Sognvaar fyrs venner

Forvalters innstilling

Klage fra Sognvaar fyrs venner på styrevedtak 5/2019 den 14.03.2019 tas til følge.

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i §X av Forskrift om fredning av Songvaar, Hellsøya og Kubbøya, Søgne kommune, Vest-Agder, dispensasjon fra ilandstigning forbudet for sektoren vist i vedlagt kart for perioden 2019-2029 med følgende vilkår:

- 1) Sektoren skal være merket i terrenget.
- 2) Rød forbudssone på østsiden av øya evalueres etter sesongen 2019 og 2020. Sonen vil kunne måtte justeres etter to årsperioden hvis kunnskapen tilsier at det er nødvendig.
- 2) Ferdsel skal foregå slik at plante- og dyrelivet minst mulig skades og forstyrres.
- 3) Ferdsel skal unngå å forstyrre hekkende sjøfugl til mest mulig grad.
- 4) Ferdsel skal skje på en skånsom måte uten forsøpling.
- 5) All aktivitet skal skje innen rammen av verneforskriften.
- 6) Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområdet kan trekke tilbake tillatelsen med umiddelbar virkning dersom det viser seg at ferdselen påvirker sjøfuglhekkingen negativt eller dersom det forekommer overtredelser med hensyn til ferdselsforbudet i øvrige deler av reservatet og hvor dette har bakgrunn i utleieaktiviteten til Songvaar Fyrs venner.

7) Det tas sikte på å få utarbeidet en rapport med fokus på det ornitologiske utfordringene sammen med dagens bruk av området. Berørte parter involveres og høres før endelig rapport foreligger.

Saksopplysninger

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder har forvaltningsmyndighet for Sognvaar, Hellersøya og Kubbøya naturreservat, og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. Sognvaar fyrs venner har påklaget vedtak gjort i styresak 5/2019 den 14.03.2019.

Om verneområdestyret velger å opprettholde vedtaket, sendes saken over til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling. Hvis verneområdestyret fatter et annet vedtak en det som ble fattet i styresak 5/2019, er det som et nytt enkeltvedtak å regne. Vedtaket kan da naturlig nok påklages av berørte parter.

Verneområdestyret fattet følgende vedtak den 14.03.2019 i styresak 5/2019:

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i §X av Forskrift om fredning av Songvaar, Hellerøya og Kubbøya, Sogne kommune, Vest-Agder, dispensasjon fra ilandstigning forbudet for sektoren vist i figur 3 for perioden 2019-2020 med følgende vilkår:

- 1) Sektoren skal være merket i terrenget.*
- 2) Ferdsel skal foregå slik at plante- og dyrelivet minst mulig skades og forstyrres.*
- 3) Ferdsel skal unngå å forstyrre hekkende sjøfugl til mest mulig grad.*
- 4) Ferdsel skal skje på en skånsom måte uten forsøpling.*
- 5) All aktivitet skal skje innen rammen av verneforskriften.*
- 6) Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområdet kan trekke tilbake tillatelsen med umiddelbar virkning dersom det viser seg at ferdselen påvirker sjøfuglhekkningen negativt eller dersom det forekommer overtredelser med hensyn til ferdselsforbudet i øvrige deler av reservatet og hvor dette har bakgrunn i utleieaktiviteten til Songvaar Fyrs venner.*

Sognvaar fyrs venner gir blant annet følgende begrunnelse for sin klage i brev datert 5. april 2019 (klagen ligger som vedlegg i sin helhet):

Vi viser til vedtak om dispensasjon fra ferdselsforbudet ved Hellersøya i Søgne. I vedtaket fremkommer det at sonen vi får tilgang til er tilnærmet halvert i forhold til det vi har hatt de siste 15 årene og at dispensasjonen er gitt for kun 2 år, noe som gir oss liten forutsigbarhet. En dispensasjon på kun 2 år vil også gjøre det svært utfordrende å skaffe finansiering både til drift og ikke minst prosjekter. Vi opplever at innstramningen blant annet er fattet på bakgrunn av notatet fra Morten Helberg i NOF og som i liten eller ingen grad belyser utvikling av sjøfuglbestanden på de øvrige øyene i fuglereservatet og Vest Agder generelt. Morten Helberg belyser imidlertid at en begrenset ferdsel over kortere perioder i det aktuelle området ikke vil være forstyrrende for hekkende sjøfugl. Dersom nedgangen i bestanden er den samme på de andre øyene som ikke har ferdsel i perioden 15/4 til 15/7 mener vi det er liten grunn til å legge ferdselen på Hellersøya til grunn for nedgangen i bestanden.

Slik vi ser rapporten fra NOF Vest Agder er det ingen ting som tyder på av bestanden av hekkende sjøfugl går mer ned på Hellersøya enn i de andre reservatene, snarer tvert om. Både gravand og hvitkingås har etablert seg på Hellesøy/Songvår/Kubbøy og sildemåkene har hatt en økning i ungfugl fra 2017 til 2018.

Vi har også hatt en samtale med Børge Mørkve-Simonsen (tidligere mangeårig styremedlem i NOF Vest Agder) og ivrig fugletitter på Hellersøya de siste årene. Han presiserer at han her kommentere forholdene som ivrig fugletitter og ikke på vegne av NOF Vest Agder.

Han kan fortelle om svært mange interessante observasjoner av trekk forbi Hellersøya, som de siste årene har vært observert fra området som nå ønskes sperret for 2 år. Han legger også til at dette området, som utelukkende består av glattskurte svaberg, er lite egnet for hekkende sjøfugl og at han bare unntaksvis har observert fugl i dette området. Han har heller ikke observert rastene trekkfugler i dette området. Han mener også en sperre av dette området har liten eller ingen betydning på utviklingen av hekkende sjøfugler på Hellersøya da denne virksomheten i all hovedsak foregår lenger nordøst og nordvest på øya.

Gjennom vår utleievirksomhet og tilstedeværelse med vertskap i skoleferien gjør vi mye for å instruere gjester/besøkende ved øya om hvor viktig det er å la sjøfuglene være i fred. Alle våre leietagere skriver under på: Ansvarlig leietaker må også sette seg inn i og videreformidle "Retningslinjene gitt av fylkesmannen for ferdsel i naturreservat", som er slått opp på tavlen i kjelleren på hovedhuset.

Dersom vi skal klare å drive Songvår Fyrstasjon er vi avhengig av å kunne tilby våre gjester et minimum av areal å bevege seg på. Innskrenkningen

som nå er gitt fjerner muligheten til å komme til de eneste fiskeplassene som er på Hellersøya – strandsonen mot sydøst. Det er aldri stor aktivitet fra besøkende gjester i dette området og heller ikke aktivitet som pågår over lang tid. En av våre viktigste inntektskilder for drift og bevaring er nettopp utleie. Dersom vi får en nedgang i utleie på bakgrunn i vedtatte innstramming vil ikke vi klare å få til en bærekraftig økonomi.

Songvaar Fyrs Venner er også aktivt med i arbeidet med «ny besøksstrategi i landskapsvernområdet» og vi kan ikke se at dette vedtaket samsvarer med ønsket om å gjøre Songvår Fyr mer tilgjengelig for allmenheten gjennom ny besøksstrategi.

Bukten i øst er også viktig som reservehavn. Selve bukten stenges riktignok ikke, men siden ferdselsforbudet går 50 meter ut fra land vil det ikke være mulig å komme ut og inn til reservehavnen uten å krysse det sperrede område.

Vi ønsker med dette klage på vedtaket og vil fremme følgende forslag.

1. Dispensasjonen gis for 10 år eller minimum 5 år, men en nærmere angitt sone vil også være sperret for perioden 15/4 til 15/7 i 2019 og 2020. Denne sonen vurderes på nytt etter evaluering av 2 års perioden.

2. Sonen som sperres midlertidig i 2 år korrigeres slik at gjester og besøkende på Hellersøya kan komme inn og ut av reservehavnen og i tillegg nå deler av området med fiskeplasser mot syd øst. Dette dreier seg om en sone i strandkanten på ca 100 meter. Dette kompenseres med at en tilsvarende standsone øst for badebukten/reservehavnen sperres. Strandsonen øst for badebukten er en naturlig del av det fra før definerte hekkeområdet mot øst/nordøst.

Vi viser for øvrig til møte hos Fylkesmannen 3/4-19 hvor dette forslaget også ble presentert og diskutert. På samme møte tok vi også opp paragraf 11: «§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) Songvaar Fyrs Venner skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter»

Dette vil være en forutsetning som ville vært umulig for oss siden Songvaar Fyrs Venner er en frivillig organisasjon uten eiere eller kommersiell drift og vil ikke kunne påta seg et udefinert økonomisk ansvar. Dette punktet har vi i e-post fra Fylkesmannen av 3/4-19 fått bekreftet er frafalt og omfattes derfor ikke i vår klage.

Vi er innforstått med at denne saken først vil kunne behandles i styret for landskapsvernområdet i begynnelsen av mai eller 3 uker etter at ferdelsforbudet inntreffer. Vi vil inntil vår klage er behandlet selvsagt forholde oss til vedtaket vi har mottatt. Vårt styre er løpende orientert underveis i denne prosessen og vil møtes mandag 8/4-19 for formell behandling av saken.

Vi imøteser svar på vår klage og forslag til endring av området som ønskes sperret for 2 år

Vurdering

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i styresak 5/2019 datert 14.03.2019. Klagen er sendt innenfor klagefristen til å klage, og må derfor anses som gyldig.

Verneområdeforvalter hadde et felles møte 03.04.2019 i etterkant av styrevedtaket 5/2019. På møtet kom det blant annet frem at Sognvaar fyrs venner var misfornøyd med vedtaket som ble gjort i styremøte. De savnet involvering i forhold til så omfattende restriksjoner som ville bli lagt på deres aktivitet i området. De har påpekt på møte og i klagen at sjøfuglbestanden har vært i nedgang i mange reservater i området og det er ikke spesifikt for dette området. De henviser også til en fuglekikker i området som har observert mye i dette området de senere årene.

På møtet ble det blant annet diskutert et kompromiss forslag som innebærer at det åpnes opp i en sone på ca. 60 meter fra det forslaget som ble vedtatt, samtidig legges det restriksjoner på en 30 meters sone lenger nordøst for reservehavnen. Med et slikt forslag kan Sognvaar fyrs venner sine interesser bli ivaretatt.

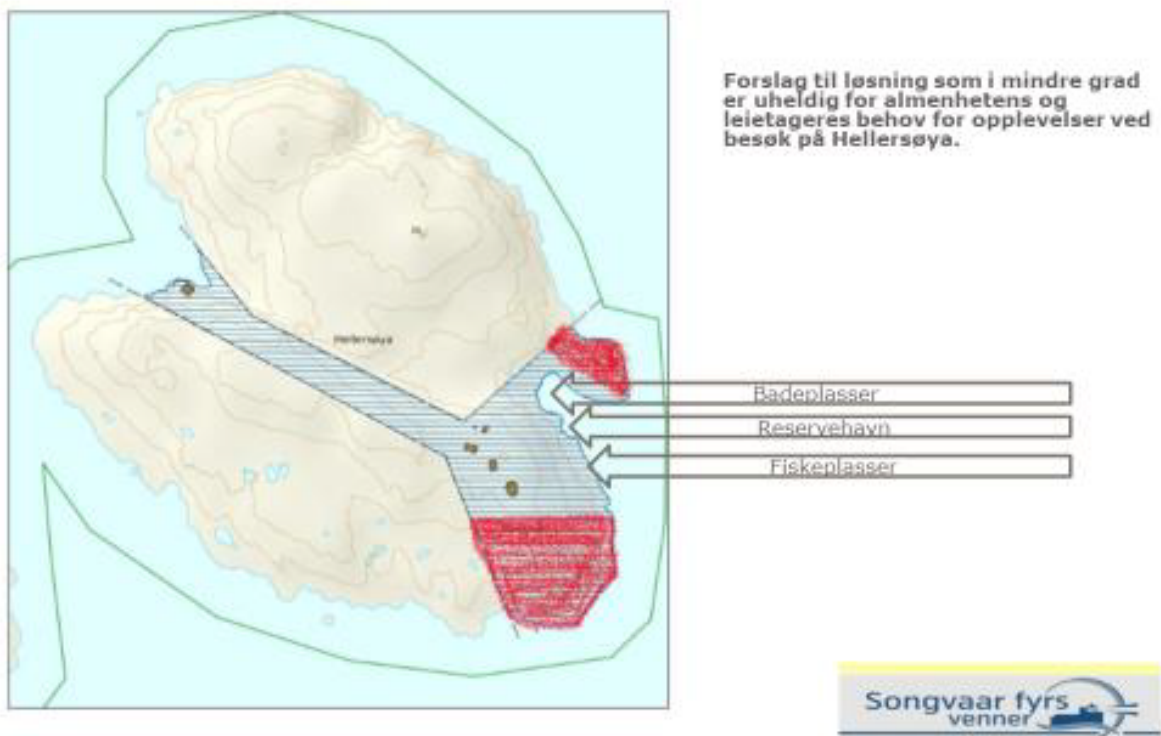
Det er klart at området innehar et strengt vern gjennom sjøfuglreservat. Her skal de ornitologiske interessene ivaretas på en god måte. Sånn sett kan de restriksjonene fra styrevedtak 5/2019 forsvares. Sjøfuglbestanden i området er i nedgang og ytterligere restriksjoner i området kan forsvares ut i fra føre var i naturmangfoldloven. Verneområdeforvalter mener mailen som kom fra NOF Vest-Agder påpeker på noen viktige elementer, men ser i ettertid at for dette området kunne det være fornuftig å gjøre en grundigere undersøkelser om konsekvenser av de ulike interessene i området.

På bakgrunn av felles møte og forslag til et kompromiss fra Sognvaar fyrs venner vil Verneområdeforvalter anbefale å ta klagen til følge.

Konklusjon

Klagen tas til følge. Forslag til et kompromiss fra Sognvaar fyrs venner aksepteres. Det tas sikte på en nøyere oppfølging og kunnskapsinnhenting av området på vestsiden av Hellersøya i forhold til de ulike interessene i området. Det tas sikte på en bred involvering av de ulike aktørene.

Dispensasjon fra ferdselsforbudet:

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

fmavmso@fylkesmannen.no

Verneområdestyret ORF
Attn: Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Deres ref:
2019/2418 - 432.2

Vår ref:
Geir Smebøle

Dato:
5. april 2019

Klage på vedtak - Songvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat - søknad om dispensasjon fra ferdselsforbudet - 2019-2020

Vi viser til vedtak om dispensasjon fra ferdselsforbudet ved Hellersøya i Søgne.

I vedtaket fremkommer det at sonen vi får tilgang til er tilnærmet halvert i forhold til det vi har hatt de siste 15 årene og at dispensasjonen er gitt for kun 2 år, noe som gir oss liten forutsigbarhet. En dispensasjon på kun 2 år vil også gjøre det svært utfordrende å skaffe finansiering både til drift og ikke minst prosjekter.

Vi opplever at innstramningen blant annet er fattet på bakgrunn av notatet fra Morten Helberg i NOF og som i liten eller ingen grad belyser utvikling av sjøfuglbestanden på de øvrige øyene i fuglereservatet og Vest Agder generelt. Morten Helberg belyser imidlertid at en begrenset ferdsel over kortere perioder i det aktuelle området ikke vil være forstyrrende for hekkende sjøfugl.

Dersom nedgangen i bestanden er den samme på de andre øyene som ikke har ferdsel i perioden 15/4 til 15/7 mener vi det er liten grunn til å legge ferdselen på Hellersøya til grunn for nedgangen i bestanden.

Vi har studert rapportene fra NOF Vest Agder som bla har følgende kommentarer for utvikling av stormåkene generelt i Vest Agder:

Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater:

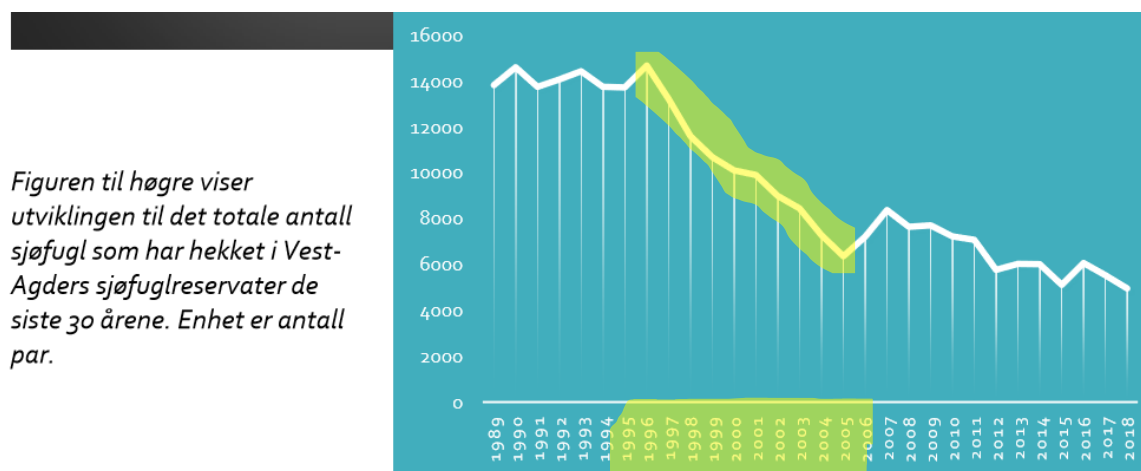
Sammendrag i denne rapporten oppsummerer resultatene fra overvåkingen som NOF-VA utførte i Vest-Agders sjøfuglreservater i 2017 og 2018, rapporten bygger på samme mal som de foregående årene (2015 og -16). Hekkebestand og hekkesuksess ble tallfestet i alle fylkets sjøfuglreservater. Rapporten omhandler primært forholdene i sjøfuglreservatene. Nesten halvparten av Vest-Agders totale sjøfuglbestand hekker imidlertid utenfor reservatene. Noen arter, som makrellterne og hettemåke, hekker nå kun utenfor reservatene. For de to sistnevnte artene har vi derfor medtatt en total oversikt over hekkeforekomsten i hele Vest-Agder.

I de to siste årene (2017 og 2018) har den negative trenden fortsatt for mange av de sjøfuglene som hekker i Vest-Agders sjøfuglreservater, men det finnes enkelte unntak. Grågåsa fortsetter å øke i antall, både i sjøfuglreservatene og ellers, mens hvitkinngåsa endelig ser ut til å få et fotfeste i de østlige delene av fylket. Dette har vært forventet lenge, siden våre nabofylker på begge sider i

flere år har hatt gode populasjoner av arten. Gravanda har stabil bestand Vest-Agder, men ungeproduksjonen har vært låber de siste par årene. Ærfuglen sliter mer. Særlig gjelder dette i kolonien på Rauna, som tradisjonelt har hatt over halvparten av bestanden i sjøfuglreservatene. Det er ikke gjennomført reirtellinger av ærfugl på Rauna de siste to årene, men ungeproduksjonen er fulgt opp og denne har vært svært dårlig. I øvrige deler av fylket mangler vi gode tall på ærfuglens ungeproduksjon. Havhesten hadde et lite «comeback» på Markøy i 2017, etter mange års fravær. Den var imidlertid borte igjen i 2018, og siden det har vært en voldsom bestandsnedgang for havhest i hele fastlands-Norge synes sjansene for at vi vil få tilbake en fast hekkepopulasjon i Vest-Agder å være små. Begge skarveartene har stabile kolonier på Rauna og Agneskjæret, og begge artene produserte brukbart med unger både i 2017 og -18.

Makrellterne og hettemåke har forsvunnet som hekkefugler fra sjøfuglreservatene for mange år siden, og det ser ut til at det går samme vei med fiskemåken. Disse artene har imidlertid fremdeles brukbare bestander på mange ikke vernede lokaliteter, og vi har nokså god kontroll på bestand og hekkesuksess hos hettemåke og makrellterne i fylket vårt.

Av stormåkene så går det dårlig for sildemåken og bestanden har de to siste årene satt nye bunnrekorder. Ungeproduksjonen har også jevnt over vært svært dårlig både i 2017 og -18. Dette kan i stor grad knyttes til dårlig næringstilgang. Gråmåke og svartbak er mer opportunistiske og de klarer seg derfor bedre og har noenlunde stabile bestander og middels til god produksjon.

Resultater fra de enkelte sjøfuglreservatene i Søgne Kommune 2017 - 2018

Songvaar, Hellersøya og Kubbøy

Sildemåkebestanden er halvert i dette reservatet i løpet av det siste tiåret, og fiskemåken er på vei ut. Dette til tross for at det jevnt over har vært brukbar hekkesuksess hos sildemåkene. De to siste årene har produksjonen vært middels: Ca. 130 ungfugl i 2017 og min. 140 ungfugl i 2018. Reservatet har ellers en variert fuglefauna, med gode bestander av grågås og ærfugl. Det bemerkes at antall par grågås i 2018 er estimert ut fra individtelling i midten av mai, mest sannsynlig inkluderer dette tallet også ikke hekkende fugler. Det faste tyvjoparet på Songvår var til stede begge år. Gravand ser ut til å ha etablert seg som en fast hekkefugl, og ungekull vokste opp her både i 2017 og 2018. Hvitkinngås er på full fart inn som hekkefugl og ungekull så ut til å vokse opp i 2018. Teist ble også observert i 2018.

Herøya

En av de eldste store sildemåkekoloniene i Vest-Agder, med opptil 1000 hekkende par på vestsiden av øya. På innsiden var det i tidligere også en fiskemåke og terne koloni (over 100 par i gode år). På vestsiden av øya er det nå stort sett tomt for sjøfugl, mens det på innsiden av øya kun hekker noen enkelt par av fiskemåke og tjeld. Kull av grågås registreres nå årlig, og de siste årene har par/reir av knoppsvane og par av gravand blitt registrert.

Store Lyngholmen

Sildemåkebestanden har gått nedover siden slutten av 1990-tallet, da det var over 1000 par. Nedgangen synes å fortsette. Alle måkeartene hadde dårlig produksjon i 2017. Sildemåken produserte noe bedre her i 2018, men kun 40 ungfugl på 112 par/reir er likevel ikke bra. Det er helårsbeite på holmen, mens lyng og einer er ryddet bort. Dette medfører lite skjul for reir og unger, særlig er dette negativt i år med dårlig næringstilgang, som i 2017 og 2018. Det hekkes en del grågås og ærfugl i reservatet, men disse artene er dårlig fulgt opp her.

Slik vi ser rapporten fra NOF Vest Agder er det ingen ting som tyder på av bestanden av hekkende sjøfugl går mer ned på Hellersøya enn i de andre reservatene, snarere tvert om. Både gravand og hvitkingås har etablert seg på Hellesøy/Songvår/Kubbøy og sildemåkene har hatt en økning i ungfugl fra 2017 til 2018.

Vi har også hatt en samtale med Børge Mørkve-Simonsen (tidligere mangeårig styremedlem i NOF Vest Agder) og ivrig fugletitter på Hellersøya de siste årene. Han presiserer at han her kommenterer forholdene som ivrig fugletitter og ikke på vegne av NOF Vest Agder.

Han kan fortelle om svært mange interessante observasjoner av trekk forbi Hellersøya, som de siste årene har vært observert fra området som nå ønskes sperret for 2 år. Han legger også til at dette området, som utelukkende består av glattskurte svaberg, er lite egnet for hekkende sjøfugl og at han bare unntaksvis har observert fugl i dette området. Han har heller ikke observert rastene trekkfugler i dette området. Han mener også en sperre av dette området har liten eller ingen betydning på utviklingen av hekkende sjøfugler på Hellersøya da denne virksomheten i all hovedsak foregår lenger nordøst og nordvest på øya.

Gjennom vår utleievirksomhet og tilstedeværelse med vertskap i skoleferien gjør vi mye for å instruere gjester/besøkende ved øya om hvor viktig det er å la sjøfuglene være i fred. Alle våre leietagere skriver under på:

Ansvarlig leietaker må også sette seg inn i og videreformidle "Retningslinjene gitt av fylkesmannen for ferdsel i naturreservat", som er slått opp på tavlen i kjelleren på hovedhuset.

Dersom vi skal klare å drive Songvår Fyrstasjon er vi avhengig av å kunne tilby våre gjester et minimum av areal å bevege seg på. Innskrenkningen som nå er gitt fjerner muligheten til å komme til de eneste fiskeplassene som er på Hellersøya – strandsonen mot sydøst. Det er aldri stor aktivitet fra besøkende gjester i dette området og heller ikke aktivitet som pågår over lang tid. En av våre viktigste inntektskilder for drift og bevaring er nettopp utleie. Dersom vi får en nedgang i utleie på bakgrunn i vedtatte innstramming vil ikke vi klare å få til en bærekraftig økonomi.

Songvår Fyrs Venner er også aktivt med i arbeidet med «ny besøksstrategi i landskapsvernområdet» og vi kan ikke se at dette vedtaket samsvarer med ønsket om å gjøre Songvår Fyr mer tilgjengelig for allmenheten gjennom ny besøksstrategi.

Bukten i øst er også viktig som reservehavn. Selve bukten stenges riktignok ikke, men siden ferdselsforbudet går 50 meter ut fra land vil det ikke være mulig å komme ut og inn til reservehavnen uten å krysse det sperrede område.

Vi ønsker med dette klage på vedtaket og vil fremme følgende forslag.

1. Dispensasjonen gis for 10 år eller minimum 5 år, men en nærmere angitt sone vil også være sperret for perioden 15/4 til 15/7 i 2019 og 2020. Denne sonen vurderes på nytt etter evaluering av 2 års perioden.
2. Sonen som sperres midlertidig i 2 år korrigeres slik at gjester og besøkende på Hellersøya kan komme inn og ut av reservehavnen og i tillegg nå deler av området med fiskeplasser mot syd øst. Dette dreier seg om en sone i strandkanten på ca 100 meter. Dette kompenseres med at en tilsvarende standsone øst for badebukten/reservehavnen sperres. Strandsonen øst for badebukten er en naturlig del av det fra før definerte hekkeområdet mot øst/nordøst.

Vi viser for øvrig til møte hos Fylkesmannen 3/4-19 hvor dette forslaget også ble presentert og diskutert. På samme møte tok vi også opp paragraf 11:

«§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) Songvaar Fyrs Venner skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter»

Dette vil være en forutsetning som ville vært umulig for oss siden Songvaar Fyrs Vener er en frivillig organisasjon uten eiere eller kommersiell drift og vil ikke kunne påta seg et udefinert økonomisk ansvar. Dette punktet har vi i e-post fra Fylkesmannen av 3/4-19 fått bekreftet er frafalt og omfattes derfor ikke i vår klage.

Vi er innforstått med at denne saken først vil kunne behandles i styret for landskapsvernområdet i begynnelsen av mai eller 3 uker etter at ferdselsforbudet inntreffer. Vi vil inntil vår klage er behandlet selvsagt forholde oss til vedtaket vi har mottatt. Vårt styre er løpende orientert underveis i denne prosessen og vil møtes mandag 8/4-19 for formell behandling av saken.

Vi imøteser svar på vår klage og forslag til endring av området som ønskes sperret for 2 år

Vennlig hilsen

for Songvaar Fyrs Venner

Geir Smebale

daglig leder

Tlf 913 50 056

post@songvaarfyr.com

Vedlegg: Forslag til endring av sonen som ønskes sperret for 2 år

Kopi: Fylkesmannen, Kystverket og Styret i SFV

Dispensasjon fra ferdselsforbudet:

Forslag til løsning som i mindre grad er uheldig for almenhetens og leietageres behov for opplevelser ved besøk på Hellersøya.

Badeplasser

Reservehayn

Fiskeplasser

Songvaar fyrs
venner

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Besøksadresse
Tordenskjoldsgate 65
4614 Kristiansand

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Kontakt
Sentralbord +47 37 01 75 00
Direkte
fmavpost@fylkesmannen.no

Sognvaars fyrs venner

Saksbehandler Maria-Victoria Solstrand

Vår ref. 2019/2418 - 432.2

Dato 29.03.2019

Melding om vedtak - Songvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat - søknad om dispensasjon fra ferdselsforbudet - 2019-2020

Med vennlig hilsen

Maria-Victoria Solstrand
verneområdeforvalter

Kopi til:

Søgne kommune

NOF Vest-Agder

Statens naturoppsyn

Fylkesmannen i Agder

Postboks 1051

4682

SØGNE

Pb 525

4605

KRISTIANSAND S

Postboks 788 Stoa

4809

ARENDAL

Arkivsaksnr: 2019/2418-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 07.03.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	5/19	14.03.2019

Songvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat - søknad om dispensasjon fra ferdselsforbudet - 2019- 2020

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 14.03.2019

Styrets vedtak – enstemmig

Som innstillingen

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i §X av Forskrift om fredning av Songvaar, Hellersøya og Kubbøya, Sogne kommune, Vest-Agder, dispensasjon fra ilandstigning forbudet for sektoren vist i figur 3 for perioden 2019-2020 med følgende vilkår:

- 1) Sektoren skal være merket i terrenget.
- 2) Ferdsel skal foregå slik at plante- og dyrelivet minst mulig skades og forstyrres.
- 3) Ferdsel skal unngå å forstyrre hekkende sjøfugl til mest mulig grad.
- 4) Ferdsel skal skje på en skånsom måte uten forsøpling.
- 5) All aktivitet skal skje innen rammen av verneforskriften.
- 6) Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområdet kan trekke tilbake tillatelsen med umiddelbar virkning dersom det viser seg at ferdselen påvirker sjøfuglhekkingen negativt eller dersom det forekommer overtredelser med hensyn til ferdselsforbudet i øvrige deler av reservatet og hvor dette har bakgrunn i utleieaktiviteten til Songvaar Fyrs venner.

Saksopplysninger

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63 § 8, jfr. § 10, er deler av øya Songvaar og øyene Hellersøy og Kubbøy med omkringliggende skjær og sjøarealer i en avstand av ca. 50 m fra land fredet som naturreservat ved Kronprinsreg.res. av 28. mars 1980 under betegnelsen «Songvaar, Hellersøya og Kubbøy naturreservat».

Reservatet dekker et areal på ca. 950 daa og fredningen berører gnr./bnr. 18/3, 18/9, 18/28, 34 og 18/38.

Formålet med fredningen er å *bevare livsmiljøet for plante- og dyrelivet i området, særlig ut fra hensynet til sjøfuglene og deres hekkeplasser.*

Songvaar fyrs venner har ansvar for drift og vedlikehold av fyrstasjonen på Songvaar. I

sommermånedene er det overnattingsmuligheter på fyret og Songvaar fyrs venner har da

vertskap på fyrstasjonen.

Vernebestemmelsene er ikke til hinder for allmennhetens adgang til å besøke fyret og ferdsel etter anvisning fra fyrvokter på angitte ferdselsårer markert på vernekartet jfr. §IV. Siden 2005 har det i tillegg vært inngått avtale om dispensasjon for ferdsel i en avgrenset sektor på Hellersøya i en sone rundt bygningene og ferdselsåren markert på kart i figur 1A og 1B.

Songvaar fyrs venner søker nå om forlengelse av denne dispensasjonsavtale. Det opplyses i søknaden at vertskapet på fyret er instruert i å påse at fredningsbestemmelsene for reservatet overholdes. I utleieavtalene er også innarbeidet at leier skal overholde fredningsbestemmelsene.

HJEMMEL:

Forskrift om fredning av Songvaar, Hellersøya og Kubbøya, Søgne kommune, Vest-Agder (FOR-1980-03-28-65)

§IV:

For reservatet gjelder standardbestemmelser pkt. V-XII, som ikke er til hinder for drift, tilsyn og vedlikehold av fyrvesenets anlegg og allmenhetens adgang til å besøke fyret etter fyrvokterens anvisning, nødvendig ferdsel i disse forbindelser og ferdsel mellom Kubbøy og Hellersøy, jfr., markerte ferdselsårer på kart i målestokk 1:5.000.

§IX:

1. I tiden fra og med 15. april til og med 15. juli er ilandstigning og all ferdsel i reservatet forbudt. I resten av året skal ferdselen foregå slik at plante- og dyrelivet minst mulig skades og forstyrres.

§X

Bestemmelsene i pkt. V-IX er ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- regulering av bestanden av arter som kan forstyrre den naturlige balansen i området
- ferdsel i forbindelse med ovennevnte reguleringstiltak og i spesielle tilfelle.

Miljøprinsippene §§8-12

I følge naturmangfoldloven (nml.) § 7 skal de miljørettslige prinsippene i samme lov §§ 8-12

legges til grunn som retningslinjer når det fattes vedtak. Opplysninger gitt i søknad, i

forvaltningsplan for sjøfugl i Vest-Agder, samt data fra naturbase og artskart er lagt til grunn

for en vurdering av om dispensasjon fra ferdselsforbudet kan gis.

§8 (kunnskapsgrunnlaget)

I følge *Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater 2017-2018: Songvaar, Hellersøya og Kubbøya*

Sildemåkebestanden er halvert i dette reservatet i løpet av det siste tiåret, og fiskemåken er på vei ut. Dette til tross for at det jevnt over har vært brukbar hekkesuksess hos sildemåkene. De to siste årene har produksjonen vært middels: Ca. 130 ungfugl i 2017 og min. 140 ungfugl i 2018. Reservatet har ellers en variert fuglefauna, med gode bestander av grågås og ærfugl. Det bemerkes at antall par grågås i 2018 er estimert ut fra individtelling i midten av mai, mest sannsynlig inkluderer dette tallet også ikke hekkende fugler. Det faste tyvjobaret på Songvår var til stede begge år. Gravand ser ut til å ha etablert seg som en fast hekkefugl, og ungekull vokste opp her både i 2017 og 2018. Hvitkinngås er på full fart inn som hekkefugl og ungekull så ut til å vokse opp i 2018. Teist ble også observert i 2018.

I naturbase er det kartlagt 97 treff av forskjellige arter i området markert i figur 1A-1B blant annet: klengelerkespore (truede og art av særlig stor forvaltningsinteresse), sivhauk (truede), sanglerke (truede), makrellterne (truede), fiskemåke (art av stor forvaltningsinteresse), svartand (art av stor forvaltningsinteresse), ærfugl (art av stor forvaltningsinteresse), gjøk (art av stor forvaltningsinteresse), stær (art av stor forvaltningsinteresse), vandrefalk (art av særlig stor forvaltningsinteresse), steinvender (art av særlig stor forvaltningsinteresse), svartbak (art av særlig stor forvaltningsinteresse), havelle (art av særlig stor forvaltningsinteresse), og gråtrost (art av særlig stor forvaltningsinteresse).

§9 (føre-var prinsippet)

Det ligger tilstrekkelig kunnskap om fuglebestander og det rik mangfold av arter som finnes på Hellersøya. På denne bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget tillegges §9 ganske stor vekt. Sjøfuglhekking på Hellersøya har vært i nedgang de siste årene. Situasjonen er slik at vi vet ikke med sikkerhet at ferdsel gjennom hekketiden har bidratt til dagens nedgang.

I dette tilfellet er det i verneforskriften gitt anledning til ferdsel i forbindelse med drift av fyret og allmenn bruk av området. Det tillegges vekt med hensynet til allmennheten i vurderingen av om dispensasjon kan gis.

§10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Området har vært benyttet slik i flere år og vi har også observert en nedgang i flere fuglebestander over flere år. Vi mangler data om at ferdselen i området markert i figur 1A-1B har påvirket hekkingen av sjøfugl nevneverdig. Det er allerede tillatt gjennom vernebestemmelsene å benytte ferdselsveien til fyret.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Songvaar Fyrs Venner skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Ut fra tiltakets karakter er det ingen grunn til å vurdere miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder siden det blir ingen inngrep i terrenget.

Vurdering

Det er tre alternativ områder som kan vurderes i dispensasjonen.

1. Figur 1A-1B
2. Figur 2
3. Figur 3 – en kompromisse mellom 1 og 2

NOF bekrefter i sin uttalelse at det er hekkende sjøfugl i området markert i rødt i figur 2. Særlig ærfugl er i nedgang i hele Oksøy-Ryvingen landskapsvernområdet.

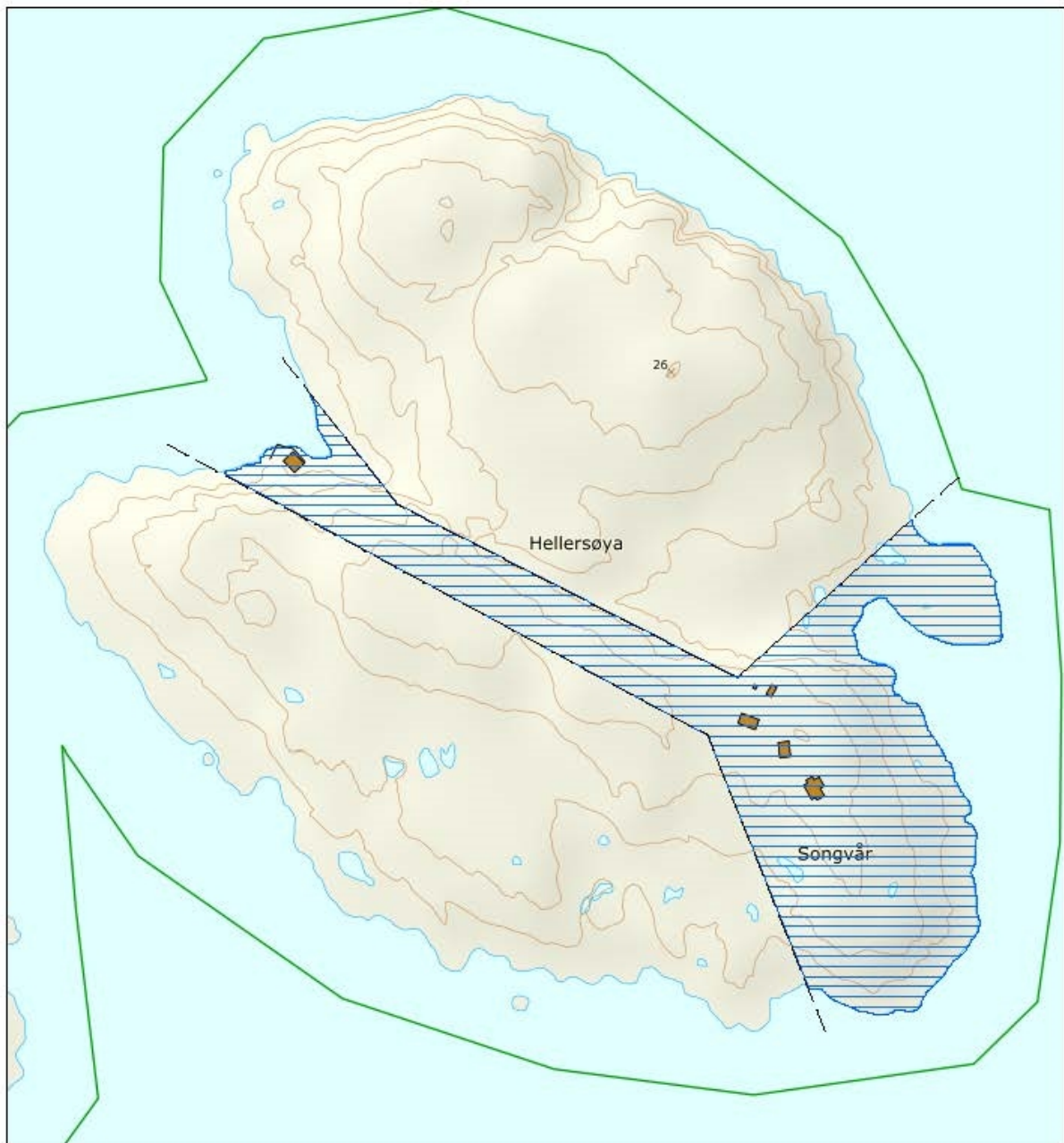
Songvaar Fyrs Venner sier i sin uttalelse at det er ingen hekkeplasser eller reir i området markert i rødt i figur 2.

I utgangspunktet, i perioden fra og med 15. april til og med 15. juli er ilandstigning og all ferdsel i reservatet forbudt, jf. kap. IX.

Som et kompromiss anbefaler verneområdeforvalter derfor at området markert i rødt i figur 3 stenges for to år og at dispensasjonen fra ilandstigningsforbudt vurderes på nytt i 2021.

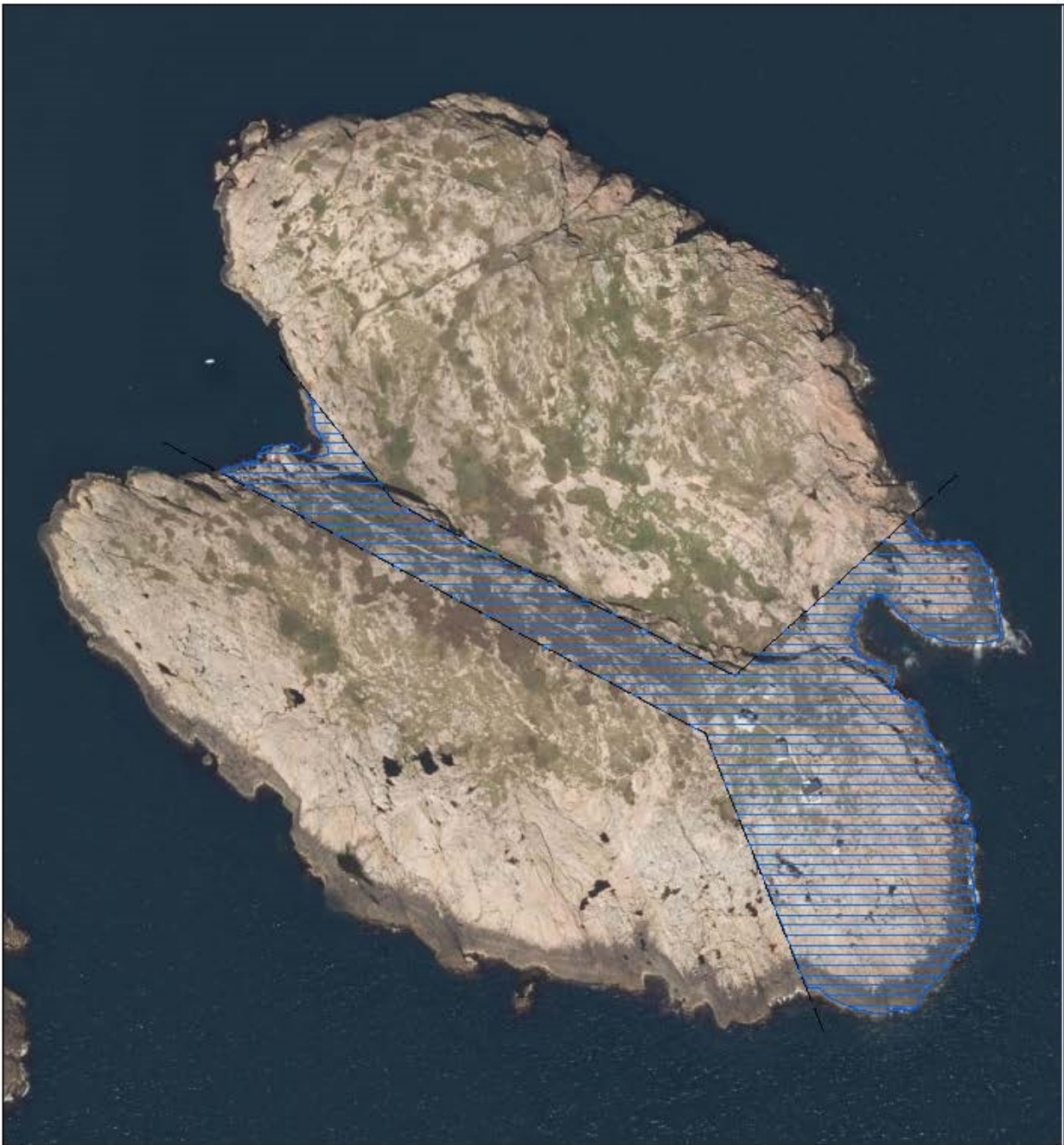
VEDLEGG 1A - Området som gjelder forrige dispensasjon

Figur 1A: Område som gjelder forrige dispensasjon - topografisk

VEDLEGG 1B - Ortofoto av området som gjelder forrige dispensasjon

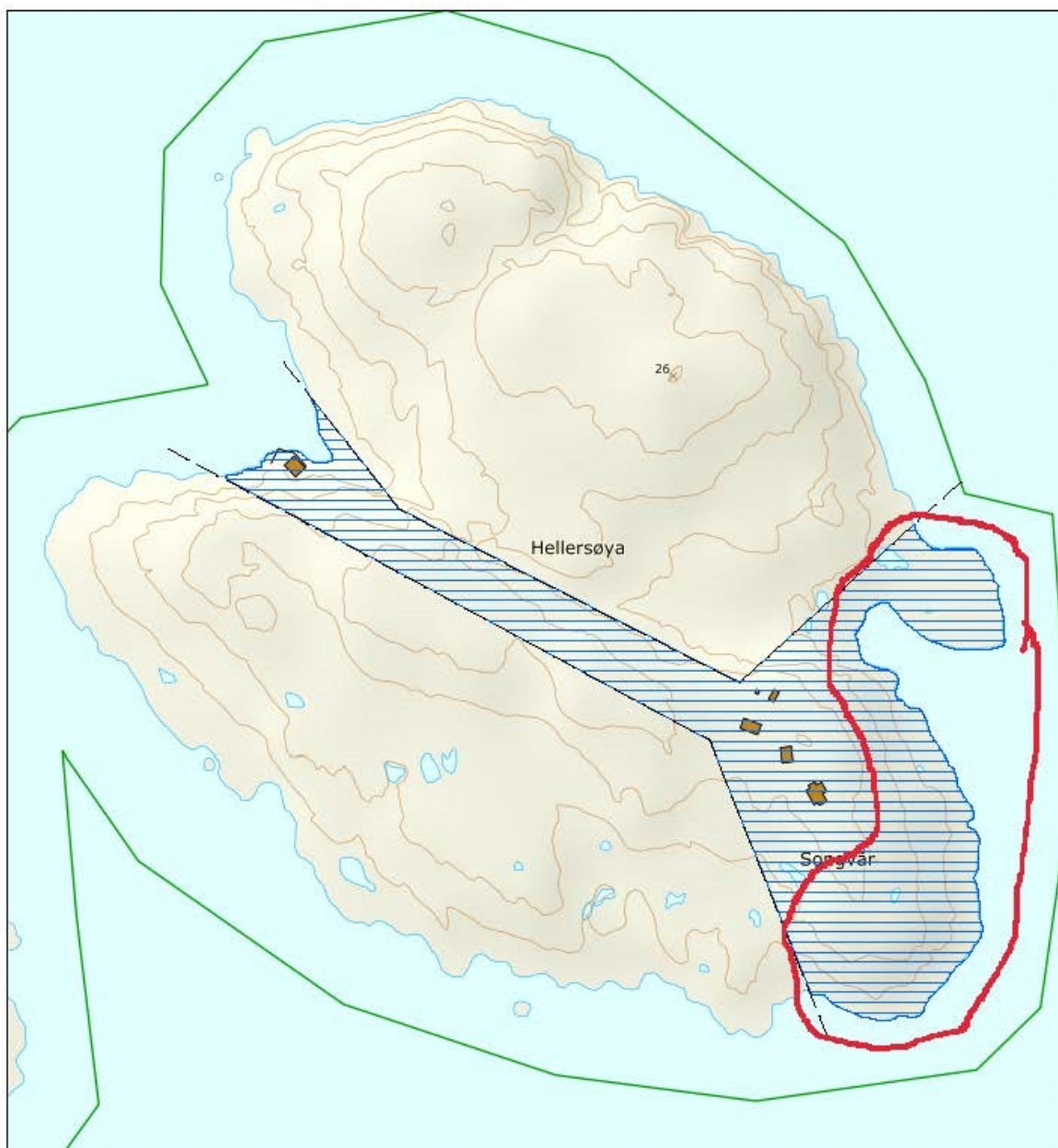

Figur 1B: Område som gjelder forrige dispensasjon – ortofoto

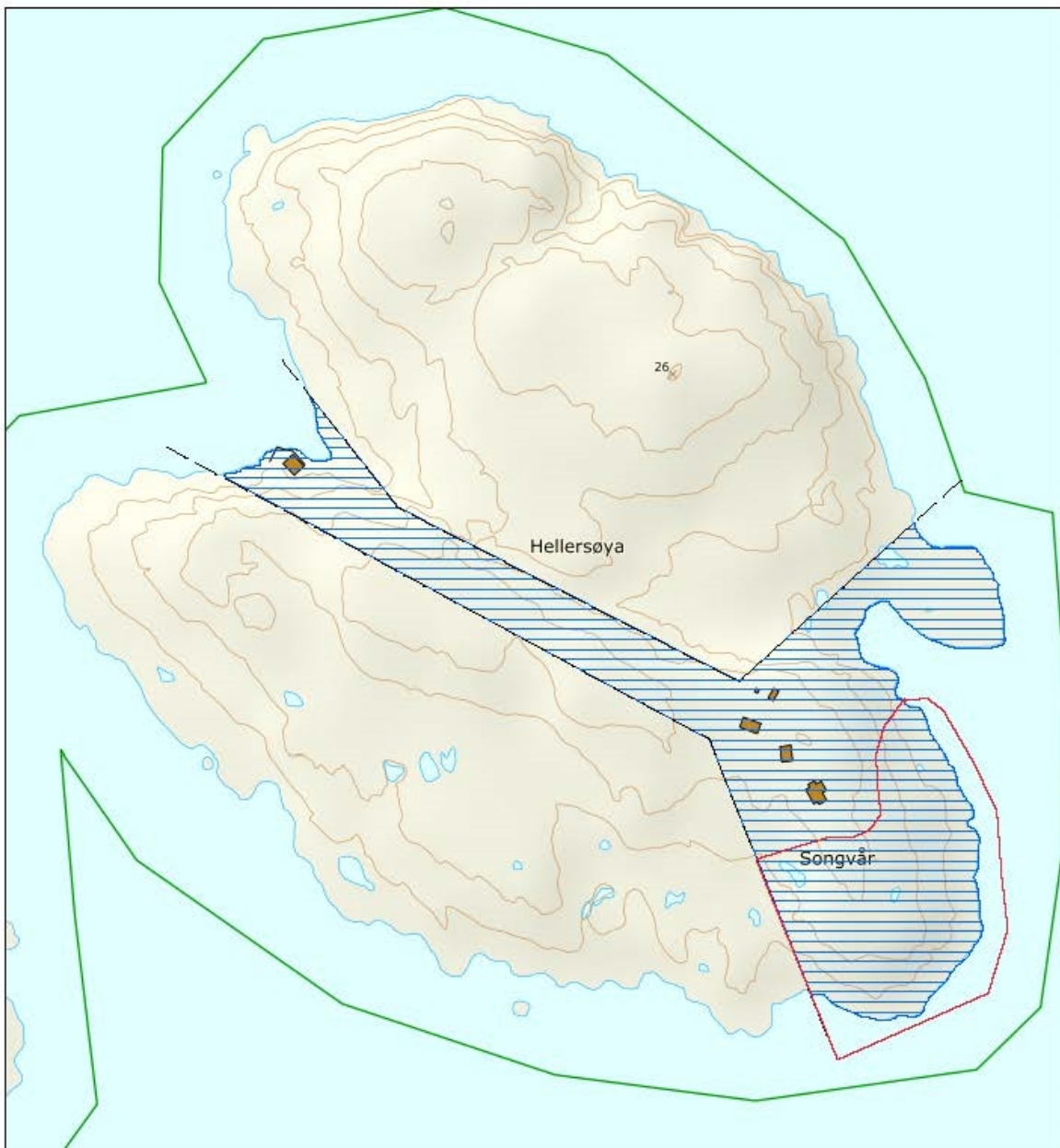
VEDLEGG 2 - Spørsmål om den delen i forhold til fugler og hekketiden

Figur 2: Forslag nr 2 - å fjerne området markert i rødt fra dispensasjonen.

VEDLEGG 3 - en kompromisse mellom figur 1 og figur 2

Figur 3: Forslag nr 3 - å fjerne området markert i rødt fra dispensasjonen - kompromisse

VEDLEGG 4: Uttalelsen fra NOF om området markert i rødt i figur 2

Fra: Morten Helberg <morten.helberg@ibv.uio.no>

Sendt: 8. mars 2019 11.11

Til: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>; NOF-VA@hotmail.com

Emne: Re: Søknad og dispensasjon fra ferdselsforbudet ved Hellersøya - NOF sin mening?

Heia,

jeg tror egentlig ikke at det er noen veldig god ide å tillate ferdsel i det området som er markert med rødt – [figur 2]. Har det vært ferdsel i dette området tidligere år? Jeg har fått inntrykk av at det kun er brygga i nord, stien opp og nærområdet rundt husene som har det har vært ferdsel i.

Området sør for husene, altså det som er markert i rødt, har noen få hekkende måker, og potensielt noen ærfugler. Og disse tåler jo noe ferdsel, men det som er lite gunstig med tanke på ferdsel, og helst opphold over lengre tid, er at strandsonen er viktige områder for næringsøk, og rasteplass for eksempel for ærfugl med ungekull, samt hvitkinggjess og vadere.

For fuglelivet er altså ferdsel i området markert med rødt ikke et stort problem om det er av tilfeldig karakter, men det er ikkegunstig om det er for lengre perioder. Om det ikke er gitt dispensasjon for dette området tidligere ville jeg ikke gitt det nå heller. Jeg regner med at rydding av søppel uansett skal foregå utenfor perioden for ferdselsforbud.

Mvh

Morten

VEDLEGG 5: Uttalelsen fra Songvaar Fyrs Venner om området markert i rødt i figur 2

Fra: Geir Smebøle <gegilhel@online.no>

Sendt: 6. mars 2019 16.56

Til: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>; 'Pedersen, Belinda' <belinda.pedersen@kystverket.no>

Emne: SV: Ny kart for ferdsel på Hellersøya - noen spørsmål

Hei Maria

Det er fordi dette er fiskeplasser og bukten er eneste badeplass.

Dette er viktig for våre gjeste og særlig skoleklasser som er på besøk. Bukten benyttes også som reservehavn slik det også opprinnelig var. I dette området er det heller ingen hekkeplasser eller reir. Det er sjelden det er badegjester på Songvår før fra midten av juni.

Vh

Geir Smebøle

Songvaar Fyrs Venner

daglig leder

Tlf 913 50 056

post@songvaarfyr.com

Fra: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Sendt: 6. mars 2019 16:48

Til: Geir Smedbøle (gegilhel@online.no) <gegilhel@online.no>; Pedersen, Belinda <belinda.pedersen@kystverket.no>

Emne: Ny kart for ferdsel på Hellersøya - noen spørsmål

Hei

Vi lager et nytt kart for dispensasjon om ferdsel på Hellersøya i hekketiden.

Hva er grunnen for at dere ønsker ferdsel i området markert i rødt? **(figur 2)**

Med vennlig hilsen,

Maria-Victoria Solstrand

Verneområdeforvalter

VEDLEGG 6 – Dispensasjon 2014-2018

Bestemmelsene i forskriftenes kap. V-XII, er ikke til hinder for drift, tilsyn og vedlikehold av fyrvesenets anlegg og allmenhetens adgang til å besøke fyret etter fyrvokterens anvisning, nødvendig ferdsel i disse forbindelser og ferdsel mellom Kubboya og Hellersøya, jf. markerte ferdselsårer på vernekartet. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ferdsel i spesielle tilfeller, jf. kap. X i forskriften.

Områdebeskrivelse

Songvaar, Hellersøya og Kubboya naturreservat er med sine 950 daa Vest-Agders største sjøfuglreservat og utgjør en vesentlig del av det totale sjøfuglreservatarealet i fylket. Det er en større hekkebestand av sildemåke her. Tyvjo er registrert. Øyene er lyng- og grasbevekste. Hellersøya er omtalt i forskningsrapport 59 - NINA - Havstrand på Sørlandet. Fuglegjødsla vegetasjonstyper er en egenartet naturtype, og på øya finnes fine utforminger av slik vegetasjon. Her er registrert forekomst av de rødlistede plantene klengelerkespore (EN) og småslirekne (NT). Songvaar er interessant i geologisk sammenheng. Songvaar fyr ligger sentralt i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde.

Fylkesmannens vurdering

I følge naturmangfoldloven (nml.) § 7 skal de miljørettslige prinsippene i samme lov §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer når det fattes vedtak. Opplysninger gitt i søknad, utkast til forvaltningsplan for sjøfugl i Vest-Agder, samt data fra naturbase og artskart er lagt til grunn for vår vurdering av om dispensasjon fra ferdselsforbudet kan gis. Kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken, jf. nml. § 8. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges på denne bakgrunn liten vekt.

Sjøfuglhekking på Hellersøya skjer i hovedsak på nordre og sørvestre del. Sektoren som ønskes benyttet jf. vedlagt kart, er på ca. 25 daa og er lite eller ikke brukt til sjøfuglhekking. Forstyrrelsen som ferdselen medfører for fugl vurderes derfor å være liten. I dette tilfellet hvor det i verneforskriften er gitt anledning til ferdsel i forbindelse med drift av fyret og allmenn bruk av området tillegges hensynet til allmenheten vekt i vurderingen av om dispensasjon kan gis. Området har vært benyttet slik i flere år, uten at ferdselen her har påvirket hekkingen av sjøfugl nevneverdig. Det er allerede tillatt gjennom vernebestemmelsene å benytte ferdselsveien. Avgrensningen av sektoren som omsøkt betyr i praksis en klarere avgrensning av ferdselsveien og kan etter vår vurdering ha en kanalisierende effekt, jf. § 12 om best miljøtilpasset lokalisering. Vi forventer ikke at det vil komme flere søknader om dispensasjon verken her eller i andre sjøfuglreservater som følge av at det gis dispensasjon i dette området. Den samlede belastningen forventes dermed ikke å øke utover dagens nivå, jf. nml. § 10.

Vedtak

Fylkesmannen gir med hjemmel i verneforskriften kapittel X dispensasjon for ferdsel i en sektor på Hellersøya sørøst for Songvaar fyr, for fem år fram til og med 2018. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Sektoren skal være merket i terrenget.
- Vedlagte avtale skal være underskrevet av begge parter i tilknytning til dispensasjonen.
- Ferdsel skal skje på en skånsom måte uten forsøpling.
- All aktivitet skal skje innen rammen av verneforskriften.
- Fylkesmannen kan trekke tilbake tillatelsen med umiddelbar virkning dersom det viser seg at ferdselen påvirker sjøfuglhekkingen negativt eller dersom det

forekommer overtredelser med hensyn til ferdselsforbudet i øvrige deler av reservatet og hvor dette har bakgrunn i utleieaktiviteten til Songvaar Fyrs venner.

Informasjon om klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Ørnulf Haraldstad (e.f.)
miljøverndirektør

Katrine Skajaa Gunnarsli
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Vedlegg:

- Avtale med kart for regulering av ferdsel mellom Fylkesmannen i Vest-Agder og Songvaar Fyrs Venner
- Forskrift om fredning av Songvaar, Hellersøya og Kubbøya naturreservat

Kopi u/ vedlegg til:

Anita Andreassen	Stemveien 1	4640	SØGNE
Søgne kommune	Postboks 1051	4682	Søgne
Statens naturoppsyn, HER			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Norsk Ornitologisk forening Vest-Agder	Postboks 196	4505	Mandal

03.04.2019

Tilstede: Sognvaar fyrs venner: Geir Smebøle (daglig leder), Frank Larsen (styreleder), Ole Johan

Stavrum (prosjektleder).

Kystverket: Katrine Solheim Aas

Verneområdeforvalter (vikar) Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde: Ronny Skansen

Fylkesmannen: Kathrine Skjaa Gunnarsli

Tema: Styrevedtak 5/2019 den 14.03.2019 – Fylkeshuset i Kristiansand

Innspill/kommentarer:

- Sognvaar fyrs venner orienterte om deres virksomhet og hvorfor de har behov for tilgjengelighet i perioden med ilandstigningsforbudet. De mener de ny restriksjonene i styrevedtak 5/2019 er for omfattende og kan føre til opphør av deres virksomhet.
- Sognvaar fyrs venner mener at vurderingene i mailen fra NOF v/ Morten Helberg er for upresis og delvis feil og henviser til en som har vært mye i området (Børge Mørkved) som mener deres ferdsel ikke gir utfordringer i forhold til sjøfuglbestanden på stedet.
- Sognvaar fyrs venner mener en tillatelse på to år skaper for lite forutsigbarhet og ønsker en tillatelse på mellom 5-10 år, der enkelte områder kan gis for 2 år.
- Kystverket støtter Sognvaar fyrs venner synspunkter i saken og mener bygningene vil kunne forfalle uten aktivitet i området.
- I styrevedtak under punktet miljøprinsippene § 8-12 var Sognvaar fyrs venner misfornøyd med punktet under § 11. Verneområdeforvalter mente punktet kunne strykes og har i ettertid hatt dialog med styreleder, der vi er enig om at punktet frafalles.
- Sognvaar fyrs venner kom med et forslag til løsning på restriksjonssoner som ble diskutert i møte. Forslaget blir lagt frem i klage som blir oversendt.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/4010-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 26.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	16/19	02.05.2019

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde sjøfuglreservater - dispensasjon fra ilandstigningsforbudet i perioden 2019-2021

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i *Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §4*, og Kapittel XII i verneforskrifter for sjøfuglreservater, dispensasjon fra ilandstigningsforbudet for sjøfuglovervåking - telling og fargemerking, til Norsk Ornitologisk Forening for den perioden 2019-2021, med følgende vilkår:

Dispensasjonen er for sesongene 2019, 2020 og 2021, og gjelder for følgende ti reservater:

- Skjøringen Naturreservat
- Slettingen Naturreservat
- Store Vengelsholmen Naturreservat
- Søndre Eggvær Naturreservat
- Kjellingen Naturreservat
- Valløy Naturreservat
- Herøya Naturreservat
- Songvaar, Hellersøya og Kubbøy Naturreservat
- Store Lyngholmen Naturreservat
- Oksø Naturreservat

- Overvåkingen og fargemerkingen skal skje så effektivt og skånsomt som mulig med mål om å minimere forstyrrelser på fuglelivet. Det skal blant annet tas hensyn til hekkesyklus, værforhold og forholdet til publikum.
- I rapporten som leveres i prosjektet overvåking av hekkebestanden og hekkesuksess i sjøfuglreservatene, på oppdrag fra Fylkesmannen i Agder (FMAG), skal det foretas en egenvurdering av hvilken effekt ilandstigningen, overvåkingen og fargemerkingen har i inneværende år.
- Dispensasjonen gis til følgende personer: *Eldar Wrånes – Kristiansand Koordinator Kristiansand og Søgne kommuner*; *Klaus Maløya Torland*; *Thomas Bentsen (Koordinator Mandal og Lindesnes kommuner)*; *Runar Jåbekk*; *Morten Helberg og Finn Jørgensen*
-
- En eller flere av disse skal alltid være med ved besøk i reservatene.
- De ovenfor nevnte personer kan medbringe (og stå ansvarlig for) to feltassistenter.
- Kopi av denne dispensasjonen og legitimasjon skal alltid medbringes ved besøk i reservatene.
- Tillatelsen gjelder etter verneforskriften. Søker er selv ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Saksopplysninger

Verneområdeforvalter viser til søknad datert 24.04.19 om dispensasjon for ilandstigning i de 10 sjøfuglreservatene innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Dispensasjonssøknad er for 6 navngitte NOF-medlemmer, og gjelder for perioden 2019-2021.

NOF søker om å gå på land i de 10 sjøfuglreservatene innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Dispensasjonen er for å bruke tellemetodikken anbefalt av NINA/DN i takseringsmanualen av 1989 – opptelling av tilsynelatende okkuperte reir. I praksis betyr dette enten opptelling av rugende fugler fra et utkikkspunkt, eller reir-telling ved å gå gjennom koloniene. Det er kun et fåtall reservater der dette er mulig uten å gå på land.

Videre ønsker NOF å videreføre et fargemerkingprosjekt på stormåker. Omfanget av ringmerkingen vil ligge på samme nivå som de foregående år. I søknaden er det lagt frem at forstyrrelsene på fuglelivet minimeres. Nødvendige ferdslar i reservatene vil bli gjort effektivt og på de mest gunstige

tidspunkter m.h.t. hekkesyklus, værforhold og hensyn til publikum. Antall besøk i hvert enkelt reservat vil variere, avhengig av kompleksitet og antall forskjellige prosjekter i de aktuelle reservatene.

HJEMMEL:Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

Sjøfuglreservat fredningsforskrifter: Kap XII - *Departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser og arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle dersom det ikke strir mot formålet med fredningen.*

Vurdering

Verneformålet er identisk for alle reservatene - å bevare livsmiljøet for plante- og dyrelivet i området, særlig ut fra hensynet til sjøfuglene og deres hekkeplasser. I perioden fra og med 15. april til og med 15. juli er ilandstigning og all ferdsel i reservatene forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i verneforskriften §4, og nml. § 48 gjøre unntak fra vernebestemmelsene, dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og vise hvilken vekt det er lagt på dette.

Etter Kapittel XII i sjøfuglreservatenes verneforskrifter, kan forvaltningsmyndighetene gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser.

Bevaring/økning av sjøfuglbestandene er en sentral målsetting for de ti sjøfuglreservatene i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Ordentlig forvaltning krever, og er avhengig av best mulig opplysninger og kunnskap, og overvåking i denne sammenhengen vil bidra til å bevare og fremme verneverdiene på en skånsom måte. Erfaren personell (nevnt i vilkår) skal gjennomføre overvåkingstiltakene.

I følge nml. § 8, skal offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet bygge på vitenskapelig kunnskap så langt dette er rimelig. Det er tidligere blitt

gitt dispensasjoner for lignende forskningsrelaterte undersøkelser. Verneområdeforvalter mener at kunnskapsgrunnlaget i denne saken er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. Søker og listet personell er meget erfaren innen fagområdet. NOF har beskrevet metodikk på en grundig måte. Det er i vurderingen også lagt vekt på tidligere erfaringer og rapporter.

Miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12

I henhold til naturmangfoldloven (nml.) § 7, skal prinsippene i nml. §§ 8-12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingene av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for de omsøkte tiltakene. Verneområdeforvalter slutter seg til disse vurderingene og legger dem til grunn i det følgende:

§8. Kunnskapsgrunnlaget:

Bevaring/økning av sjøfuglbestandene er en sentral målsetting for alle sjøfuglreservatene i Vest-Agder, og forskningsprosjektets mål er å øke kunnskapen om bestandssituasjonen. I følge nml. § 8, skal offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet bygge på vitenskapelig kunnskap så langt dette er rimelig. Verneområdeforvalter mener at kunnskapsgrunnlaget i denne saken er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken. God forvaltning krever best mulig opplysninger og kunnskap, og de registreringer det legges opp til i denne sammenhengen, vil bidra til å bevare og fremme verneverdiene på en skånsom måte. Det er tidligere blitt gitt dispensasjoner for lignende forskningsrelaterte undersøkelser.

§ 9. Førre-var-prinsippet:

Førre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges liten vekt, basert på tilgjengelig kunnskap og tidligere erfaring fra lignende prosjekter.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning:

Forbudet mot ilandstigning er innført for å beskytte sjøfuglpopulasjonene i den mest sårbare perioden. Det registreres svært få overtredelser. Ferdsel på land i forbindelse med tellingene vil øke den samlede belastningen noe, jf. § 10 i nml, men sett opp mot nytteverdien av tellingene kan den kortvarige forstyrrelsen tillates. Overvåking i reservatene har foregått i mange år og den samlede belastningen ser ut til å ha svært liten betydning for fuglelivet, jf. nml. § 10.

§ 11. Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Tiltakshaver kan bli ansvarlig for å påta seg kostnader ved eventuelle skader på naturmangfoldet i verneområdene, dersom det skulle oppstå skader under utførelse av tiltakene, jf. nml. § 11.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Metodene og teknikkene som beskrives i søknaden er vurdert som skånsomme mot naturmangfoldet, og tidligere erfaring tilsier at forsøkene gir mye verdifull informasjon uten å gi skader på dyrelivet. Det er ønskelig med tellinger fra båt der det er mulig. Dette vil i svært liten grad forstyrre fuglelivet.

I søknaden er det oppnevnt tre personer som har ansvaret for å koordinere tiltakene, spesielt å minimere forstyrrelser. Koordinatorene vil til enhver tid ha oversikt innenfor sitt ansvarsområde og ved eventuelle spørsmål fra publikum, myndigheter etc. kan disse kontaktes på følgende telefonnummer:

Eldar Wrånes – 907 70 492

Thomas Bentsen – 913 23 633

KONKLUSJON:

På bakgrunn av informasjonen lagt frem i søknaden, og foreliggende kunnskap og erfaring fra tidligere år, mener verneområdeforvalter at det omsøkte tiltakene ikke strider imot verneforskriftens formål. Dersom tiltakene utføres i tråd med beskrivelsen i søknaden, vil ikke verneverdiene påvirkes nevneverdig. En dispensasjon for de omsøkte tiltakene gis, basert på nærmere angitte vilkårene ovenfor.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg

- 1 20190424 Søknad Oksøy-Ryvingene

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Vest-Agder
Postboks 355
4663 Kristiansand
V Morten Helberg, epost morten.helbergiof.no

Oslo 24.4.2019

Verneområdestyret ORF
Attn: Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal
fmavpost@fylkesmannen.no

Søknad om dispensasjon fra ilandstigningsforbudet i ni sjøfuglreservater i Oksøy-Ryvingen Landskapsvernområde.

Disse sjøfuglreservatene er fra øst til vest;

Kristiansand : Oksøy.

Søgne : Store Lyngholmen, Herøya og Songvår (inkludert øyene Songvår, Kubbøya og Hellersøya.

Mandal: Valløy, Kjellingen (inkludert øyene Storskjær, Nordreskjær og Kjellingen), Søndre Eggvær, Skjøringen, Store Vengelsholmen og Slettingen.

Med henvisning til verneforskriftenes kap. XII, så søker vi herved om dispensasjon fra forskriftenes kap. IX, punkt 1, som omhandler ilandstigningsforbud i perioden f.o.m. 15. april t.o.m. 15. juli. Vi søker i denne omgang om dispensasjon for sesongene 2019, 2020 og 2021.

Bakgrunnen for søknaden er følgende pågående prosjekter som foregår i sjøfuglreservatene:

- Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl, i regi av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)
- Overvåking av hekkebestand og hekkesuksess i sjøfuglreservatene, i regi av Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder (FMAV)
- SEAPOP prosjektet som foregår i følgende tre reservater: Rauna, Klovholmene og Slettingen. I regi av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)
- Fargeringsmerking og –avlesing av stormåker. NOF prosjekt.

Eksempler på tidligere rapporter fra disse prosjektene kan leses her:

http://www.birdlife.no/innhold/bilder/2016/12/22/4268/sjofuglrapport_2016.pdf

http://www.birdlife.no/innhold/bilder/2016/11/08/4138/feltrapport_fra_seapop_arbeid.pdf

Det er behov for å gå på land i de aller fleste reservatene, fordi vi primært vil bruke tellemetodikken anbefalt av NINA / DN i takseringsmanual av 1989. For Vest-Agders del betyr dette opptelling av "tilsynelatende okkuperte reir". I praksis betyr dette enten opptelling av rugende fugler fra et utkikkspunkt, eller reirtelling ved å gå gjennom koloniene. Det er kun et fåtall reservater der dette er mulig uten å gå på land.

Videre ønsker vi å videreføre vårt fargemerkingprosjekt på stormåker. Omfanget av ringmerkingen vil ligge på samme nivå som de foregående år. Vi ringmerker både voksne måker og unger, og dette utføres selvsagt med så liten grad av forstyrrelser for måkene og annet dyreliv som mulig. I gjennomsnitt gjenfinnes omtrent 40% av måkeungene vi ringmerker, så vi ser at aktiviteten vår har liten påvirkning på ungenes overlevelse.

Det er en forutsetning for alt arbeid i reservatene at forstyrrelsene på fuglelivet minimeres. Den nødvendige ferdselen i reservatene vil derfor bli gjort effektivt og på de mest gunstige tidspunkter m.t.h. hekkesyklus, værforhold og hensyn til publikum. Antall besøk i hvert enkelt reservat vil variere, avhengig av kompleksitet og antall forskjellige prosjekter i det aktuelle reservat.

Vi bruker personell som er erfarne med arbeid i sjøfuglkolonier, og ønsker at dispensasjonen gis til følgende personer:

Eldar Wrånes (Koordinator Kristiansand og Søgne kommuner)

Klaus Maløya Torland

Thomas Bentsen –(Koordinator Mandal og Lindesnes kommuner)

Runar Jåbekk

Morten Helberg

Finn Jørgensen

Kopi av dispensasjon og gyldig legitimasjon skal alltid medbringes ved besøk i reservatene.

Det søkes også om tillatelse til at hver av de ovenfor nevnte personer kan medbringe (og stå ansvarlig for) opptil to feltassistenter. Vi har tidligere kun søkt om en feltassistent hver, men vi har

behov for å lære opp flere til å gjøre disse undersøkelsene, så da er det behov for inntil to assistenter hver.

Det er oppnevnt to koordinatore for prosjektene (se over), disse har som ansvar å koordinere vår virksomhet, spesielt m.t.p. å minimere forstyrrelse. Koordinatorene vil til enhver tid ha oversikt over hva vi foretar oss i reservatene innenfor sitt ansvarsområde og ved eventuelle spørsmål fra publikum, myndigheter etc. kan disse kontaktes på følgende telefonnummer:

Eldar Wrånes – 907 70 492

Thomas Bentsen – 913 23 633

Prosjektene rapporteres inn til de respektive oppdragsgivere etter sesongslutt. Fylkesmannens miljøvernavdeling vil i den grad det er ønskelig få tilgang på alle rapporter.

Vi vil gjerne ha svar på epost om mulig, adresse

morten.helbergbv.uio.no

Med vennlig hilsen

Morten Helberg

Leder sjøfuglgruppa, NOF avd. Vest-Agder

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/2768-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	17/19	02.05.2019

Flekkerøy - Søknad om dispensasjon - transport av varer og materialer til hytte ved Skålviga - Gunvor Tønnesen

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir avslag på søknad om dispensasjon for motorferdsel i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Avslaget er gitt med hjemmel i § 3 punkt 5.3 og naturmangfoldlovens § 48.

Saksopplysninger

Gunvor Tønnessen søker i brev datert 14.03.2019 om tillatelse til å bruke ATV til å transportere varer, materialer til å bruke hytta. Det opplyses i søknaden at en er avhengig av transport fra brygga i Skålviga og opp til eiendommen på Skibbuveien 49. Det planlegges også bygningsmessige utbedringer som vil kreve motorisert transport. Transport distansen i verneområdet er på litt i overkant av 100 meter.

Juridisk grunnlag

Motorferdsel er forbudt på land etter § 3 punkt 5.1.

Etter § 3 punkt 5.3 a) kan det gis tillatelse til *Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeider på bygninger, brygger og lignende. Dersom frakt kan skje ved bruk av båt, skal båt fortrinnsvis benyttes.* Det finnes ikke en spesifisert dispensasjonshjemmel for bruk av motorisert kjøretøy til transport av forbruksvarer i verneforskriften. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen naturmangfoldloven (nml.) § 48. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vurdering

Eiendommen Skibbuveien 49 ligger utenfor verneområdet på Flekkerøy. Det søkes om å kjøre gjennom verneområdet med ATV for å komme frem til eiendommen med forbruksvarer og i forhold til vedlikehold av bygningen. Avstanden fra denne eiendommen til nærmeste vei er ca. 50 meter. Her vil en kunne transportere varer og utstyr til eiendommen innen rimelig avstand fra eiendommene uten å måtte benytte seg av transport gjennom verneområdet.

Det er ikke åpnet opp i verneforskriften for motorisert transport av forbruksvarer til eiendommer. Sekretariatet har ikke funnet ut at det har vært gitt lignende tillatelser. Fare for å kunne skape presedens i andre saker vil være stor.

Etter naturmangfoldloven § 12 er det sånn at det blant annet sånn at det skal benyttes den metoden som gir det beste resultatet for naturmangfoldet og det beste samfunnsmessige resultatet. Slik sekretariatet vurderer saken vil det i denne saken transportbehovet fint kunne dekkes uten å må benytte motorisert transport gjennom verneområdet. Fare for å kunne skape presedens i lignende saker vil være stor, som igjen på sikt kan føre til at verneformålet og verneverdier blir truet. Vilårene for å kunne gi tillatelse etter § 48 i naturmangfoldloven vil ikke være oppfylt. Det må derfor gis avslag på søknaden.

Det kan gis tillatelse til motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold etter verneforskriftens § 3 punkt 5.3 a), men ettersom dette transportbehovet fint kan dekkes uten å benytte verneområdet mener sekretariatet at søknaden avslås på samme grunnlag.

Informasjon om klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Fylkesmannen

E-post: skjema@fylkesmannen.no

Hjemmeside: <https://www.fylkesmannen.no/>

Motorferdsel i verneområde - søknad

Søker	
Fornamn Gunvor	
Etternamn Tønnessen	
Adresse Kvitefjellveien 4	
Postnr. 4625	Poststad Flekkerøy
Tlf./Mobil 91 186 326	
E-postadresse gunvor52@hotmail.com	
Organisasjonsnummer	
Namn på verksemd	
Adresse	
Postnr.	Poststad

Verneområde
Fyll ut i hvilke verneområde det skal søkes i:
Fylke ☒ Vest-Agder
Hvilket verneområde Oksøy-Ryvingen LNF
Hvor skal den motoriserte ferdsele skje Fra p- plass i Skåleviga på Flekkerøy og opp til hytta med adresse Skibbuveien 49.
Begrunnelse for hvorfor tiltaket må gjennomføres i verneområdet, og ikke kan gjennomføres utenfor verneområdet. Gjelder transport av varer, materialer til bruk på hytta. Eneste mulighet for transport til hytta er gjennom noen meter av LNF- området.
Ved anledning legg ved kart

Om motorferdselen	
Tidsrom for motorferdselen:	
Fra dato 14.03.2019	Til dato
Type motorferdsel	

- Snøskuter
- Helikopter/ Fly
- Beltevogn
- Båt med motor
- ATV/Traktor
- Bil
- Drone
- Annet

Formål med motorferdselen

Formål med motorferdselen

- I forbindelse med beitebruk
- Forsyninger til hytte og støler
- Material til bygningsarbeid
- Uttransport i forbindelse med jakt
- Annet

Skriv kort omtale om hva som skal transporteres og hvorfor

På grunn av helse er jeg avhengig av motorisert transport for å frakte varer ved bruk av hytta. Per i dag kan jeg nesten ikke bruke den, da jeg ikke har helse til å få med meg nødvendige forsyninger. Det planlegges/ønskes også bygningsmessige utbedringer som vil kreve motorisert transport av utstyr og materialer.

Er dette et årlig behov?

- Ja
- Nei

Dersom ja; vil du/dere søke om løyve for flere år?

- Ja
- Nei

Utfyllende opplysninger

ATV/Traktor

Tal køyretøy:	1	Tal turer:
---------------	---	------------

1	Regn.nr: PV 7088	Fører: Gunvor Tønnessen/ Leif Arne Tønnessen
---	---------------------	---

Kommentar

Antall turer er vanskelig å anlå, men vi ser nødvendigheten, og ønsker, å holde det på et minimum.
Gunvor er hovedfører, men ved ekstra helseutfordringer ønskes det at sønn Leif Arne kan hjelpe til.

Søknad blir sendt til

Fylkesmann

Fylkesmannen i Agder

Kontaktinformasjon fylkesmennene

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/3213-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 16.04.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	18/19	02.05.2019

Mønstremyr - Søknad om oppføring av koie i landbruket - Roar Svindland

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gir med hjemmel i § 3 punkt 1.3 h tillatelse til oppføring av koie/oppholdsbu på inntil 15 m². Nærmere avklaring av plassering gjøres i samråd med verneområdeforvalter. Plassering skal ikke være i konflikt med fugle-, friluft- og kulturminneinteresser i området.

Saksopplysninger

Roar Svindland søker i brev datert 16.03.2019 om tillatelse til å oppføre en liten koie på ca. 15 m² på sin eiendom 44/1 i Flekkefjord landskapsvernområde. Bygget er planlagt ca. 150 meter innenfor verneområdegrensen.

Området der koie er ønsket bygd ligger inne med en registrering med et kulturminne (lokalid 114008-1) gardstuffer: *Firkantet innhenging, ca. 4x10 m. Den ene kortsiden har bare ett lag stein, ellers er murene godt markerte over bakken. Her var to gardsbruk, men de ble fraflyttet under 1. verdenskrig.*

NOF i Vest-Agder har fått saken til uttalelse ettersom dette er et viktig område for fugl. NOF Vest-Agder uttaler følgende:

Angående hvilebu på Mønstremyr

NOF har forståelse for behov knyttet til hvilebu ifm landbruksdrift.

Plassering er imidlertid uheldig slik NOF ser det. Blir liggende svært eksponert og til forstyrelse for fugleliv på myra. Koia er også tenkt oppført nær nedtegnet tursti (til Varden), som er en naturlig og populær hvileplass for turgåere. Fjellknausen er ett bra stoppested for turgåere til å få en oversikt over nyetablerte og restaurerte vanddammer på selve Mønstremyra og retning øst mot lokaliteten Botnen. NOF mener at hvilebu må samlokaliseres med allerede eksisterende bygninger/anlegg i myras nordområde, lavt i terrenget. Av hensyn til fuglelivet bør koie trekkes nord for eksisterende utetank i tilknytning til eksisterende vei.

Juridisk grunnlag

Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Etter § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep og tiltak som oppføring, ombygging og riving av bygninger, brygger, moloer, broer og andre anlegg, veibygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, boring og sprenging, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av turveier og stier, opplag av båter, utplassering av havbruksanlegg, husbåter og andre flytende innretninger. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 punkt 1.3 h gi tillatelse til: *Oppføring av nødvendige bygninger og anlegg i landbruket som ikke er i strid med verneformålet.*

Vurdering

Søker Roar Svindland driver aktivt med skjøtsel av området i og rundt Mønstremyr. Det er blant annet tegnet skjøtelsavtale og skjøtelsplan med verneområdestyret. Det bidras betydelig for å kunne fremme mangfoldet, kulturlandskapet og dermed formålet med Flekkefjord landskapsvernområde.

I forhold til søknaden er plasseringen av koie i direkte konflikt med et registrert kulturminne. Verneområdeforvalter har vært i kontakt med Vest-Agder fylkeskommune v/ Sayej Ghattas som er ansvarlig kulturminnemyndighet. Søker er satt i direkte kontakt med Fylkeskommunen for å avklare saken i forhold til kulturminner.

Saken må vurderes etter § 3 punkt 1.3 h) i verneforskriften som sier at det kan gis tillatelse til blant annet nødvendige bygninger i landbruket som ikke er i strid med verneformålet. I utgangspunktet skal byggeforbud i landskapsvernområdet tolkes strengt. Verneområdeforvalter har imidlertid forståelse for at det kan være behov for en oppholdsbu/koie i forbindelse med landbruksdrift av området, ettersom søker er mye i området. En viktig faktor er og at søker også er en sterk bidragsyter til å opprettholde kulturlandskapet i hevd og dermed mangfoldet og verneformålet.

Størrelsen på bygningen er oppgitt til 15 m² og er av begrenset størrelse. Plasseringen er tenkt plassert ca. 150 meter fra vernegrensen i nord på bart fjell. Plasseringen ligger ca. 100 meter fra eksisterende landbruksbygg lengre nord. Ettersom dette er et landskapsvernområde bør plasseringen være slik at det gir minst mulig påvirkning på landskapselementet i terrenget. Et annet alternativ som en kunne se for seg var at det ble vurdert å legge koie utenfor selve verneområdet. Søker er utfordret på om det kunne være mulig. Han gir følgende tilbakemelding på det: *Ja jeg har vurdert det, men ikke funnet egnet plass. Mener selv at den plassen jeg har funnet skaper minst inngrep i terrenget og er i utkanten av verneområde grensa. Vi har sett på noen plasser rett utenfor grensa, men her blir bygget veldig synlig i terrenget og upraktisk å bruke for oss. Mønstromyr området skiller seg også litt ut i forhold til resten av verneområde, da vi har mer tradisjonell landbruksdrift her og jordbruksveien som går opp til området. Resten av verneområde på Hidraheia er veiløst og kan ikke driftes med vanlig traktor og maskiner, der er det tohjulstraktor og beitedyr som rår.*

I forhold til fugleinteressene er NOF Vest-Agder kritisk i forhold til plassering, men har stor forståelse for behovet til søker. Mønstromyr er et av de viktigste fugleområdene i hele Vest-Agder og en bør unngå plassering som kan påvirke disse interessene i negativ grad. I utgangspunktet er det naturlig å tenke at hvis denne koie/oppholdsbu kan legges utenfor verneområdet så bør den det. Alternativt hvis dette skal tillates innenfor verneområdet her, så må det ikke komme i konflikt med fugleinteresser i området og kulturminner. Slik saken står i dag vil den tenkte plasseringen ikke være hensiktsmessig i forhold til de ulike interessene i området. En avklaring fra Fylkeskommunen i forhold til

kulturminner vil uansett være nødvendig. Verneområdeforvalter mener også at hvis dette skal tillates innenfor verneområdet bør den trekkes i nærheten av eksisterende bygninger i dag, for å minske påvirkningen på landskapet. Hvis en legger plasseringen nærmere eksisterende bygninger vil også plasseringen komme mye nærmere vernegrensen i nord og mindre innover selve landskapet.

Det foreslås derfor at verneområdeforvalter går i dialog med søker med intensjon å finne en hensiktsmessig plassering av koie. Plasseringen må ikke være i konflikt med fugle-, friluft- eller kulturminneinteresser i området. En befaring med søker, NOF, kommunen, styreleder og eventuelt Fylkeskommunen (hvis nødvendig) for å kunne identifisere en hensiktsmessig plassering av koie.

Vedlegg

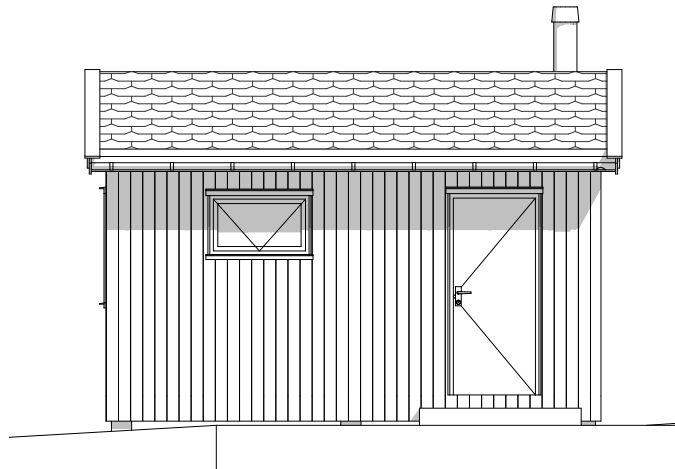
- 1 Tegning koie Mønstremyr
- 2 Søknad koie Mønstremyr
- 3 Bilde av plassering av koie
- 4 Uttalelse fra NOF Vest-Agder

Informasjon om klagerett

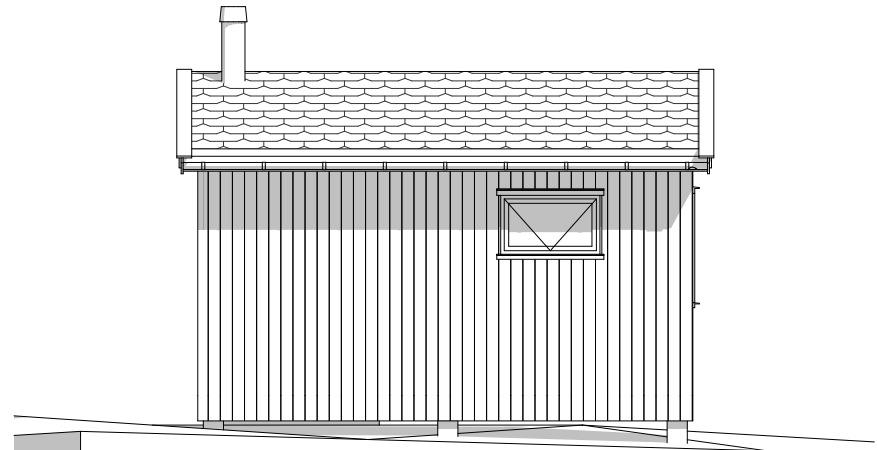
Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

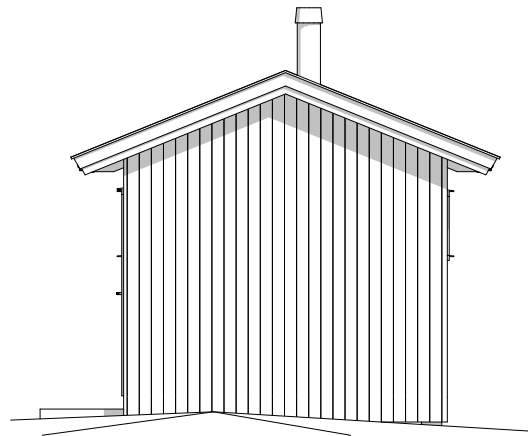
Byggemelding	Tiltakshaver: Roar Svindland				 HEILE <small>Langebak 2, 4596 Elken www.heile.no</small>	
	Byggeplass: Mønstremyr, 4400 Flekkefjord					
	Kommune: Flekkefjord	Gnr: 44	Bnr: 1	Fnr: 0		Snr: 0
	Dato: 09.03.2019	Tegn. viser: 3D Visualisering		Type		
	Rev. dato: 09.03.2019	Sign.: TER	Tegn nr.: A20-01	Prosjektnr.: 19 012		
	Ark st. A3	Mål: 1:133,333, 1:105,263		Oppholdsbu/ Jaktbu		
<small>Tegning må verken hait eller delvis kopieras eller benyttes ved utførelse av arbeider som HEILE AS ikke medvirker i.</small>						

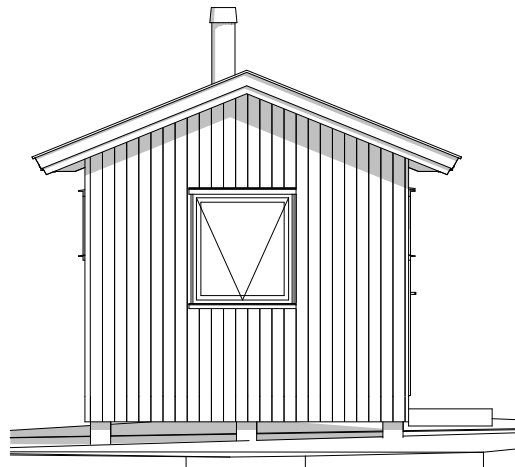
1:75 Fasade Sør

1:75 Fasade Nord

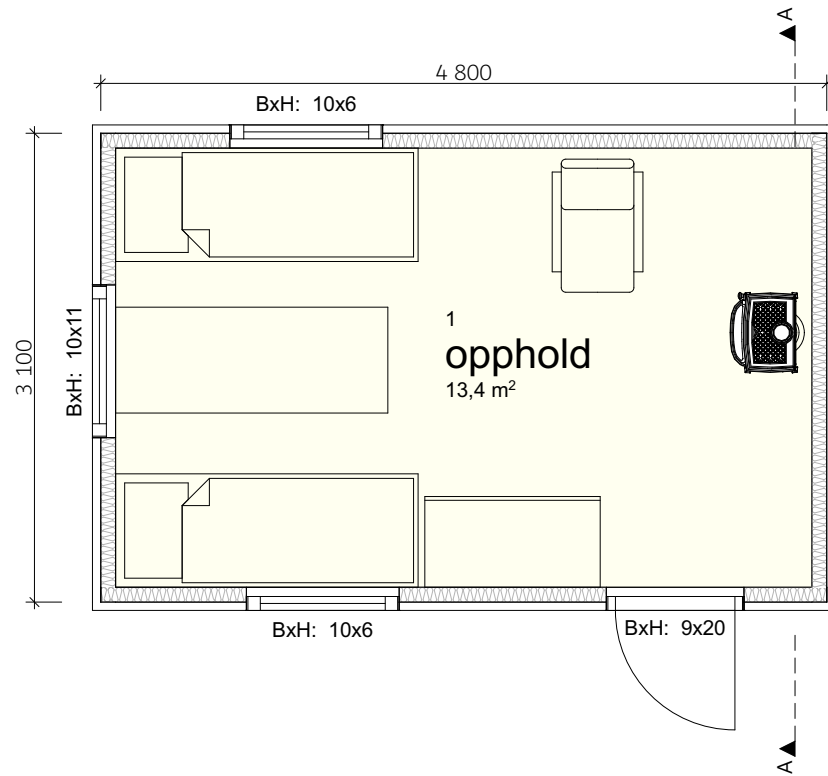
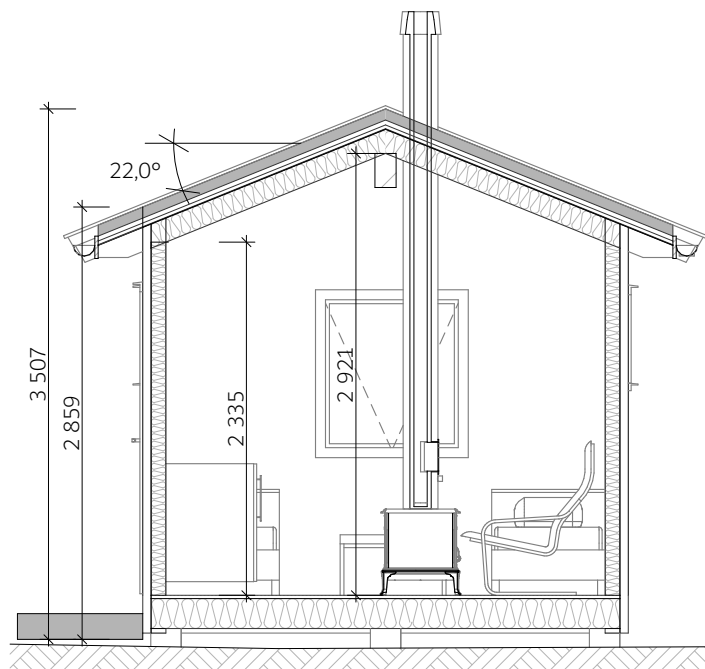

1:75 Fasade Øst

1:75 Fasade Vest

Byggemelding	Tiltakshaver: Roar Svindland				 HEILE <small>Langebak 2, 4596 Elken www.heile.no</small>
	Byggeplass: Mønstremyr, 4400 Flekkefjord				
	Kommune: Flekkefjord	Gnr: 44	Bnr: 1	Fnr: 0 Snr: 0	
	Dato: 09.03.2019	Tegn. viser: Fasader		Type	
	Rev.: 00	Sign.: TER	Tegn nr.: A20-02	Prosjektnr.: 19 012	
Rev. dato: 09.03.2019	Ark st. A3	Mål: 1:75	Oppholdsbu/ Jaktbu		
Tegning må verken hait eller delvis kopieras eller benyttes ved utarbeidelse av arbeider som HEILE AS ikke medvirker i.					

LISTE AREAL BRA/BYA		
Navn	Areal	Etasje
BYA		
	14,88	1. Etasje
	14,88 m²	
BRA		
	13,37	1. Etasje
	13,37 m²	

Byggemelding	Tiltakshaver: Roar Svindland			
	Byggeplass: Mønstremyr, 4400 Flekkefjord			
	Kommune: Flekkefjord	Gnr: 44	Bnr: 1	Fnr: 0 Snr: 0
	Dato: 09.03.2019	Tegn. viser: Planer/ Snitt	Type	
	Rev. dato: 09.03.2019	Rev. nr.: TER	Tegn nr.: A20-03	Prosjektnr.: 19 012
	Ark st. A3	Mål: 1:50, 1:1,216	Oppholdsbu/ Jaktbu	
<small>Tegning må verken hait eller delvis kopieras eller benyttes ved utforlis av arbeider som HEILE AS sine medarbeider.</small>				 HEILE <small>Langebak 2, 4596 Elken www.heile.no</small>

1:50

- A

Verneområdestyret ORF

Fylkesmannen i Agder

Postboks 788 STOA

4809 Arendal

Roar Svindland

Solbjørg 174

4480 Kvinesdal

Solbjørg 16 mars 2019

Søknad om oppføring av liten koie/oppholdbu på Mønstremyr

Søker herved om tillatelse til å oppføre en liten koie på ca 15 m² på vår eiendom gnr. 44 bnr.1 Mønstremyr i Flekkefjord Landskapsvernområde. Tiltaket krever ikke byggesøknad til kommunen da tiltaket er i landbruksnæring og under 15m².

Koia vil bli oppført i tre, isolert og vi vil bruke umalt kledning. Taktekke er tenkt bølgeblikk. Tomta merket av på vedlagt kart er ca 150meter fra den nordlige verneområdegrensen og består av bart fjell. Avstand til jordbruksvei i vest er ca 30 meter. Avstand til eksisterende landbruksbygg er ca 150 meter. Tiltaket vil ikke føre til inngrep/gravearbeid i landskap , kun forankring av koia til fjell.

Koia skal brukes av oss i forbindelse med vår landbruksdrift og skjøtsel i område. Vi vil da ha en plass og sitte inne å spise, tørke klær og hvile når vi skjøtter i område. Vil også kunne ha mulighet til overnatting i forbindelse med lamminga.

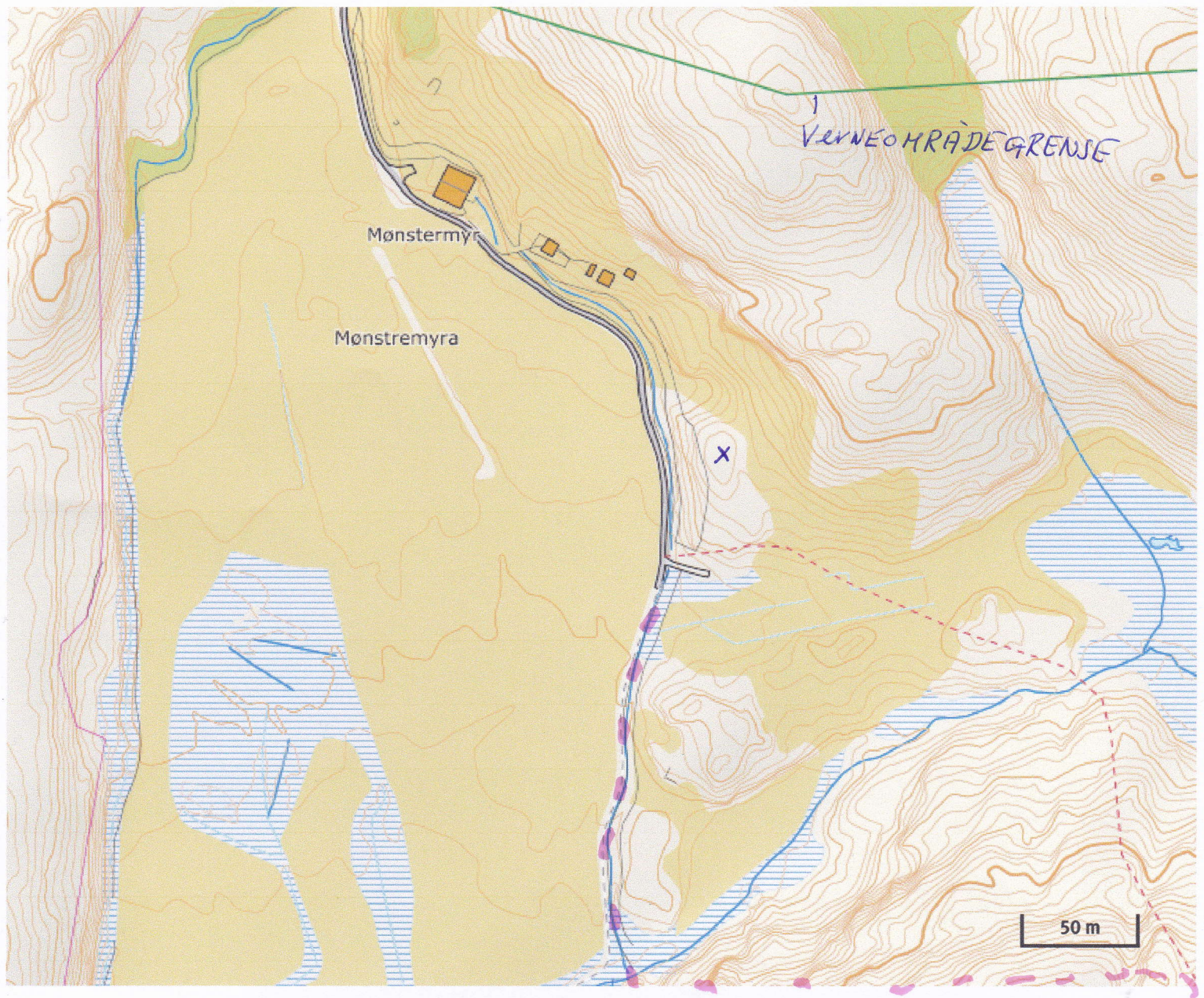
I forhold til verneformålet i Flekkefjord landskapsvernområde og naturmangfoldloven har vår drift samme mål. Landbruksdrifta vår er Debio godkjent økologisk og vi ønsker drift og skjøtsel som fremmer mangfoldet. Vi har skjøtselsavtale og skjøtselsplan for Mønstremyr med verneområdeforvalter. Landbruksbygget som står i dag på Mønstremyr ble oppført tidlig på 1980 tallet. Det er ingen andre bygg der, kun gamle ruiner etter bosetting og gardsdrift.

Vi har drevet landbruksdrift i Flekkefjord landskapsvernområde «Hidraheia» siden oppstart av vernet så driften vår beskriver jeg ikke mer her.

Vedlagt kart med plassering og målsatt skisse av koia

Med hilsen

Roar Svindland og Anne I Willoch

X = KOIE

- = Viser omlegt sti 2016. Innmark

Gw. 44 Bnr. 1.

Avstand Kona til vernegrense ca. 150 meter

Fra: Høgsås, Tor Egil[toho9@vaf.no]

Sendt: 25.apr 2019 07.20.12

Til: Skansen, Ronny

Tittel: NOF Vest-Agder sin holdning til oppføring av koe på Mønstremyr

Til Fylkesmannen i Agder

v/ Ronny Skansen

Angående hvilebu på Mønstremyr

NOF har forståelse for behov knyttet til hvilebu ifm landbruksdrift.

Plassering er imidlertid uheldig slik NOF ser det. Blir liggende svært eksponert og til forstyrelse for fugleliv på myra. Koia er også tenkt oppført nær nedtegnet tursti (til Varden), som er en naturlig og populær hvileplass for turgåere. Fjellknausen er ett bra stoppested for turgåere til å få en oversikt over nyetablerte og restaurerte vanddammer på selve Mønstremyra og retning øst mot lokaliteten Botnen. NOF mener at hvilebu må samlokaliseres med allerede eksisterende bygninger/anlegg i myras nordområde, lavt i terrenget. Av hensyn til fuglelivet bør koe trekkes nord for eksisterende utetank i tilknytning til eksisterende vei.

Med vennlig hilsen

Tor Egil Høgsås

NOF avd. Vest-Agder

ST 19/19 Eventuelt